

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

FL
248
K37A8

Karay, Refik Halid
Ay pesinde

3834

18/403

3834

آی بر بنده
عبد

هر حق محفوظ در

رفیق خالد

آی پزینده

Karay, Refik Halid

Ay peşinde

استانبول
صبح مطبعه سی
۱۳۳۸

PL
248
K 37 A 8

آی پيشنده ...

— وطن ماصالی —

وقتيه ، آنادولیده حکم سورن پادشاهلردن برينک دنيا
کوزه‌لی بر قیزی دوغمش ... ايپک صاچلری طوپوقلرینه قادار
اوزون ايمش وکسدکجه اوزار، تللرندن اطلسلر طوقونور ،
ديبالر ارورلور ، آزالوب اکسيلزمش . کولدکجه ياناقلرندن
کلر بتر ، انبيقلره قونور ، عطریاتی چيقار ، قوپاردجه
نوره رمش . آغزی بر طاتلی ، باللی میوه ايمش ، انسانک
ييدکجه جاننه جان قاتار والئی سوردیکی دال آصمه ودوداغی
دوقونديغی صو شراب اولور ، کوزینی چهویردیکی طوپراقدن
فیض وبرکت فیشقیرر وباشنک اوستندن کونش چکيلزمش ...
پادشاه بومثلسر سلطانه ، آدالر ده کیزينک کوزل بر کورفرزنده
صوماکی مرمردن بر قصر ياپديرمش وديمش که :

— قیزيمک صاچلرندن ايپک دوقونمق ايچون اطرافه
دستکاهلر قورولسون ! ياناقلرنده بيتن کللری تقطير ايچون
انبيقلر ديزلسين ! آغزينک میوه‌سی قوطيلره باصديريلسين
وباقديغی یری قابلايان ذخيره لر ايچون انبارلر ياپيلسين ! آلنک
سورولديکی داللر اوزوم ویره‌جکی ودوداغی دوقونديغی صولر
شراب اوله‌جفی جهته‌ده کوپلر حاضر لانسین وپکمز اوجاقلری يانسین !
ديدیکی کبی ياپيلمش ، طلسملی ، سلطان سراينه قورولش
و آرزمانده شهر ، جهانک کوزديکديکی ، ايمره نوب قيصقاندیغی ،

قوشوب يرلشديكى بر بندر معمور اولمش . ليمانه كميلرطولار ،
داغلرينه قصرلر قورولور ، آليش و يریش ، كليش كيديش ،
ساز سوز ، اوراده هر فرد زنكين پر صحت و بختيار اولورمش .
بازار يرلری شال ، خالی يوكلی قاطيرلری ، اوزوم و انجير
طاشيان ده وه لری کوچ استيعاب ايدر ، اسكهيه ييقيلان ذخيره يي
كميلر کوچ کوتورورمش ... آلتون جيلردن طاشار ، صانكه
ثروت كوكلردن سريليرمش !

ديركن ، كونك برنده ده كيزك او بر قيسنده كي بر سر كرده
قولاقدن مدحنی ديكليه ديكليه بوسلطانہ عاشق اولمش وبوشهره
صاحب اولمئي قورومش ... « عسكرلرم حاضر اولسون ، ديمش ،
اوقلريني زهرلی صولره باتيرسينلر ، قالقانلرينه بر قات داها
چليك قاپلاسينلر وزرهلرينه بورونوب ميدانه طوپلانسينلر ، فيض
وبركت ديارينه آقین وار ! »

بر صباح ، بوقافلهء حرب ، اطرافه اوق آتهرق ، ثولوم
صالهرق ، خشين ويغما كر او بركت بلده سنه كيرمش واهالي يي
اسير ايتمش .. عسكرلر آنبارلری يغما ، امتعه واشيائي تالان
ايدرلركن سر كرده صوما كي سرايه قوشمش و طلسملي سلطانك
حضورينه چيقمش :

— سن بنمسك ، ديمش ، آرتق ايپك صاچلريكي
بن طارايه جغم ، كل يناقلا ريكي بن ثوپه جكم ، آغزيكك باللي
ميوه سني بن ييه جكم وكوزيكك باقديني اراضينك فيضندن ،
اوزوملر كدن و شرابلر كدن بن مستفيد اولاجغم !
فقط باقمش كه اوكل ياناقلر آرتق كولسيور و كل ويري ميور ،

اوطاتلی دوداقلرده میوه بیتیمور ، او ایپک صاحبلر اوزامیور ،
او کوزلر بریره باقییور ، او طلسملی آلار بر داله سورونمیور
و اوصولر شراب اولیور ... سلطان بر طاش کبی دوکمش ،
آرتق حیات وفیض اثری کوسترمیور !

سرکرده درت طرفه آداملر صالمش ، سحر باز لر چاغیرمش ،
عجوزه لر آراتمش ، کاهنلر بولدورمش ، بودرده بر چاره آرامش .
اوزمان دیمش لره :

— آی سلاخلی ! بو سلطانه صاحب اولمق وبوبلدهده
یرلشمک ، بر طلسم واردر ، انجق اونی اله کچیرمکه قابلدیر
وبو بر امر مشکلدیر !
سرکرده هایقیرمش :

— سویله ییک هر نه ایسه یاپهیم ، هر طرفی قانه بولایم ،
اوکه کلن یری آتشلره یاقایم ، ایجابنه باقایم !
بومجلس قورولی ایکن وقت کیجه ایمش . باش کاهن یرندن
آغیر آغیر قالمش ، سرکرده نک آلدن طوته رق پنجره یه
یاقلاشمش ویوکسک بر داغ تپه سنده ، تا کوکلرک ایچریسند
ایشیل ایشیل پاریلدایان کسکین یوزلی بر کوموشدن اوراخی ،
هلالی کوستردک :

— بوکا وارمق ، بونی طوتمق ، بونی قیرمق لازمدر ؛
تا که شهر سنک اولسون ، سلطان آرتق سکا کولسون . . .
او یرنده دوردجه بو یرلرده اینجیر ، اوزوم دهره مزسک ، ایپک
کسوب بیچه مزسک ، شراب ایچوب کزه مزسک ، راحت یوزی
کوره مزسک !

سر کرده نك میزراخی اوزون ، فقط عقلی قیصه ؛ زرهی
آغیر ، فقط قافاسی خفیف ایتمش ! باقش که آی پارچه سی پک
اوزاقده دور مییور ، اویوکسه جک داغک یاماچنده ، بر باشنه ،
قارالنده محافظسز بکلیور :

— بومی ، دیمش ، زور دیدیکک هیچدن ایش ! شیمدی
کیدر ، او داغه بن طیرمانیرم و او آیی یا قالا یوب دیزلریمه دایایه رق
ایکی پارچه ایدر ، صورتکه فیرلاتیرم !
کاهن دیمش :

— قولای کورمه ، زور ایشدر ، یاقین دورور ، اوزا قدر ؛
کوچوک دورور ، بویو کدر ؛ تک صانیرسک ، چوق اولور ؛
هلال دیرسک بدر اولور ؛ ییلدیزقادر بکجیسی وار ؛ ییلدیرمدن
سلاحلیدر ، بلوط قابلی حصارلیدر ، آله کچمز بر طلسم او ...
سر کرده دیکله مه مش ، همان قوشمش ، بوروچالمش ، عسکرلرینی
طوپلامش و باشلامش یاماچله طیرمانمغه ، آیه دوغرو اوزانمغه ...
فقط نه ممکن ؛ داغ آردنده برداغ داها ، نه آشیلماز برزخلر ،
نه قورقولی بوغازلر ، کوندوزلری صیجاقلر ، کیجه لری آيازلر ،
چیقده چیقیورسک ، دوشه قالقه یورویورسک ، فقط صوکی
کلیور ، « ها یا قلاشدم ! » دیدکجه ، انسان الی ایرمیور ؛
« ایشته اوجی ! » دیدکجه کوموش اوراق یاقاسنی ویرمیور .
سر کرده عنادجیمش ... یاماچله بیک مشکلاتله طیرمانیر ،
تکر مکر یووارلانیر ، ینه قالفار ، ینه چیقار ، ینه دوشر ، ینه
فقط کوزی ییلماز قوشارمش ... طیرناقلری سوکولمش ، دیز
قپاغی یارالی ، قارغیسنه دایانمش آیه باقار ، سالارمش !

نهایت برکون کلش ، نه کورسون ؟ دومه دوز بر اووا ،
 صانکه کوکدن بر پارچه ، آی اوراده ، اوکنده یره یاتمش
 دورویور ، حرکتسز اویویور ... فقط یوکسک یرلر فیرطینالی
 اولور دیرلر ، بردن بره بر قاصیرغه قوپه رق بلوطلرمی یره
 چارپمش ، قایلری طارطاقلامش ، ییلدیرملر ، شمشکلر ، بر
 آقندر باشلامش ... کوک مالنی صاقلامش ، بوتون ییلدیزلر
 صف صف اولمش ، حرب ایتمش ، آی پارچه سی قهرمانلر
 سرکرده یی پوسکورتمش ! ثودی قوپمش ، عسکرلر ، میزارقلرینی
 آترق چالاطابان یاماجلردن آتیلمشلر و بیک زورلقه آشدقلری
 داغلردن هایقیره رق تکر مکر یووارلانونب ، چیقداقلری یره
 یینه تکرار دونوب کلشلر !

سرکرده ، قافاسندن یارالی ، بر قایانک اوستنده هونکور
 هونکور آغلارمش :

— بو ایش بنم کارم دکل . قاصیرغلر یکدک بلوطلری
 آشامام ، کوکه چیقوب ییلدیزلری بربر روورامام قابل دکل آی
 طوتوب ایکی پارچه قیرامام ، بوتلمسی بوزامام ! بوراده آرتق دورامام !
 ایشته بوتلمسلی وقعیه یی متعاقب اوسلطانک ایپک صاحبندن
 بر قیرمیزی بایراق ثوروب اوستنه بر کوموش آی ایشله مشلر
 و او شهره اشارت اولماق اوزرده او آیک قوجاغنه بر تک
 پارلاق ییلدیز قویمشلر .

آی کوکده دوردقچه ، یعنی دنیا دوردقچه بو بایراقده او
 فیض وبرکت بلده سنده دیکیلی دورمش !

آنادولیده بهار

آنادولیدن کلنلر سویلیورلر : آنقرده کیلر استانبولک
حسرتیه نالان ایملر ؛ استانبول کوزلرنده توتویور ، استانبولک
حسرتی یوره کیرینه ایشلیور ، استانبولک اسمی دیلرندن
دوشمیورمش ! دوغرودر ، بیلیم ، بنده عینی هجران ایچنده
بش سنه آنادولینک ایص سز بو جاقلرنده مسکن طوته رقا اسحق
قوشی کبی بر تهویه (استانبول ! استانبول) دییه فغان ایتدم ،
استانبولی صایقلادم ، استانبولک حسرتیه یاندم ، ایکلدم ،
مجنونه دوندم . آنادولی قصبه لرنده انسانک عمری قوطراده
روزکار بکلر کبی دائمی بر انتظار ، دورغونلق وصیقیتی ایچنده
کچر ؛ بو حیاتدن شفا ، تحت وذوق بکله مک عبشر ، کونلر
آدامی ایچین ایچین ، سس سز صداسز ، یوموشاچق دیشلریله
فرقنده اولیه رقا مهادیا کیریر ، اریتر وبر کون قوف ایدوب
بیتیریر . آرتق ، ئوزینی قورت یمیش بر آغاچ کبی ، سزدن
چیچک ، یاپراق ، میوه ، یعنی فکر ، ذوق ، نشئه بکله مک
عبشر ؛ قبا ، خانطال ، لزومسز بر شکل ، بر اشیا حالنه کلیر ،
کوتوک کبی حس سز دورور . خلاصه قورورسیکز . بو ئوزوجی
واریتیجی حیات ایچنده استانبول کیتدجه سزه مکمل ، لطیف
بی مثال کوروئمکه باشلار ؛ کیتدجه استانبولی خیالکزده
شیرینه شمش ، شوقلنمش بولور ؛ استانبولک یاد خاطر اتیله بر
باشیکزه وقت کچیرمکی کیتدجه هر مشغولیه مرجح کورورسیکز .

بر اوجی ده استانبوله باغلی اولان تلغراف تللرینه غبطه وتحسرله
 باقدیغ وتلغراف دیره کلرینه باشمی دایایوب یوره کمدن طوپلاناتان
 فریاد لری روز کارلرک تللرده کی پراعتراز ، مدید وملول آهنکیله
 بسته له دیکم زمان بنده شیمدی آنقرده کیلر کبی اضطراب
 چکر استانبولی بویله درونی فغان ایله ، فریاد ایله یاد ایدردم
 انسان ناصل چوقدن بری غائب ایتدیکی برسودیکنک چهره سنی
 خاطر لامغه اوغراشیر و بعضاً ، بردن بره کوزینک اوکنه ککش قادار
 جانلی کورور سه بنده منفار مده استانبولک سوقاقلرینی میدانلرینی
 و بنالرینی تخطرله اوزون اوزون وقت کچیر و بعضاً بردن بره مثلاً کوپری
 اوستنی ، بازید میدانی ، بیک قوینی ویا قالمش اسکله سنی صانکه
 قارشیمده دور و یورمش کبی اُک خرده کوشه لرینه قادار جانلانمش
 بولیور نجه نه اینجه بر کیف نه تمیز نه خوش بر ذوق دویاردم . قیش
 آقشاملری کوچوچک قصبه لری قارانلق و سس سزلک ، برداها
 صباح اولیه جق و حیات عودت ایتیه جک کبی دهرین بر کثافت
 ونفوذله ماتملر ایچنده ثورترکن کنسیمی بر آن ایچون مثلاً
 کوپرو باشنده کی ساعتک آلتنده ، دکانلردن طاشان و تراموایلردن
 چاقان الکتریک ضیالریله آیدینلانمش ، غلبه لکدن شاشقین ،
 کورولتودن سرسام بر حالده ، بویله قاینایان وقار انقلری یاقان
 ایشیقلی و سسلی بر حیات ایچنده بولمق اُک طاتلی امللرمدن ،
 اُک ذوق بخش تحیللرمدن بری اولوردی . آنادولیده کی قصبه
 حیاتی قادار مزعج ، پر قسوت و طاقتفرسا بر حیات تصور ایدیه مز ،
 قیشی ، یازی ، صباحی ، اقشامی ، بهاری و خزانی خلاصه هر
 موسمی و هر ساعتی بری برندن برباد ، بونالیتیجی و بوغو جیدر

واورالرده ايچ صيقينتيسي مزمن بر علتدرکه دواسی ، شفاسی هان
قصبه حدودندن چيتمق ، قيرلره ، طبيعته آتيلمقدر .

استانبولدهکی شوشعشعلی بهارمناسبتيله آناطولیده کچیردیکم
بهارلری خاطر لیسورم . فی الواقع آناطولینک نیم کزدیکم اقسامنده
بهارلر بر برلرینه بکزه مزلر و ذاتاً آنادولی بهارلری آرابه لرله
کچرکن وقصبه لرده تونرکن کوزه کورونمز لر . اوپرلرده بهاری
ایرماق کنارلرنده ، داغلر آردنده ، قووقلرده آرامق ایجاب
ایدر . یول اوزرلرنده درت ، بش سوکودله اوچی بوجاغی
بولونماز کنیش اکین تارلارلرنده باشقه بهاردن علامت یوقدر
وحتی بعضاً ساعتلرجه کیدرسیکزده بر آغاج وبراکیلی طوپراق
دخی بولامازسیکز . انسانه ایشته بونک ایچوندرکه آنادولی
هر موسمده ایص سر ، چوراق ، یکنسق وسویمسز کورونور؛
فقط بر قصبه ده یرله شیر وبرد رجه یرلیله شیرسه کز ایشده کیشیر .
برکون سزی آلیرلر و شهرک یاریم ساعت اوته سنه ، ایکی هیبتلی
ومقسی داغک آراسندن اینن بر عارضه لی یوله صوقارلر ... دونه
دونه ، دوشه قالقه وصیجاقدن ترلییه بوناله قایالر اوزرندن اینر ،
اینرسیکز ... قابل دکل تخمین ایده مزسیکزکه بوچوراق ، یانیق
وطاشلی یول سزی بر جنته کوتورسون .. فقط بر دونم
کنارنده ، حیرتله بردن هایقیررسیکز :

— آه ، نه کوزل یر !

فی الحقیقه کوزیکزک اوکنده سریلن منظره امثالسزدر .
صانکه یاریم ساعت یورومک صورتيله بر قطعه ده کیشدیرمش ،
بر خط استوا کچمش ، بر باشقه دنیا یه واروشسیکزدر . آشاغیدهکی
اونه یشیلک ، اونه فیض ، اونه لطافتدر ! بروادی که چیچک

آچش میوه آغاچلریله دولو ... آراسنده دکرمنلر دونویور ،
 صولر چاغلایور وانسانی مست ایدن ایلوق بر هوا ایچنده
 جکرلریکزه چیچک قوقوسی طقه یه جق قادار بر مېندولیتله
 دولویور ... یولیکز هر آدمده داها فضله کوزلله شیر وایکده لر ،
 آنادولینک بورایچه سنده معنای هیچ بر قلمک آ کلاتامیه جنی
 و تأثیرندن هیچ بر فردک قورتولامیه جنی صیجاق ، بایغین ،
 عشق مادی یی تحریک ایدن چیچکلی آغاچلری باشیکرک اوزرینی
 تماماً ئورتر . آرتق کولکده و سیرینک ایچنده سیکز ، چیچکلر
 ویشیلکلرله ئورتولدیکنر ، سومی قوشلر و سوسلی بوجکلر
 آراسنده ترانه لر دیکلیرک کیدیورسکنر . بر آراق یابانی کلر
 یولیکزی قاپلار ، بر دهلیزه کیرمشیکز درکه دیوارلری غنچه لرله
 قاپلیدر و طوانلرندن متادیا کچکین کل یاپراقلری دوکولور ، بر
 آز اوتده دره ایله بولوشورسکنر ، ایکی طرفکزی کورپه
 سازلر و نازک داللری چهره کزه سورونن سوکودلر صارار ؛
 بر یمیشیل ، قویتو ، رطوبتلی ، سرین یولکه سزه تپه ده قاینایان
 کونشی بر شروب کبی طاتلیلاشدیروب و صوغوتوب او یله صونویور .
 داها صوکر ابردن بره بر آغاجسز ساحه ... کوزلری قاماشدیران
 بر ایشیق آلتنده کولکرینی صو ئورتمش اولان یونجه لر دیز
 بوی قاپارمش و صاری چیچکلری برر سوسلو مخلوق کبی دیپ دیری
 باشلرینی قالدیرمش ، بر کله بک وقوش سوروسی کبی همان
 اوچمه حاضر ، خفیف بر روزدارله عادتاً قانادلرینی صالایور ...
 یانده بر صو ده کرمنی : لوش ، قویتو بردام آلتنده طاشلرک
 اوغولتوسی کوپورن ، فیشقیران صویک سسیله قاریشمش ،

قاپسندە قومرولر دولاشيور واطرافندە مونس کوزلى، مطيع
مرکبلر دوشونويور . ديرکن ايرى ، بىمياض چىچکلرى کماله
ايرمش بر آيوا ويا بر الما اورمانى ... ياريم ساعت بلاانقطاع
دوام ايديور ونا کهانى بىتوب اوککزه قوجامان بر که نيشلک
چىقاريور . بر که نيش تارلاما ص ماوى برده کيز کيفيله منويشله ،
ئورپرمله ر وخيشلديله ر ياپه رق دالغه لانونب کيديور . آه بو
چىچکدن عبارت مزروعات ، بوخشخاش تارالارى !!

ايشته آنادولينک قىي وکوشه لرندە بويله بهارلر ، بويله
جنتلر صاقليدر . بهار زمانى آنادوليدە سياحتک نه غريب
ده کيشکلکلى ده واردر . مثلاً ده کيز کناريني صيم صىجاق ،
عادتا ياز ايچندە بيراقيرسيکنز ، کتن جا کت سزى صيقارو آرابه نك
قىزان موشامباسى باشىکزي ياقار بويله ، حرارتدن مشتكى يورور ،
بر طاقم يوقوشلر اينر ، اينيشلر چىقار ، کيدر ، کيدرسکنز .
نهایت بر داغه طيرمانق ايجاب ايدر ، بر داغ که هر قوسندە
روزگارک داها سرتلشديکنى وهوانک داها صوغودىغنى حس
ايدرسىکنز . صيرته چىقدىغکنز زمان آرقه کزده پالطو سزه آز
کلير وصباحلين ، آشاغيدە ، بر يىميشيل سوکود کولکه سنده
صىجاقدن مشتكى ، بول صو ايچهرک قهوه آلتي ايتمش وطوپراغه
سه ريلوب ياتمشکن آقشامه خاندە اوجاق ياقديرروچاى ياپديرسيکنز
وکیجه يي ديشلريکنز ووردرق تترهيه تترهيه کچيرسيکنز . تموزده
اکينلرک هنوز ، بر قاريش بويوب يشيله نديکى يوکسک داغ
تپه لرى ، ايلغاز اتکلرى واردرکه باقارسه کنز دوربينله ده کيزى
کوره بيليرسيکنز ، اويله برده کيزکه کنارندە کونش هر شيشى

قاوورمش ، آغاچلر بيله خزانه مقدمه اوله رق صارارمش ،
 صولمشدر واو يازدن بوبهاره ايره بيلمك ايچون يوروك بر آتايه
 دوقوز ساعت طيرمانمق كافيدر . بردفعه ، يوزغاده بش ساعتك
 بر مرحله ده باقدم كه متصرف ده كرمن كنارينه خالي سرمش ،
 يمپيشل وچيچكللي دالدر آلتنده سيران ياپيور ، ناركيله ايچيور...
 بش ساعت صوكرا شهره چيقدم كه صوئوق انسانك يوزيني
 قاوورويور ، خانلرده صاچ صوبالر ياپيور و آغاچلر هنوز
 طمورجقسز ، كوس كوتوك دورويور . بش ساعتك برمسافه
 آراسنده قيش وبهار ! بعضاآده هيچ بهار يوزي كورمه مش
 اراضيه يوليكر دوشر : طوزلي ، قوراق ، قاوروق بر ساحه كه
 درت كون سورويور ، نه بر طوتام يшилلك ، نه بر تك فيلر...
 باشي بوش آج ده وهلك بوكنيشلكرده آغير آغير ، وحشي
 مأيوس دولاشديغني كورورسيكر ، بر ساحه كه انساني يازين
 صيجاقدن ياقار ، قيشين صوئوقدن دوكدورر وايكيسي اورته سي
 بر موسم نه در بيلمز ! اك غريبي مثلا بو اراضى آنقره دن ايكي
 كون اوته ده در ، ماوراي ارضه دكل !

آنادولى خلقى بهارى طيبي بوجكلركي بكلر : سيندكلري
 ده ليكلردن تازه جان بوله رق چيقمق وحياته تكرار قاريشمق
 ايچون... قيش صوكنه دوغرو او اريمز وتوكنمز قارطبقلري
 آلتندن برنوع صاريشين وبياض چيچكلر ، چيكدملر فيرلار...
 قوقوسز ، قانسز ، صوكي يوموشاق ، ياري چيچك ، ياري
 قار ، زواللي چيكدملر... چوجوقلر بونلري طوبلارلر ور
 داله ديزوب مانيلر ، بيتلر اوقويه رق او او دولاشيرلر ، ذخيره

طوپلارلر . بو ، بهاری تبشیر ، تبریک و تنهیه دیمکدر چیکدملر
هرکسک یوزنی کولدورور و بو ایلك بهار مژده سی هر طرفده
بر بایرام تاثیر یاپار .

آنادولی خلقی بهار کلنجه ، بعضی یرلرده ، چولوق چوجوق
قیرلره داغیلرلر و (ماوی ماق) اسمنی ویردکاری بر نوع یابانی
سمیز اوتی طوپلارلر ، بوکا یوغورت دوکوب قاپیشه قاپیشه
یرلر . بو اوت لذتسزدر . ییمکی ده طاتسز اولور . فقط هرکس
بر دفعه اولسون بهارده بونی یمک مجبوریتندهدر . کرامت او
اوتده ، اوتک چاشنی ولذتنده دکل ، تام بهار زمانی ، صوئوقلرک
ختمنده یردن فیشقیرمه سنده ، کونشی وصیجانغی مژده له مه سندهدر .
آنادولینک بهارلری ، مدهش بر قیشک آردندن یه تیشمک
اعتباریله هر یردن فضله تهالک و صبر سزلقله بکله نیر و اورالرده
بهار ولوکه دوامسز ، شعله سزدخی اولسه اکرام ایله ، اعزاز ایله
پر مسرت قارشیلانیر .

بن آنادولیده استانبولک تحسیرنی آنجق بهارده ، ایرماق
وداغ کنارلرنده کزرکن اونوتور ، آنجق بهار کلنجه کوزلریمی
استانبول طرفه چه ویرر ، بولندیغم یرلره دیکردم . شیمدی
آنقره نک اختیاری منفیلرینه ده بونی توصیه ایدرم : آنادولینک
بهاری استانبولی آراتماز ؛ داغ ، تپه کز سینلر !

نه ظن ایدردم ...

یولم نه زمان آنادولی ایچریلرینه دوشدیه داغلرینه، قیرلرینه،
دره لرینه باقار :

— بش یوز سنه دن بری بو داغلرده دشمن بایراقلری
داغالانمادی ، بو قیرلرده دشمن آياقلری کزیمه دی ، بودره لرده
دشمن آتلی صولانمادی ، بویرلر دشمن استیلاسی کورمه دی ...
دیر ، یوره کده برفر حلق دویار ، اطرافه سه وینجه ، غرورله
کوز کزدیروب تسلی وسکون بولوردم . حرب عمومیدن اول
طرابلسده عسکر مقاومت چابالارکن از میرایچریلرینه صوقولشدم ؛
تیره ده اوطورویور و آت صیرتنده داغ ، تپه تمادیآ کزوب
توزیوردم . بکا بویرلرالی الابد حرب ساحه سی اولاماز ، دشمنه
کذرکاهلق ایده مز ، طوب و تفنک سسی دویاماز ، یابانچی استیلاسی
کوره مز کی کلیدی :

— ایشته ، دیردم ، نه اولورایسه اولسون ، ایسترطرابلسی
ویرلم ، ایستر کریدی بیراقلم ، بورالری هر حالده بزمدر ، بزده
قاله جق ، تورکک الندن بوراسنی آلمغه کیمسه قالقه میه جقدر !
بودوشونجه ایچیمه سرینلک و ذهنمه راحتلق ویرر ، آتمی
نشئه ایله قامچیلار وجوشغون مندرسی آتلاز ، توتون اووالرینه ،
پاموق تارلارلرینه ، ثروت و سامان طاشان تارلارده دالار ، قوشار ،
کیفله نیردم . بو اراضی یه ملکمدر ، مملکتمدر دییه باقان بر آدام

ناعل کیفہ نمزدی ؟ . . . طوپراغی بر آز أشہلہ مک واوستہ بر
 آووج تخم سرپمک قوجہ بر آنباری دولدورمغہ کافی کلیردی ؛
 فیض وبرکت اویرلردہ عادتا شاخلانیر ، بقلہ ، بغدادی ویاآرپہ
 عادتا آزار ، انسانہ بویویہ یوکسلہ کوکارہ ایرہجک ، ییلدیزلرہ
 صاریلہجق تاثیرینی یاپارردی .

— اوت ، دیردم ، طرابلسی غائبایتدک ، فقط شوراسی ،
 شوو محمولدار تورک الکاسی بزم یا !

دیرکن زمان کچدی ، بالقان حربی باشلادی ، مغلوب اولدق ،
 روم ایلی ویریلدی . قونیه کیدیوردیم . ایزمیتدن صوکرآ ترمن
 بر میوہ اورماننہ دالدی ؛ دالار محموللری چکمیوردی ؛
 استاسیونلر ماللہ دولاشدی ؛ لوقوموتیف بر یوقوشہ کندیسنی
 ویرمش ، چیقیور ، چیقیور ، ہر آدیندہ اطرافدہ کی منظرہ داہا
 زیادہ کوزللہ شیور و طوپراق داہا فضلہ برکتلہ شیوردی . او
 قاراصو وادیسنی نہایدی ؟ کوپوکلکی صولری ، یم یشیل طراحاری
 ویوجہ آغاچلریلہ برجنت . . . صوکرآ قارا کوی ، بوز اوپوک
 و او اسیکیشہر اوواسی ، او اسیکیشہر بلدہ سی . . .

— یازیق اولدی دہروم ایلی المزدن کیتدی ، دیہ دوشونویوردیم ،
 فقط ایشتہ خالص بر تورک اقلیمی کہ کیمسہ کوز دیکہ مز و آباق
 سورہ مز . . . ہنوز باکر و پاک ، بورالرینی عنزم ایلہ ، انتباہ ایلہ
 ادارہ ایدرسہک بزہ طالع تکراریوز کوسترہ بیلیر و تورک بایراغی
 شرفنی قورتارابیلیر !

اسکیشہرک دلنشین قصبہ سندہ اویقویہ واردیغ زمان کندیمی
 ہریردن فضلہ امنیتہ کورویور :

— ایشته تورک عالمنک جانکاهندهیم ، مستریحم !
 دیوردم . یاترمن اسکیشهردن قالقوبده قونیه اوواسنه
 دالنجہ باقدمکه داها ألمزده دنیالر وار . . . ارواسی ، اسقاسی
 یایلمق شرطیله محصولی چیف خطلی تره نلر طاشیوب بیتیره مزدی !
 بوسیاحتمده بنی متسلی ایتدی . هیچ بردولت بویرلری استیلا
 حقنی ، قوتی حائر دکلدی ، بورالری مؤبداً ، دشمن آیاغی
 کورمه دن بزمدی .

حرب عمومی سینوبده ایکن باشلادی ؛ ایکنجی سنه سی
 اورادن قالقدق ، قسطمونو اورمانلرینی کچهرک چورومی بویلاقدق .
 کندی کندیمه :

— ایواه که بو حربدهده مغلوب اولاجغز ، سوریه لر ،
 عراقلر آلدن حقیقه حق ، فقط شویرلر ، بلاشبهه ، بزم یا . . .
 بوتورک ایلیری اورته سنه کیم کیره بیلیر و کیم بورالرده ادعای ملکیت
 ایدمه بیلیر ؟

کوکله باش دایامش توانا چاملر طیبی اویله فصیلداشیورلر ،
 بنم دوشونجه می بربرلینه تکرار ایدیورلردی . ده کیزدن بیگ
 مترو یوقاریده کی بوچاملقلر ایچنده نه تمیز ، نه نازنین برهوا واردی . . .
 اوقادار فرحلق دیویور ، اویله بر فکر ووجود صحتی حس
 ایدیوردم که آرتق جسمده بر آغیرلق ، فکرده بر اندیشه
 بولما یوردم . روحدن وقاناددن عبارت قالمشدم ؛ چام کوتوکلرندن
 یایلمه قوقولی کونکلردن طاشان بوز کی قاینق صولری هر یودومده
 جانمه جان قاتیور ، بدنه توان ویریوردی . کندی کندیمه :
 — وطن کزوب کورولدکجه داها چوق سهویلیور . . .

مع الاسف كوچولدىك ، لکن موجود قالان بواوز تورك بلده لرینی
صلح و صلاح دائره سنده اداره ایدہ بيلمك شرطيله مسعود بر
استقبالز اولابيلير !

بر مدت صوكر ا چورومدن آنقره يه كلدم . . . آنقره !
بورايه ايريشمك قابليدى ؟ آرقه مه ، كلديكم يوللره باقدم : دنيالر
كچوب كلشدم ! اوكمه ، استانبوله دوغرو كوز آتدم : دنيالر كچوب
كيتمك لازمدى ! بو ائشاده حرب عمومى اك آتشلى ميعاندند
ايدى . روسلر سيواسه ياقلاشمشلردى ؛ فقط ، دييوردم كه ،
سيواسدن بوراسى كلينير يول دكل . . . نه اولسه ايشته هيچ بر
استيلايه صحنه اولميه جق اولان بر بختيار شهر ! بوجاهلانه فكرله
راحت ، آنقره ده عادتاً متسلى ياشادم . طالع اورادن بنى بيله جكه
كتيردى . . . تاريخمك بوسه ويملى بشيكي قارشيسنده رقتله ،
محبته ايكي سنه كچيردم . . . داغلرندە دولاشير و حربك صوكى
نه اولسه بورالى استيلا ، فلاكت و فجايه ساحه اولاماز ديردم .
خلاصه ايچ آنادولى بكامانيت ، راحت و فرح و يرردى . داغلرينه ،
قيرلرينه ، دره لرينه باقار :

— بش يوز سنده دن برى بوداغلرندە دشمن بايراقلىرى
داغلا نئمادى ؛ بو قيرلرندە دشمن آياقلىرى كزينمەدى ؛ بودره لرندە
دشمن آتلىرى صولانمادى . بو يرلر دشمن استيلاسى كورمه دى
و كورميه جك !

دير ، سه ويغجه كوز كزدير و ب تسلى و سكون بولوردم .
ايواھلر اولسون كه او قارا كونلرى ده كوردك . . . يونان
بايراغى از ميرە ديكيلى و داغ ، تپه آتلايه صييجرايه هر كون

بر آزداها يول آله رقبم اَك امين عد ايتديكم ايچ مملكتلره قادار
 صوقولدى . کوتاهيه ده دشمن قرالى اردوكاه قورسون ... بونى
 عقل آليرميدى ؟ اسكيشهره يابانچى برياق آصيلسين ... بوكا
 امكان وارميدى ؟ سيور يحصار اوكنده محاربه لراولسون ، آتقره
 تخليه ايديلسين وقسطمونى صيرتلىزى كرى چكيلن اردومزه
 موضع حاضر لاسين . . . بونلر خاطر دن كچرميدى ؟ اوشيرين
 بيله جك شيمدى بر كول ييغيني ايمش ، اوسه ويملى تيره برخرابه
 و آفون قاراحصارى بردشمن موضى !

عسكر اولمايان دماغم بريابانچى اردونك او عشاق و كوتاهيه
 داغلىنى آشا جغه بردلو قانع اولاماز ، تره نلر ك ايكي ده مير راي
 اوزرنده بيله كوچلكه چيقدقلى بو داغ تپه لرينه طوپلر ك
 يرلشه بيله جكنه بر درلو اينانا مازدى . . . مع الاسف بو كون
 بونلر اولدى ، تورك ايلارى ، همده اَك ناقابل استيلا اولانلرى
 قان و آتش ايچنده بوغولوب ياندى .

بونك كينى اونو تمق البته جنائترك اَك بويوكى اولور . تورك
 نفرى جانكاھنى اَك مدهش بر بسالتله ، جانسپارانه مدافعه ايتدى ؛
 فقط نه ياپسين كه بر كيشيسنه بش كيشى چيقدى و بر فشكنه بش
 فشك جواب ويردى . تاريخمزك بوندن فلاكتلى بردورى دها
 يوقدر ؛ اولكيلرده فضله ثروتمزى محافظه و مدافعه ايدىوردق ،
 شيمدى جكر كاھمزى قورتارمق ايجاب ايدىيور ... بزي حرب
 عمومى يه صوقانلرى شو فلاكت قارشيسنده بر دفعه دها تلعين
 ايمه مك قابلى ؟

حالا بز بونك كناھنى چكييورز ؛ بي طرفلى ويا صالحى ايتن

آلر بوفاجعه نك فاعلار يدر و بن صاقلامقده برفائده كورمميورم :
 اورته ده مثلي كورمه ديكمز بر فاجعه واردركه ظفرلي ترانه لر
 وخوليا لي صاييقلامه لرله دهشتي آرتق نه نور تولور، نه ده ا كسيلير!
 آنادولي بو استيلايي كورمه مليدي ! نتيكم بن كوره مز ظن
 ايدردم ! ايواه كه كوردي ! فقط ، نه ديه يم ، انشااه ، ياقينده
 كورمه مشه دونر !

اوچ نہر

مملکتک بویوک داغلریله بویوک نہرلری انسانده وطن پرورلکی غلیانه کتیریور: ایلغاز تپه سندن قوش باقیشی قسطمونی اورمانلرینه باقان ویا قیزیل ایرماق کنارنده دوروب یووارلاناں هیبتلی صوکتله سنی سیر ایدن بر آدامده وطن پرورلک حسی هر زمانکندن داها جوشغون ، داها آتشلیدر . داغک او یوکسه کلکی ویا صویک اوقدرتی وطنک یوکسه کلکنه و مملکتک قدرتنه بر معیار ، بر مقیاس ایمش کی یوره کلرده بر امنیت ، بر هیبت حاصل ایدر ؛ محشم بر اردو کچیور ویا معظم بر طاق ظفر یوکسه لیورمش کی بونهر ویا داغ قارشیسنده انسان بویودیکنی وقوتلشدیکنی ، هر زماندن فضله نیکیین و مسعود اولدیغنی حس ایدر . « شو داغه نظراً بن بر حبه ، بر ذره ، بر جزء لایتجزایم ؛ شو نہره نسبتله ده بر دامله ... فقط اونلرک منظره سی بنی اویله جوشدور و یورکه یوره کی قایا قادار صاغلام ، قائمی ایرماق کی کور عد ایده بیلورم ! » دیهرک وطنمک بویله هر بویوک داغی و هر بویوک نہری یاننده هیجان ، غرور و اعتماددن مرکب بر قلعه کسیدیکمی دیوارم . دنیاده یوکسک داغلر قادار هیبتلی و کنیش نہرلر قادار قدرتلی نه واردر ؟ داغلر فخر و مباهاثک ، عظمت و افتخارک برر تمثالیدر ، نہرلر ایسه قوت و قدرتک ، احتشام و سلطنتک ... شمدی سیاحتلریمی خاطر لیهرق

دوشونديكم زمان آكلايورم كه مملكتكم بويوك داغلريله بويوك
 نهرلرينك منظره سنه هيچ قاناماشدم ، او ذروه ويا اوكنارلردن
 دائما ايسته ميه ايسته ميه ، متحسرو مفتون آيريشم ! ايلله بوكونلرده ،
 يونان استيلاسنك آنادولينك كوبكنده يرلشديكي شوفلاكتلي
 زمانده مندرس ، قيزيل ايرماق وسا قارياني يورده ميانه يانه خاطرلييورم
 و ايلغاز تپه سني بر دفعه داها ، دشمن آياغيله چيكننمك ممكن
 اولمهرق اسكي حاليه ، باكر ووقور كوره بيلمك ايچون خلجاندن
 قيورانييورم .

بنم وطنمده ايلك كورديكيم بويوك نهر مندرس اولدى...
 بر كون ، بر بونالتيجي ياز اوكله سنده بش آتلي دوم دوز قوجه
 بر اووادن آشهرق كيدركن بردن اوكمزه ، قوص قوجه ، كنش
 وجوشغون صو چيقدى : مندرس ... اونى صباحدن برى
 خلجان ايچنده بكلييوردم ؛ آتشين اوواي زحمتدن شكاي
 ايتمه رك ، قوشه قوشه هپ اونى كورمك ، اوكا قاووشمق اميديله
 كچمشم . فى الواقع ايلك نظرده انساني درحال تسخير ايدن بر
 كورونوشى يوقدى ... يوقايردن آشاغى ، سازلوق ويارى باتاق
 ايكي ساحل آراسندن قيوريله چالقالانه ، اوغولدايه رق دوم دوز
 آقوب كيدييوردى . آتمدن ايندم ، كنارينه اكيلدم ، كوزلر يمي
 ايچينه ديكدم : باشم دوندى ، كوزلرم قاراردى ، ظن ايتدم كه
 دوشدم ، سوروكه نوب كيدييورم ؛ اونه خارق العاده بر قدرتى ،
 طوپراقلى اويله ايتمش ، آچمش ، قوجا قلايوب سورومش ،
 اويله چوقورلر ، اينر يامشدى كه اوكنه كچمه يه امكان اولاجغنه ،
 سدرل ويا قانالدرله قوتى آزالتمه نك چاره سى بولنه جغنه اينانمق

بكا صافدلك كې كليوردی ... شیمدی بز ، بو بش آتی ،
نارین باجاقلی جنس آتلیمزو حتی یانمزده کی طایلیرمزله بوقاورایوب
کو توروچی آزیغین صوی هم ده ایچیندن کچه جکدک ... او طرفلرده
صاغلام بر کو پرو یوقدی ؟ اوزاقده برانقاض ییغینی سه چییوردق
اما رهبریمزك فکرینه کوره او کو پرونك اوزرندن کچمك صوی
ایچیندن آشمقدن داها تهلكه لیدی ؛ زیرا آیقلری طوماز ،
دوشه مه لری دایانماز اولشدی و آلتی بر اوچورو مدی .

« بسم الله » ديدك ، آتلی سوردك ... بكا چیقمه مزه
آرتق چاره یوق کبی کلدی ؛ نزهیه کیدیوردق ؛ ایکی ساحل
- صویك آقینتیی اوزرندن باقدیغمز ایچون - شمشك کبی
چاقیور و بزدن اوزاقلاشدقچه اوزاقلاشیوردی ... او یله ظن
ایتدم که استقامتمزی شاشیرمش ، آتلی نهره قایدیرمشدق .
صو دیز قاپاقلریمزی آشمشدی ؛ کوزلریمی قپادم ... بر آز
صو کرا آتمك آیقلری حس ایتدم که داها آز خیشلیدیور و داها
قولای ، داها صاغلام باصیور . او برکنارده ایدك ؛ بو هیجانلی
دقیقه یی ، او ایلك کوردیکم . نهرك بکاویردیکی بوقورقوو بوقدرتی
دائما ذوقله خاطرلارم ... نه یازیق که اونهردن یونان سواریلری ده
کجدی ... او قدر تلی نهر اونلری ده کچیردی !

ایکنجی کوردیکم بویوک نهر قیزیل ایرماقدر ... منفامزك
سینوبدن چورومه تبدیل ایدلیدیکی خبری کلنجه قیزیل ایرماغی
آشه جغمزی او کره نهرك عادتاً سهوینشدم . قیزیل ایرماق تورك
ایلی بویدن بویه آشان ویانیق تورك وطنی بر آی سورن یول
مسافه سنجه قپ قیزیل صولایان الك بویوك و اوك حشمتلی نهریمزدی .

ساحلرلرنده آك ئوزلى ، آك پروزسز تورك كويليلرى مسكن
 طوتمشدى ؛ قيزيل ايرماق قىپ قيزيل صولرى و آراسىرا بىمىياض
 پارلايان كوپوكلى چاغلانلاريله آنادولى يى بر باشدن بر باشه
 دولاشان جوشغون بر نهردى كه اسكى زمانلرده كى بايراغىز كى
 ايكي رنكده ، بر عظمت دالغه لانبوب يورور ، مانعهلر بيلمز ،
 بيقار ، يارار ، آتالار كچردى . « هاكلدك ، هاكليورز ! »
 ديهه بوتون بر كوفى صبرسزلقله بىتيردم . مع الاسف اوكون كىچ
 قالدق و اوزاقدن شاريلتىسنى ديكليهرك آچيقده ، قيرده ، رطوبته
 كومولى قورقونچ بر كيجه كچردك . صبا حيلن قيزيل ايرماق
 اوكمزده ايدى ، اونى ده - طبق مندرس كى - اوزرندن كچه جكدك
 و كچكدده ... همده بوسفر آرابه لرله ! صو ديزلر يىزى بولمش ،
 هيچاندن كوزلر يىزك بىكى بويومشدى .

صوكرالرى قيزيل ايرماغى اوچ دفعه داها آشدم . بريسند
 آصمه بر دمير كوپرودن ... ديكرنده بغداد سفرندن بقيه كار
 قديم بر طاش كوپرودن ... اوچونجيسى ده ايچيندن ، آتله ...
 فقط آك بويوك لذتى بكا واسكى كوپرو وىردى . دوشوندم كه عىنى
 طاشلره باصه رق اصلاحاتجى و فتوحاتجى مراد رابعك آتىده
 اورادن كچمىشدى . ايكي مهابتلى قايا نك آراسنه صيقيشه رق
 دارالدينى و قاربازدينى بو یرده قيزيل ايرماق عادتاً شاخه قالقيور
 و طاشلرى دوكن صولرندن فيشقيران ذرات اينجه بر ياغمور
 حالنده اطرافى متمادياً ، دنيا قورولاليدن برى ايسلا تيوردى .
 بوكاه دورغون ، كاه جرشغون ، قدرتلى ، فقط ، مع الاسف ،
 ابتدائى نهر عرفانلى و اقتدارلى اللره دوشه ميبور ، قوتى بوش

يره توكه تهرلك، بزم كې، هدر اولويوردى! يونان آتلىنىك اونك
كنارلرنده ده صولاندىغى كوني بومملكت كورمه سين!

كورديكم اوچونچي بويوك نهر شواشاده اسمى اكچوق كچن
ساقاريادر... ساقارياده اك آزىلى صولرىمزدن برىدر؛ حتى اكثريا
كچيدبيله ويرمز؛ آت سورمكه كز؛ خائن و آمانسزدر. اونى قاطيرلرله
دوبه اوزرندن آشق. شيمدى آنقرده بارينان بر آرقداشمله
بر صباح، قاراللقده بيله جكدن ايكي كيشى، التزده برر كهنه،
قدىدبار كيرله يوله چىقدق، كول داغنده كى باغلى كورمكه كيده جكدك،
نه دليلمز واردى، نه ده بر وقوفز... ساقاريانى كورمك و كچمك
آرزوسى بزي مجهول ديارلرك نشانسز، اشارتمز يوللرينه
آتمشدى. اووالر آشق، داغله طيرماندى، چام اورمانلرينه
دالدى، سكز يوز مترو ارتفاعلرده يورودك، يوزودك، نهايت
بركويه واردى. اوراده ديديلركه:

— كول داغنه آت طيرماناماز، قاطيرلازمدر، سزه ويردم،
فقط صاقين ديزكىنلرينه آل وورمايكنز، بىراقىكنز حيوانلر بيلدكلرى
كې يوروسونلر!

اوليه ياپدى، حيوانلره اويدق؛ فقط سياسى انسانلرك چوغندنز
داها فائدهلى چىقديلر؛ بزي دنيانك اك عارضهلى پاتيقه لرندن،
اوچوروم كنارلرينه بر پارماق باصه رق صاخ سالم كوتوروب
كتيرديلر. ايشته بويوجلىق ائناسنده ساقاريا كوروندى؛ نه مندرس
كې نشئهلى بريوزى واردى، نه ده قيزيل ايرماق كې عظمتلى...
داهازياده خدعه كار چهره ليدى، آتئين اووالره طراوت صاچهرق
سرعتلى وچه ويك قاچوب كيديوردى. قاطيرلر آليشغين بر آديمله

دوبه لره کیر دیلر ؛ درت کوره کچی صا غلام صیر یقلره آبانه رق
 هایقیره ، چیر پښنه شمدی بزى قارشى یه کچیر مش ایدیلر . اوراده
 قالین ایکی زنجیر دوبه یی ساحله صیق صیقی یه باغلادی ؛ زیر
 احتیاط ایدلمز سه ساقاریا آلوب کوتورور و وورا دووه پارچه لایوب
 یوق ایدر مش ! ان شالله آزغین ساقاریانک قورقونچ کنارلرنده
 یونان تعرضی ده قیریلیر و حسرتیله باغریمزک یاندینی بر صلح بویوک
 نهرلر و بویوک داغلرله شرفلنمش اولان وطنمیزک بقیه سنی ده استیلا
 و تخریب لردن آرتق بسبتون قورتاریر !

بوراده (صوکنه قادار حرب ... بر قاریش یر و بر تک نفر
 قالنجیه یه قادار !) دییه بول کیسه دن آتوب طوتانلر غالباً آنادولینک
 دشمن آباغنه چیکسنمه مش بر یوجه داغی و بر اولو ایرماغی اوکنده
 بش دمیقه قارشى قارشى یه قالمادیلر . بکا شیمدی او یله کلیورکه
 ساقاریا ایله قیزیل ایرماق و ایلغاز داغی ، چاملرینک و سازلرینک
 یانیق لسانیه :

— بزى ده چیکنه تمه یك ! بزم اوزریمزدن ده آشیر تما یك !
 دییه بحق فریاد ایدیورلر !

کروانده معاشقه

— ۱ —

حالا طادی دماغده قالان یوجلیقلردن بری ده بودن :
بش سنه اول ، بویله تام نیسان ایچنده ، علی العجله چورومدن
آنقره یه کیدوب ینه دونمک لازم ککشدی . حرکت ایچون
قرارلاشدیردیغم کون بویوک یاغمورلر باشلادی و فاصله سز اوچ
کون یاغدی . هوا آچنجه مملکتک عقلیلری و آرابه جیلرک
قودامانلری ایله حوضلی قهوه ده بر مجلس مشورت قوردق ؛
بر هفته سورهن شوسه یولنی می تعقیب ایتمک موافق اولوردی ،
یوقسه درت کونلک کسدرمه طوپراق یولی می ... قهوه فنجانلری
هوپورده تهرک و نارکیله لری غورولداته رق هرکس باشندن کچن
بر وقعیه یی آکلاتدی ، نهایت اُک صاغلام و اُک امنیتلی یول اوله رق
شوسه ده قرار قیلیندی . زیرا بر دفعه طوپراق یوله کیریلدی می ،
یاغمورلر باشلا یویرسه نه دونمک ، نه ده ایلریله مک احتمالی قالیردی ؛
چامورلره صاپلی هفته لرجه داغ باشلرنده قالمق ، سیلرله قایلیمق
ویا صیرصیقلام اولوب خسته لانتق پک ممکندی . آیدسی می
اوزاق ، فقط امین اولان یوزغاد طریقنی انتخاب مرجح اوله جقدی .
ده نیلیدیکی کبی یاپدم و بوغو ایله کونلشک هنوز بربری
یه کوب یاغموره ویا آچیق هوا یه منقلب اوله جغنی کسدریله مین
بر پوصلی صباح وقتی یایی بر آرابه ایله بر باشمه یوله چیقدم .

بر عارضه يه اوغرامامق شرطيله اوكمده تام يدي كونلك ، يدي
مرحله لك بر سفر واردی . يدي كون آرابه جي وبن داغلا ،
ديارلر كچه رك ، اووالره دوشوب تهرلر آتلايه رق مسكون دنيانك
همان همان اك آز نفوسلي ، ياري چول بر قطعه سني بيك زحمتله
وايچ صيقتيسيندن آرييه نوزوله آشمغه محكوم ايدك . على الخصوص
يوزغاددن صوكراسي حقيقي معنايله بر صحرا ، بر قوم ، طوز صحراسي
ايدی . آراباجی :

— درت كون كويه ، قسيمه يه راست كلينمز ، كوز آلا
بيلد يكنه اووادر !

دييوردی . دوشونيكز ، درت كونلك بر اووا ، بر كه نيش ،
بوش ، دوم دوز اووا واورته سينده بز ، آرابه جي وبن ، ايكي
اوافق نقطه ، ايكي قرنجه ... بونلر اوفسحتراي آشمقلا ، كچمكه
مشغول !

ايچم قتررله دوليدی . قسيمه دن بر آز چيقمش ، چشمه يي
كچمشك ، غازي [غازي آناطولیده بر اسمدرو حرب نه در
بيلمه ينلرده بعناً غازي اسمني طاشير] آرابه جي دوندی و اوكمزده كي
اويدی كونلك يولك بوتون حزن وتعبي افاده واحساس ايدن
بر سسله :

— اوغورلر اولسون پاشام ! دیدی . بنده یأسلی سسله
جواب ويردم :

— سكاذه اوغورلر اولسون !

اوراده يوجيلغك تماندن بری ده بويله ، هر صباح ، مرحله يي
آشنجه آرابه جيله مشترينك ، حياتلريني بربرلرينه باغلامش

بو ايکي عاجز آدامک آرالرنده اوغورلاشماليردر ، يدي صباح
 اونسکه بويله متوکلا نه وپرنياز وتمنى سلاملاشه جق ، قارشيلقلى
 خير دعا ايده جکدک . آفات سهاويه ، اشقيا ، خسته لق وقضا
 احتماللري قارشيسينده ، اللرنده هيچ بر واسطه مدافعه واحتمال
 مقاومت اولمايان آداملر ايچون بوندن طبيعي نه اولابيليردى ؟

فقط نه غريب ونه لطيف بر تصادف بزى بويابه يالکيز ، بر
 هفته سوره جک اولان وحشى سياحتک ياسندن ، اندیشه سندن
 قورتلاردى . اوصباح ، بزدن اول ، آنقره يه عيني يولدن ايکي
 آرابه داها حرکت ايتمشدى ؛ بو ايکي آرابه صامسونندن
 کلييوردى . يولده بولوشدق وعادت وجهله بربريمزه طايقلاق ،
 بر اوافق کروان تشکيل ايتدک . آرابه نك برنده درت کنج
 واردى ؛ درت طيهه طلبه سي ... دردى ده دينج ، کوربوز ،
 ياغيز وانداملى دليقانلیدی . اوپر آرابه ده ايسه ياشلى بر آدام ،
 ياشلى برقادين وبرکنج قيزبولونويوردى ؛ بر آراق کوز کوزه ،
 قارشيه قارشيه کلدک : نه ايرى ونه ياشيل کوزلري واردى واصل
 مهمى نه ده رين ، نه ايسه کلى وعيني زمانده نه وحشى باقييوردى !
 بو اوچ آرابه شعشعه لى بر بهار واکله کونشى آلتنده ، درت
 طرفى آلابيلديکنه ياشيل ، منبت ومزروع بر اکين درياسى
 ايچندن آرقه آرقه کيدييوردى . هوا ايصينمش و آچشدى .
 يانمزدن اطرافى بوکورتلنلره کومولى بر کوچوک ، شاقراق ،
 برکتلى دره آقييوردى . چيچک آچش درت آخلاط آلتنده
 مولا ويردک . حيوانلرک بويينه يم طوربارلى آصيلدى وبزده
 سېتليرمىزى چنلره اينديردک ، اوکله يمکنه باشلاشق . هنوز

اوچ آرابه خلقی بربریه کوروشمیور ، بو داغ باشنده آری
غیری ، اوزاځه واحتیاطکار دورویوردی . فقط بن سزدم که
کنج قیزله درت طیبه لی آراسنده ، صامسوندن بری باشلامش
برکوز آشنالغی ، برکوز محبتی ، برغریب معاشقه ومناسبت
موجوددی . بهار کندیسنی بواو جری و پرفیض یرلرده نه شدتله ،
نه قوتله ، نه بی آمان و نه مقاومتسوز بر صورتده حس ایتدیر یوردی .
شوبوشلق ، تنهالق وسکونت ایچنده نه یامان بر حیات قاینایور ،
طوپراغه ، اکینلره ، دیکنلر وصولره نه جوشغون ، نه سحرلی
بر جان قاتیلیوردی . آکلایوردم که طبیقی نباتاتده اولدینی کبی
بودرت دلیقانی ایله اوتازه قیزک دامارلری قوت ، ارزو وفیض
ایله ، انکشاف احتیاجیه دوپ دولیدی . آرابه نک یورغونلغی
وصالانتیسی ، کونشده کی ایللق کوزه لک ، اطرافک تنهالغی و کنجک
بو بش وجودی ایچین ایچین طاشیریور ، جوشدورویوردی .
کندی کندیمه :

— بر هفته بوبهار معاشقه سنی سیره مجبورم ، نه آیی ،
نه خوش !

دیور و خزنلریمک داغیلدیغنی دیویوردم .
کنج قیز ایچنه یاپیلی ، بیاض تنلی و چوق کوزل انداملیدی .
یاننده کی اختیارلره آرابه یه کیدوب کله رک سیت واشیا طاشیرکن ایچنه
کورویوردق ، نه حشمتلی ، نه مغرور یورویور و بو یورویوش
وجودینک تناسبنه نه قادار یاراشیوردی . . . او بویله ، اورته ده ،
یشیلکله آراسنده تول اورتوسی هوالانهرق ، کوزلری دالغین
سس سز دولاشیرکن درت مکتبلی ، کیمسه یه بلای ایتمه مکه چالیشهرق

پراشته باقیوړلو و آزالرنده متادیا فیصله اشیوړلر، دردله شیوړلردی .
 یولک هر قوسنده ایسه برنجی آرابه ده کی یشیل کوزلر ایکنجی
 آرابه ده کی درت چیفت کوزه چه وریلیوړ و بوبش وجود آراسنده
 یاقیچی بر سیاله چاقیوړدی . بن بوقیر وسفر معاشقه سی ایچنده
 بی لزوم ایدم ؛ اونلری راحتسز ایتک دوغرو اولمیه جقدی ؛ آرابه می
 دأما بر آز کړیده یورو توپوړ و ممکن مرتبه کوزلریمی اوزاقلره
 دوندوړو یوړدم .

خانده اوکیجه مکتبلیلرله احباب اولدق .

دردی ده ادبیات مراقلیسیدی ، شعر او قویوړلر ، شاعرلر
 وادیلردن بحث ایدیوړلردی . حتی بعضاً ، اوزمانه کوره یکی
 اولان بزم نسلدن ، حتی بندن بيلمیه رک ، بحثلریله آچیوړلردی .
 فقط باقیوړلردی که کروانه یکی قاتیلمش اولان بواسرارانکیز آدم
 اولیه شعرله ، ادیباتله مشغول کورو نیوړ ، بحثی آلایه ، چه قینلغه
 دو کو یوړلردی . خانده اودالریمز یشیل کوزلی قیزله یان یانه ایدی
 و دیوار چردن چوپدن ، اینجه جک بر کر یچدن یاییلی اولدیغی ایچون
 لاقیردیلر هر ایکی طرفه ده عکس ایدیوړدی . اولیه فرض
 ایدیوړدم کبن اودادن چیقار حقیقماز بودرت کنج باشده قولاقلرینی
 دیواره دایاوړلر ، اوته کی بولمیه دیکلیرلر ، قیزک سسنی ایشیمکه
 جان آتیوړلردی .

بومنوال اوزره کیدیوړدق . یوزغاددن صوکر ، برمدت
 دلجه چانی ، سوکودلرنده بیکلرجه لیلظک مسکن طوتدیغی
 جوشغون بر ایرمانی تعقیب ایتدک . متادیا اینیوردق و متادیا
 هوانک ایشندیغی وچولدن کن صیجاق نفسلرک یوزیمزی قاورادیغی

دو یو پوردق. آرتق یولمز اوستنده کوی، بهار ومنظره یوقدی.
 اطرافمز بوم بوش، حزن ویا قیچی ایدی. فقط قیز هیمز ایچون،
 حتی آرابه جیلر ایچون بیله طاتلی، سویملی، تأثیرلی بر مشغوله
 اولمشدی. بر آراتق، بر اوکله یمکی مرحله سنده، دوکولوب
 قیریلهرق یانندن کچدیکینی کورن آرابه جی غازی بیله دایانامامش،
 بکا سسی که وشه یه رک :

— چاقیر قیز اماده نوزلی باقییورها !

دیلمشدی. کیجه لری بو یورغون قافله نك ارککلری عینی
 دوام آلتنده، بر اودالی یر آلتی خان بناسنده اویقویه واردقلری
 زمان محقق که هپ بو کروان پریسیله مشغول اولویورلر، اونی
 کورویورلر، اونی قورویورلردی. اطرافک وحشتی، یورغوناق
 وقادین احتیاجی ایچنده بو آرابه جی ومکتبلی قافله سنک بربرینه
 کیرمه سندن، وقعه چیقارمه سندن، قان دوکمه سندن قورقار کبی
 اولویوردم. کوزلره کیتدکجه بر شدت، بر خصومت وبر وحشت
 کلییور، باقیشار کیتدکجه شمشکلی وفیرطینالی کورونویوردی.
 ایلله قیزی طاشدیان آرابه جی خشین، کستاخ بر حال آلمشدی.
 حدتتی متبادیاً قامچیلایمق وایلری سورمک صورتیه زواللی
 بارکیرلردن چیقارییور، طیه لیلرک آرابه سنی کریده بیراقق ایچون
 سووه صایه اوکمزده قوشویور، توزی دومانه قاتییوردی.

مع مافیه هرکس وقار وتمکیندن آیریلماغه عهد ایتمش کیدی.
 قافله نك پریسی ذاتاً هیچده کولریوزلی، شن، شیاریق دکلدی.
 بالعکس غایت وقارلی، جدی، عادتاً یأسلی دورویور؛ آغیر آغیر
 یورویور، دالغین دالغین باقییور، آز قونوشویور وچوق
 دوشونویوردی. فقط بر باقییوردی امانه باقییوردی... مکتبیلر

آرتق آلیشمشله، بنم یانمده ده اوندن بحث ایدیورلردی . آقشام ، برطوپراق ییغینی اوستنده او طور و ب خالی اووالده ب سبتون غریبک و ماتم چو کدوره رک موصل مور باتان کونشه قارشى قونوشورلرکن ایچلرندن برى ادبیات هوسکارلرینه خاص تعیرلرله او باقیشلى آ کلاتمغه چالیشیوردی :

— نه سحرکار ، نه فسونکار ، نه باغین نظرلر او ...

دیوردی . حالبوکه اؤ مهمم جهتی بو نظرلرک چیپلاقلنی ایدی ؛ قیز نه قادار دورغون ، وقارلی وماتلی ایسه بو کوزلرده اودرجه آچیق ، چیرکین ، مادی معنالی ، عادتا آزغین کورونویوردی . دردنجی کونی ، آقشاملین ، خان آلولوسنده آرابه جیی ب سبتون حدتلی کوردک . آرقداش لرینه آلنی ، قولنی صالایه رق برشیلر آ کلاتیور ، جوشمش ، آزش بر طورله تهدیدکار اشارتله ایدیوردی . درت مکتبلی اینسه باش باشه ، دیگر طرفده برمذا کره حالنده ایدی . نه اولیوردی ، بونک ، بو خصومتک صوکی نه اولاجقدی ؟ عادتا بروقه عره سنده ، برچار پیشمه مقدمه سنده ایدک . غالباً قیزیل ایرماغه واران بوماتلی ، وحشی ، کویسز وانسانسز چوله شویشیل کوزلی وچیپلاق باقیشلی قیز ایچون ووروشه جق ، قیریشه جقدق . هوا آغیر وصیجاقدی ؛ آتله متمادیا آشینوب کیشنه یور وپوصلی بر قراکلک آلتنده خراب خان کیتدکجه قورقونج وشامتلی کورونویوردی .

دیرکن ، بردن بره ، برشی باطلادی ، برشمار ویا طابانجه ... یرمدن فیرلادم ! نه اولاشدی ؟ ایش اوزوندی ، بونی آنجق بر باشقه مقاله مده آ کلاته بیلیردم .

کروانده معاشقه

— ۲ —

بولنديغمزير تماماً برچول صاييلمازدى . بلهكه، جوارده ،
سكز اون ساعت اوتده بعضى اوفاق تفك يوروك كويلرى
واردى . فقطأك ياقين قصبه، يوزغاد بزه ، شيمدى ايكي كونلك
اوزاقدهيدى ؛ آتقرميه ايسه داها اوچ كونلك يولمز واردى .
كوزه ، آقشامك پوصلى ، آغير و آلاجه آيدينلغى ايچنده نه داغ،
نه آغاچ ، هيچ برتومسك و هيچ برذى حيات كورونميوردى .
صانبكه صحرای كيرك قويوسى چوقدن برى صوسز قالمش بر
مرحله سنده ايدك و ايشته بويله بر چول ايچنده يانان ، قاورولان
بش ، اون كيشى آراسنده - كوزل كوزلى ، انجه بللى نارين،
نازين بر قيز ايچون - وقعه چيقييور ، بر فلاكت باشلايوردى .
هان خان اولوسنه فيرلادم و باقدم كه بنم آرابه جي غازى ، قيزك
آرابه جيسى بكري يره ياتيرمش ، تكمه لرى آلتنده آزييور ،
كميكلرخى قيريوردى . داياق اودرجه شدتلى بردوره سنده ايدى كه
بنم سوزله ، نصيحتله ياپه جغم مداخله نك ا وزرنده هيچ بر ناثيرى
اولامازدى . اوزاقده باش باشه ويروب كمال سكونتله وقعه يي
تماشا ايدن طيبه ليله هايقيردم :

— جانم ، نه دورويورسيكز ، آيرسه كزه !

قيميلا نمدايلىر بيله . . . » بزه نه ديورلردى ، ايسته دكلرى

قادر بوغوشسونلر ! « شیمدی اونلر بر کنارده ، بن اورتده ،
 دیگر آرابه جی حیوانلرک باشنده ، حادثیه سیرجی قالمشددق .
 خان اوداسندنده ماوی ایکی کوزهمیزی بر معتاد آچیق معنالی ،
 آج و چیللاق باقیشله وهر زمانکی وقار و تمکینله تدقیق ایدیوردی .
 نهدن صوکرآ غازی دوو مکدن یورولوب خصمنی بیراقدی و هیچ
 بریمزک یوزینه بیله باقه دن آغیر آغیر یورویوب آخوره کیردی .
 بکر ایسه برمدت توز ، طوپراق ایچنده ، جانسز کی یاتدی ،
 یاتدی و کیمسه نکی یانه یا فلاشما دیغنی کورونجه یا واشجه جق قالقادی ،
 فسنگ یمینسی صاره رق خان اولوسندن دیشاری ، قیرلره دوغرو
 چیقادی ، کیتدی .

نه اولمشدی ؟ غاوغایه سبب نه ایدی ؟ بونی آنجق یمکله ریمزی
 ییدکدن صوکرآ طیه لیلرک آرابه جیسندن بر آز آکلایه بیلرک .
 ایچریده کروانک معشوقه سی چوقدن یاتمشدی . غازی او یویوردی ،
 بکر ایسه الان دونمه مشدی ؛ حتی اونک بار کیرلرینه مکتبیلرک
 آرابه جیسی یمویرمش ، قوشوملرینی اوقالدرمشدی . بز اولوده ،
 برکوره ییغینبک اوزرنده اوطوروب قونوشیور ، بر آز سرین
 هوا آلیوردق :

غازی ناموسه لاف سویلتمز ایش ، بکر ، خانم قیزه اشمار
 ایش ، بونی کورن غازی ده حریفه بر آئی کوتک چلمش . . .
 ایشته مسئله نکی خلاصه سی بو ایدی ، بو ایدی اما بکرک دونوب
 کلمه سی ایشی چتاللاشدیریموردی . عجبا حریفک بر انتقام پلانی
 واردی ؟ کیجه یاریسی ، بردن بره ، ایچری کیره جک و آچیقده ،
 آرابه سنده یاتان غازی نی وورو میوره جکدی . . . یاخودده صباحه

قادر قيرلرده دولاشه جق ، خانه اوکله يه دوغرو کلوب بزدن ، کرواندن بر کون صوکر ايه مي قالا جقدی ؟ بو احتمال هيمزی قورقوتدی : اولاً قیزی داغ باشلرنده بکړه امنيت ايدمهز دك ، ثانياً اوکمزده کی اوچ کونلاک قسوتلی یولی اونسز کچمک هيسچده خوش دکلدی . اوایری ، ايسته کلی باقیشلر هيمزه بر ذوق ، بر لطف اولویور ، یورده کمزه شوق ویریور ، کچدیکمز چولی کلزاره چه ویریوردی . مکتبیلر اوفککلرندن قابلرینه صیغه مایورلردی ، شیمدی اونلره بر جنکا ورلک ، بر قورون وسطا ذهنتی کلشدی ، وورمقدن ، بر قورشونده کبرتمکدن ، بر یچاقده جانی جهنمه کوندرمکدن دم وورو یورلر وقاچ کون کچیکرلر سه کچیکسینلر ، اونسز ، اونک آرابه سنی ده اوکلرینه قائمقسنین شورادن شورایه قیملدانه جقلرینی ادعا ایدیورلردی .

بز بویله ، پر حدت و پر هیجان ، ثولوملی مسئلهلری موضوع بحث ایدرکن ایچریده ، خانک طوپراق دوشه لی ، چوقور اوداسنده ، چولاک صیجاقلریله قاورولش اولان اوایری ماوی کوزلر ، محقق ، ساکن ومستریح قانمش ، دیکله نییوردی . او ، اطرافنده اولان بیتن مسئلهلره هيسچده اهميت ویرمیوردی . درت مکتبیلنکده کندیسنه اسیرکی خدمت ایدمه جکلرینه وکندیسنی اُک اوفق بر تعریضدن سیانت ایچون اوغورنده قانلرینی دوکه جکلرینه صانکه امیندی .

بکردن الا آن اثر یوقدی . بز بویله حسب حالده ایکن صباح باشلادی . ایچندن کلن بر آیدینلقله چول کوزلریمز اوکنده جانلانندی ، بزه بسبتون بی نهایه ، فلاکتلی قورقونچ کوروندی .

قابل دکل اوڻى بوراده ، بزسر ، بکړک اُلنده بيراقلامزدق . فقط
 بن بکلیه مزددمده ... کونلرم صاییلیدی ، بر کونلک تأخر بکا
 امثالسر بر فلاکت اولایلیدی . مکتبیلر نهایت بکا شویله بر
 چاره تسویه تکلیف ایتدیلر: بن آرابه می اوکا ، ماوی کوزلرینه
 مفتون اولدیغمز کروان کوزلنه ویره جکدم . ومکتبیلر مناوبه
 یورویه جککر ، کندی آرابه لرنده بکا راحت یر آیراجقلردی .
 بز هم بویله قونوشویور ، همده حاضر لانیوردق . اوکونکی
 یولزمهم حوق اوزون ، همده حوق عارضه لیدی . آرتق داغلق اراضیه
 کیره جک ، آقشام قیزیل ایرماق کنارنده کیجه لیه جکدک ، غازی متادیا:
 — هایدی چابوق اولالم ، اون درت ساعتک یول آلاجغز!
 دییوردی . پکی اما هنوز قرار ویریه مشدی ؛ اختیار آدام ،
 قیزک باباسی ، یانمز کلش ، آرابه جیسنک غیوبتنه شاشار
 کورونویور ، یاسلی یاسلی یوزیمزه باقوب امداد بکلییوردی .
 بر طرفدنده سرگذشتی آکلاییوردی : مکرسه اوکنج قیز ،
 قیزی دکل ، قیزده دکل ، کلینی ایتمش ... صامسونده کی اوغلنده
 مسافرکن حرب پاتلامش ، دلیقانی ایشنی بیراقوب عسکره
 کیتمش وغائب اولمش ... بر بچق سنه در خبر آلمیورلرمش ...
 نهایت صامسونی ، بویابانجی مملکتی ترکایدوب استانبوله دونه که
 قرار ویرمشلر ، پاراسیده یوقش آ ، آرابه نک یاری اجرتی
 بلدیله تسویه ایتمش ...

مکتبیلر بوقوجه سی محاربه ده غائب اولمش کلین ، تازه کلین
 حکایه سمندن پک لذت آلدیلر . باغین باغین دیکلییورلردی .
 اوقادار عشقه ، شوقه کلش کورونویورلردی که قادینی ، بالمناوبه ،

صير تارنده يايآ انقرهيه قدر کوتورمکه حاضرديلر ... کله باباي
تسلي وتطمينه اوغراشيورلر :

— سز مراق ايتمه ييکيز پدر افندي ، يولده بيراقاييز ،
الته بر چاره سني بولورز !

دييورلردی . کلين خانم ، اوکونه قادار بر کنج قيز ظن
ايدهرک باقديغمز بوطول قادين شيمدی صباح طراوتي ايله خانک
يقيق قاپيسنده نه سوسلي دورويوردی . بوسفيل طام اوکنده
يوزی تازه کونشله رنکلی وبشوش ، کوزلری هرزمانکنندن
داها آچيق باقیشلی وپراحتراض بزی نه جانندن ، نه دهرين سوزويور ،
آری آری ، وجوديمزک هر طرفنده ديکله نه رک نه آليجي کوزيله
باقويوردی . آميندمکه اودرت کنج دليقاني ده شيمدی قوشوب
آياقلاينه قايتمق آرزوسنه کوچ مقاومت ايدیورلردی . اچلرندن
محقق : « آه ، دييورلردی ، اونکله ، باش باشه ، يان يانه ، بر
آرايه ده شو يوللری يالکنز آشمق ممکن اولسه ... »

بردن ، هممز (آ !) ديه باغيردق : بکر قاپيدن کيرمشدی ...
باشی اکیک يورودی ، آتلینی چکدی و آرايه سنی قوشدی .
يانندن چکرکن بکا :

— قيرده اويويه قالشم ...

ديدی . هرکسه نازک کورونويور ، اسکیسندن تربيه لی
حرکت ايدیوردی . آکلاشیلان ، آراصيرا برتميزدايق ييه دجه
يوله کلين ، آدامه دونمين انسانلردندی . اوکله اوزه ری ، باقدق ،
غازيله ده قونوشويور :

— غازی دای !

دیهه اطرافنده پروانه کې دولا شییور، او کا قول کوله اولویوردی. چولدن چقییوردق. نهره یا فلاشدجه بهار تکرار باشلایوردی، ایکده لر چیچکلی، تارالار یشیل و فقط یول بوزوق، عارضه لیدی. اکثر یرده آرابه لر دن اینیوردق. اودخی اینیور و بو یا یا قافله سنک اوکنده، آرابه ده قالان اختیارلر دن آری و بزندن ده اوزاق، تک باشنه سوکلون کې کیدیور، بزی سوریوب آرقه سندن کوتوریوردی. کنج لر، هپ بر آغز دن شرقی اوقویورلر، بوطلسملی سیاحتدن نهایتسز بر سعادت دویویورلر دی. اوت، بهار بورالرده ینه قارشیمزه چقمشدی و قافله ینه جوشقونلق ایچنده، پرهوس، ایچین ایچین قاینایور، روحنک کنیشه دیکنی، هوالاندیغنی و کونشله دیکنی دویویوردی.

دیرکن، آقشامه دوغرو، اوزاقده، وادیده باقیر رنکلی شرید پارلادی: ته دن قیزیل ایرماق کورونویوردی. براز مولا ویردک و سیر ایتدک. غروبه یاقین صاپ صاری کسلن کونش قارشیسنده بویمیشیل وادییه، یوکسک بر داغ باشندن باقیش نه کوزلدی... علی الخصوص کلین قیز، بیاض مشاحنه برولی، تول ثورتوسی هوالانهرق، قایا اوزرنده نه کوزل دورمش، نه بلیغ بروجدواستغراق طوری، برهیکل شکلی آلمشدی. بونه ماهر بر قادیندی و بزی، قافله یی هر کون براز داها ناصل کندیسنه اسیر و محکوم ایدیوردی! هم، هیچ برشی یامه دن، باقیشاری ویوریشاریه... ذاتا کروان خلقی آرتق بربرینه آلیشمشدی. بربریمزه داها یاقین دورا بیلایوردک. کنج قادینده آلیشمغه باشلایان بر یابان کوکرجینی کې قیریله دوکوله، باقه باقه، متجسس و پرمراق یانمزه براز داها یاقین صوقولویور، کوزلرینی داها یاقینندن

اوزریمزده کز دیره رک شاشقینلغمزدن آياقلىمىزى بربرينه
 دولاشدير يوردى. فقط نه يازيق كه او كمزده آرتق بركونلك يول
 قالمشدى ، يالكز برتك كونلك ... برهفته لق اولسه يدى ، بلكه ،
 قونوشه جق ، هپ بر آراده ييوب ايچه چك ، يورويوب كزه جكدك!
 اوكون ، صوك كون ، آقشام اوزرى ، طبيقى قيزيل ايرماغك
 كورونيشى كچي بردن ، بر تپه دن او كمزه قوجه مان بر شهر چيقدى ،
 قوس قوجامان بر شهر ... يولده اوقادار آز مسكن كورمش
 وعمران دن اثر بولما مشدك كه قارا ، كوچوك وصيقتيلى آنقره بزه
 بر معموره ، بر پايخت كچي كورونمشدى ... شيمدى يوقوشدن
 عجله عجله قسبه يه دوغرو چالا قامچي ، غايه يه ايرمكدن متولد بر
 تلاشه ايندير دق . آرتق كروان بوزولمشدى ؛ آرابه لر بر برلرند
 آريلا جقلردى . اولاه ، اك يوروك باركيلى واك بوش اولان بنم
 آرابه اوبرلرني ترك ايتدى . باشمى چيقاردم و برداها كورميه جكم
 همان هان محقق اولان او كوزلره ، برهفته دن برى مزعج بر سياحتك
 عذابنى تخفيف ايدن ، برچولى كلزاره چويرن ، كوكلارى هيجان
 و حرارت ايچنده ياشاتان و آچيق معنالى آج كوزلره صوك دفعه بر
 داها باقدم . فقط بكا آرتق اودرجه تاثيرلى ، بي امثال كورونمده دى .
 آكلادم كه فوق العاده لك اونده دكلدى . تاثيرك سببى آرابه نك
 صارصينتسييله حسلى طاشيران بهارده آرامق لازمدي . برى
 مادى ، ديكرى معنوى تاثيريله هممى عاشق ايتمش و بر آخرتلك
 قيزدن باشقه بر شى اولمايان محبوبه ممى بزه عقلاره وله ويرن بر
 آفت شكلنده كوسترمشدى !

اوزوم واپك بلدهسى

صوك محاربىلر بيله جك وحوالىسىنى زيروزىر ايتش . . .
اورالردن كلن يرلىلر بكا :

— نه قصبه ده او قالدى ، نه جوارده باغ . . . كوزدم مملكت
آلات اوست اولدى !

ديدىلر ؛ زردى ، هانكى بنايى وهانكى باغچه يى صورسه م :
— ياندى ! چيكنه ندى !

دن باشقه جواب آلامادم . خانلىرى ، حامللىرى ، فابريقه لرى
وقوزدلقلار بيله قوجه بيله جك خاك ايله يكسان اولمش . . . حالبوكه
نه شيرين ، نه سه ويلى بر شهر جك زدى . آنادولى ايجريلرندن
قور تولوب ده شيقير شيقير مهتابلى بر كيجه ده استاسيوندن بيله جك
قصبه سنه ، بىم بياض ، معمور بر شوسه دن دونه دونه چيقدىغى
زمان دويدىغى كىنى عمرم اولدقچه اونوته مام . ظن ايدييوردم كه
آنقرده دن اوتله رده سنه لرجه كنش بر نفس آلامان ، هپ بوغوله
طيقانه ياشامشدم ، اوزماندن برى ايلك دفعه شيمدى كو كسمك
اولانجه وسعتى وقدرتيله آچيلديغنى وتنفس ايتديكم هوا دن جانمه
جانلر قاتيلديغنى دويويوردم .

بيله جكه اينديكم صباح خلق بايرام ياپيوردى ؛ بنمده منفاده
ايلك فرحلى بايرام اوكون ، اوبايرام اولدى . بعضى آيدىنلق چهره لر ،
آيدىنلق آغيزلر اولدينى كى آيدىنلق شهرلر ده واردى ؛ يوللر يوزم

کولر ، کوك شعشعلی کورونور و آی ایشیغنك اشیاده کی قصورلری
تورتمه سی کی اوشهرلرده فنا منظرلر نه دنسه ، هانکی حکمته
مبنی ایسه ، کوزه باتماز بر حالده ، ضرر سز دورور ... ایشه
بیله جك بعضی قارا اولری ، خراب داملری و بوزوق قالدیرملری
خلافه تمیز ، یکی آیدینلق کورونن شیرین قصبه لردن بریدی .
بوساعتده کانونارینی ، قارا قیشنی بیله خاطر لادیغ زمان کوزمده
کونشلی بر قار منظرده سی جانلانیور و جامدن عکس ایدن کسکین
بر ایشیقلا کندی می کوشه نجر دسندہ ایمینمش ولذتله اویوشمش
بر حالده تخیل ایدیورم .

هر حالده ، دها بویله نیجه شیرین و سه ویملی قصبه لر کی
بیله جکده یازیق اولدی . ظن ایتمکه اونو عینی شرینلکیله و اوجی
بوجانی بولونماز باغلری ، دوتلقلری و باغچه لریله بر دها یاپایله لم ،
یایلمش کورم !

بیله جکده بللی باشلی ایکی ایش ، ایکی تجارت واردی :
بریسی اوزوم ، دیکری اینک ... دنیاده ایکی جیلکه باغچیلقدن
کوزل ، بوندن تمیز ، بوندن ذوقلی و بوندن کارلی نه ایش ، نه
تجارت اولابیلیرکه ... ایش سزلك بنی اوراده ، اوفاق مقیاسده ،
یالکز اویمك احتیاجنه یه ته جك واکندیرره جك طرزده بویکی
صنعتده سوقدی . براز قوزا یاپدم و بر آزرده باغچیلق ایتدم .
ایپك ایشلری ایلك بهار ایشدر ، اوزوم صوك بهار ...
شیمدی ، شاید بیله جك یانماسه و باغلر چیکنه نوب خراب اولماسه
ایدی اوراده حالی بر فعالیتله اوزوم محصولی طوپلانمغه ، شرابخانه لره
ییغلمغه ، پکمز اوجاقلری یا نوب راقی انیقلری قورولمغه باشلامش

اولوردی . ہر او بوکونلر دہ طیقاباصہ اوزوملہ دولہ جق و دنیا ناک
 اُک نفوذلی، اُک حاکم و اُک ذی قدرت میوہ سی اولان اوزوم اورادہ .
 مختلف شکللرہ انقلاب ایدہ رک کوپلرہ ویا شیشہ لہ کیرہ جکدی .
 اونلر نہ پیشکین ، نہ یالیزیلی ، نہ باللی اوزوملردر وباغ دہ نیلن
 یرلرک بیلہ جکدہ ناصل کنیشلکنی کوز استیعاب ایدہ میہ جک بر
 فسختی واردر . ساعتلر جہ یورومککہ سوکی بولونماز و ایجریسنہ
 دالنجہ اوزانیر ، دہرینہ شیردہ چیقماچون بر مخرجی کورونمز .
 ایشہ بویلہ آرشینی ، دونمی بللی اولمایان باغلرک درت بر طرفدن
 قصبہ یہ دوکدیکی اوزوملر بوموسمدہ ایشہ نمکہ باشلار ؛ نہ طاتلی ،
 نہ کیفلی ایشدر بو... پکمز اولنجیہ قادار ازیلیشی ، سوزولوشی ،
 قاینایشی ، دورولوشی ، صوغویشی ، ہپسی ہر صفحہ سی انسانک
 کوزلرینی آوتور ، اشتہاسنی آچار ، یورہ کنی فرحلاتیر و نشئہ سنی
 آرتدیرر . نہ دہ نسہ ، صوکرادن ایچندن آلینہ جق آلقولک
 قبل الخصوص بر تأثیر ذہنیسی می ، نہ در ، اوزومجیلک دائمانشہ
 ایستر ، نشئہ لی اولور ؛ قادین ، ارکک کولوشہ تہ پیشہ ، تورکیلر
 چاغروب حکایہ لر اکلاتہ رق فریح و فخور چالیشیرلر و بوایشی
 کندیلرینہ بر ذوق عد ایدرلر .

قازغاندہ قویو لاشمش پکمزک کوپوکلنہ رک قایناماسنی وانبیقندن
 راقینک ، اینجی دیزیسی کبی ، پاریل پاریل ، بربر آرقہ سنہ
 داملاماسنی کیفلہ سیر ایتہ مکہ و بوندن خوشلانماغہ امکان یوقدر!
 شاید بیلہ جک بو عاقبتہ اوغرامامش اولسہیدی شیمدی اُک مسعود
 واکلنجه لی بر دمنی کچیر مکدہ بولنہ جقدی . . . لکن بوکون
 اوراسی ، کنیش بر انقاض ییغینی اوستندہ غارغہ سورولرینک

هاتیریشدینی یره باتمش بر مملکتدن عبارت ! بوندن تام درت
سنه اول ، شو تاریخده پکمز غازانک باشنده کچه پی
قاریشدیررکن ویا انینگ اموکنه اکیلمش چفته چکلمش راقینک
کندی المله چاشنیسنه باقارکن هیچ خاطر مدن بو عاقبتی کچیرد بیلیر ،
بیله جکک یونان اردو سیله چار پیلدیشیرکن یانوب خرابه یه دونه بیله جککی
دوشونه بیلیر میدم ؟

ایک ایشی بسبتون تمیز ، مراقلی ونازک بر ایشدر. زمانی
کلنجه ، غالباً نیشان باشلانغیچنده ، تخمیر آچیلیر. آوجی باروتنه
بکزدین بوسیاه یمورطه جقلردن بر صباح باقارسیکیزکه مینی مینی
قوردجغزلر حیهتمش ، دوت یاپراغنی اوزاتدیکزمی همان صاریلوب
اوزدرینه طرپلانیورلر وکیرمه که چابالمیورلر . . . اوزمان تمیز
یچاقلرله تازه ، سرین دوت یاپراقلری توتون کی قیلیر واوزرلرینه
سریلیر . همدایاً ییرلر و بویورلر . آرتق بیلدیکمز طریلارده
بکزه مشلردر وتل اتمسلرک اوزرلرینه یایلمشلردر وایری دوت
دالری آراسنه صوقو اشاردر . اودایه کیردیکزمی بوییکلرجه
بوجکک یاپراق کیرمه سندن چیقان صدا حیرتکزی جلب ایدر ،
ده کیز کی دوکی کلین بر خیشیلتی ...

ایک بوجکی قوقویه کلز ، صیجاغی کوتورمز ، سرینه
دایانماز . شاید زمانده پنجرلر آچیلهرق اودانک هوا سنه
سرینک ویرازسه صیجاقدن اریویورلر ، هر طریل بر دامله صو
اولور ، ئولور فنا قوقولردن ایسه بوزولوب ایکی بوکلوم درحال ،
قورویویورلر . صوئوقدن ده قیوریلوب قالیرلر . اونک ایچون
ایکجیلک بویوک بر اعتنا ایستر ، عادتاً قوما رکی ، یاری طالع

ايشيدرده ... ترمترؤ ، ديانه جغندن فضله بردن برده دوشيويرسه
ويا چيقويرسه بوتون امكاريكز هبا اولور و تام قوزيه صاراجقلى
زمانه قادار هرگون بوقورقو ، بوخيغ احتمال دائما موجوددر .
شايد بويله بر عارضه يه اوغرامه دن ، اوچ دورى ، اوچ
اويقوسنى اكل ايدەرك طريلار ايريله شوب كماله ايرە بيليرسه
بوجكخانه لره ميشه داللى ديكيلير ، قورتلر بونلره طيرمانيرلر
و آغيزلرندن چيقنجه ايك اولان توکروكلرينى باشلرينى صاللايه
صاللايه صارمغه قويولور . اولا ياديني شى قوزەنك آصغيليردر .
صوكره ثورمكه باشلار وايچنه طيقانوب قالير .

هر پارچه سنده يوزلرجه قوزەنك صارقوب دوردينى بو بنا
داخلنده كي ميشه دالى اورمانك منظره سى حقيقه عجب ايدر .
او بر منظره ثروتدرده . زيرا آرتق ، هيچ برتهلكه قالسامش ،
محصول الە ايدامشدر . صوك عمليات بوقوزەرك طوپلانوب
بخاره طوتولەرق فرونلاماسى ، يعنى طيرطيللرك - كه ايچنده
قاشلى كوزلى برر كلكەك اولمشلردر - قوزەنى دملەدن صيحقاق
هواده بوغولەليردر . بونى قوزە خانسه كوتوروب بالمازايده
صاتمق و پارەلرى درجيب ايتك تعقيب ايدر .

فابريقه لردە يوزلرجه عمله قيزلرك قوزالرى صاغماسى و ايك
طرەلرى ياپوب بونلرك آوروپايه سوق ايدلك اوزره استيف
ايديله سى ده آرى آرى ، بسبتون اكلنجهلى ايشلر ، كيفلى
تجارتلردر . بوميلونلرجه ايك بوجكنى بسلايه بيلمك ايچون
نه قادار دوتلغه احتياج واردر ، بر دوشونيكز ... بيله جكك
اطرافى بر دوت اورمانيدى . ايلك بهارده بازار ىرى ايكدن

هیچ فرقسز اولان تماسی لطیف ورنکی کوزل دوت دالریله
 دولار ، صوڪ بهارده داغ طاش اوزوم کسیلردی و بو ایکی
 نبات ، ایکی بودور فدان ، آصمه ایله دوت دالی احوالی یه
 ثروت ، رفاه و سعادت یاغدی رردی . کچن ایلك بهارده هیچ شبهه سزکه
 اورالرده بش قوطی تخم آچیلامادی و بو صوڪ بهارده ده محقق که
 بش ده نك اوزوم کسیله مه دی ! بر زمانلر ، حرب عمومیده ،
 یاری معطل دوردیغنه یانیدیغمز ایپك فابریقه لرینك بو کون یرلرند
 یلار اسیور ، آئی باقیلامادیغنه آجیدیغمز آصمه لر شمدی
 کوکارندن کسیک وزیان ایدلدیکنی ظن ایتدی کمز دوتلردن
 اثر یوق !

زواللی شیرین و سهویملی بیله جك ، زواللی اوزوم واپك
 بلده سی ! آرتق نه سن قالدك ، نه بر صالحیم اوزومك ، نه ده
 بر طره ایپك ... از میری آلام دیرکن داها بویله نه یرلردن ،
 نه بیله جکلردن ، نه اوزوم و نه ایپك بلده لرندن اولدق !

دکل از میری ، بزه تکرار اشقودرده دن بغداده قادار اوقوجه
 ایمپراطورلئی اعاده ایتسه لر بر بیله جکی بر ده ها بش عصرده
 یاپامایز .

اولورسه سیاست دیدیکك ایشته بویله اولمالی ! مملکتی
 دشمن نچه سندن قورتاراجغنی بیلیم امایقینده دنیادن قورتاره جغنی
 فهم و ادراک ایدیورم . بوکا ، بوجهته بن اینسانیم ، مملکتی
 قورتاره جغنه سز اینانیک !

هیچدن سعادتلر

بن نهقادر بسیط روحلی ، دار ایسته‌کلی ، ساده ، اوفاق ،
هیچدن بر آدام ...

دون صباح ، ایرکن ، آیاقلریمی صوبایه اوزاتوب اسکمله‌مده
آتشی سیرایده‌رک راحت راحت صاللانیرکن دوشوندم که حیاته
بنی سوق ایدن حسلر اوایله بویوک املر ، واسع آرزولر دکل ...
یوره‌مده اقبال ویا ثروت کی دهرین آتشرک حرارتی یوق ...
یوکسک خولیلر پشده قوشمیورم .. هرکسک قارشینده حیران
قالدینی فوق‌العاده فضیلتلره قارشلی لاقیدم ... خلاصه حیاتی اک
ساده ، اک قولای جهندن کوروپور واک اوجوز ، اک ممکن
طرفندن سه‌ویورم .

بنم سه‌وکیلرم عادتاً به‌داوا سه‌وکیلردن . . . حیاته هیچدن
رابطه‌لرله ، اینجه‌جک تللرله مربوطم ! یاشامغی اوفاق تفک‌بش ،
اون دویغو ، بش ، اون منظره ایچون سه‌ویور وایستیورم .
نه‌اهمیتسز ، نه‌یوقدن شیلربنی مسعود ایدیور ! شیمدی بونلری
دوشوندکجه‌کندیمه شاشیور و بودرجه مسکین آرزولر ایچنده
یاشادیغمه و هیچدن سبیلرله سعادت بولدیغمه عادتاً حدتله‌نیورم !
حیاتمک اک کوزدل جهتلربنی هر حالده پاره و اقبال تأمین
ایتمیور ؛ کوچوجک دویغولرمله یاشامانک ذوقنی چیقارابیلیور ،
یکرمی درت ساعتک درتده برنده لذت بولابیلیورم . مثلاً ،

موسم قيشمى ، استانبولك صوئوق ، چامورلى سوقاقلرنده ،
شمسيه مه كوش ، قالقيق ياقامك ايچنه چوكش بر حالده دولاشوب
يورولدقدن صوكرا ، كچ وقت اويمه كلشم ، ايشته اودا ...
زينتسز ، كلفتسز ، فقط صيجاق ، آيدىنلق بر اودا ... سوديكم
ايكى چهره ، ماصه نك اطرافنده بشوش بنى بكليورلر. اوح ! بو
يالدزسز ، لاكه سز ، آويزه سز (سهور) سز اودا نه ساده ، لكن
نه محرم ، نه جانه ياقين بر محيط ... نه قدار پروزسز تميز بر نشئه ، بر سعادت
دويويورم . بر نشئه ، بر سعادت كه بونى اك محتشم صالونلرده
دويامازدم .

حيات نه كوزل شى ! نه قدار مسعودم !
... صوكرا مثلا ، اوده قالدېغم بر كون ، جانم بر چيلدير يامق ،
بر چيلدير يمك ايسستيور . مو طباقده يز ، صو تجرده قاي نامغه
باشلادى ، يومورطه لرى اونارين قيريليشيله بربرينه ووروب
برر برر ، انتظامله ديزيورم . ايشته خوپلامغه باشلاديلر ،
خدمتجي صوينى سوزهر كن بن ياغنى قيزديرييور ... اشتها ويرن
نه مؤثر برلايحه ... يغورت دووولدى ... قيرمیزی بييه حاضر ...
— هايدى ! بويوريكنز !

ترتميزئورتولى سفره نك باشنه كچدك ؛ منظره سى ده ، قوقوسى ده ،
چاشنيسى ده نفيس اولان بويكم ، بو حاضر لانيش ، بوقورتاريش ،
بو عائله كلنجه سى روحه قوت ويردى ؛ ذوق ايچنده يم . بر ذوق كه
بونى اك مكلف ضياقتلرده بولامازدم .

حيات نه كوزل شى ! نه قدار ممنونم !
... دورغون بر صوك بهار آقشامى ، تك باشمه ، قلامش

قوی کنارندہ کی قوم سالرہ آغیر آغیر یورویورم . افق قیپ
 قیزیل ... فقط ساحلرہ دوغر و بو قیزیللق قویولا شہرق کلیور
 وارغوانیدن ، لیلایہ دونویور ، نہایت ، تام کنارہ مورلاشیور .
 نرہدن کلدیکی فرق ایدیلہن چوجق قہقہلری ... ایشته ایکی
 نارین وکنج خانم ، عجلہ عجلہ ، یان یانہ یورویورلر ... دہ کیزدہ
 یاری چیللق بر آدم ، آئندہ کچہ ، بالق آرایور وہر آدیمہ
 کنیش صوحلقہلری قتمر قتمر آچیہرق ، رنکارنک درت طرفہ
 یاییلیور . جیغارہ مک طادی اوقادار باشقہ کہ عادتا بنی سرخوش
 ایدیور ؛ ذہن تماماً آسودہ ؛ ہیچ برکدر ، درد ، اندیشہ
 دویمایورم . طبیعتک کوزللیک صانجیلری دیندیرن ر بایلیتچی
 واویوشدور و جی علاج کبی دامارلریمہ راحتلق و سکونت ویردی .
 ین بواسراحتہ ، بو سکونتہ اک بویوک موقعلرہ ، اقبال و اعتبار
 قولتوقلرندہ نائلہ اولامازدیم .

حیات نہ کوزلشی ! نہ قادار راحتم !

... پوصلی بر آلاجه قاراکلق ایچندہ یولہ چیقمش واوکلیہ
 قادار آوپیشندہ درہلر آتلا یوب یارلر کچہرک ، آیاقلرم دوکمش ،
 یوزوم قاورولمش متہادیا دولاشمشم . شیمدی برکوی قہوہ سندیم .
 صاچ صوبا قیپ قیرمیزی ... المدہ قونیاقلی بر چای قدحی ،
 یودوم یودوم ایچیورم . بوتون وجودمدہ یورغونلقہ قاریشیق
 برزندہ کی وار . اورایہ ، پیکہنک اوزرینہ اوزانوب کوزلریمی
 قابادم . خاطرمدہ پ کچدیکم صولر ، سازقلر ، چامقلر وسائر بر
 سورومناظر طبیعیہ ... یاواش یاواش کندمدن کچیورم . بو او یقودہ
 اک مزین واعتالی بریا تاقده کندن داہا فضلہ شفا و کیف وار .

حيات نه كوزل شى ! نه قدار كيفلى يم !

... ايكنيدن صوكرا بوغاز ايچنك وياقضى كوينك تنها
برو پورنده يم . او يوقلار كې ، يارى آچيق كوزله اطرافه باقيور
ويوجليرى سيرله آوونويورم . بر مدت ياشليلر وار ككلرله
مشغول اولدم ؛ شيمدى قادينلرى تدقيق ايدييورم . ايشته ايكي
كنج قيز ... بللى كه اوافق برعائله نك چو جوقلرى ، اورنك البسلر
يا مشلر ، اوزه نه بزه نه ... اونلر ك آز پارا ايله ، پر حرارت ،
هفته لر جه دكانلرى دولاشه رق وموده للى قاريشديره رق ، كندى
الريله يچوب ، ديكوب شوئوزه تى البسلرى ميدانه كتيريشلرى
كوزيمك او كنده جانلانييور . نه قدار يورولمشلر ، ديديشمشلر
وكولومشلردر . پروالرينى ياپاركن چيلاق قوللى وقيصه اتكلى
ايچ كوملكلريله آينه قارشيسنده چاليشيشلرى هر حالده بك لطيف
برتماشا تشكيل اتمشدى . بوياسز چهرلرى نه قدار كندندن
رنكلى ويشيل كوزلرينك ماويمسى بياضى نه درجه پارلاق
دورو يوردى ... دولغون بالديرلرى دار بوتلرى ايچنده بك
صيقشمشدى ، فقط باقاركن انسه انه اذا ويريوردى ؛ كنج
كوكسارينك سربست منظره سى ايسه داها يوروجى ايدى ...
بوساده ، فقير كوزله لكلكر نه خوشدى ، نه ذوق آوردى ! بو
ذوقى بكا بلكه اك يوكسك بر قادين تا مين ايدة مزدى ...

حيات نه كوزل شى ! نه قدار اكلنييورم !

بونك كې داها يوزلرجه چشيد اوافق تفك ، اوجوز
واهميتسز ، هيچدن ذوقلرله دولو اولان حيات ، حقيقه ،
كوزل شى ! حتى بعضاً بوسايدقلمدن داها كوچوك حسسلر

وارد در که بنی منون ایتکه کفایت ایدر . مثلاً یاغمورلی بر کیجدهده ،
 محلهلر آراسندن کچرکن بر اؤک ، پردهسی آچیق قامش اولان
 آیدینلق اوداسنه باقیورم : بر غلبهک عائله ماصهک باشنه
 دیزیلوب کاسهسندن دومانلری طاشان چوربادن ایچهرک یمک
 ییورلر . نه خوش ! یاخود بر قیزغین اوکله اوستی کوشکلر ایچندن
 کچرکن بر پیانو سسی دویویورم ، ایشته شو اؤک لوش ، سرین
 بر اوداسندن کلیور ... بیلیم نهدن روحه بونغمه اوپله دهرین
 تأثیر ایدیور ، اوپله بر کیف ویریورکه ... نه طاتلی ! یاخودده
 بوغاز ایچی واپورپله ایکندی اوزری آنادولی یاقاسنی کچیورم ،
 خراب بر یالینک کونش وورمش بر پنجره سندن بر قادین کولکهسی
 کورونویور ... بللی که اوکله اویقوسندن قالمش ، مخمور کوزلریله ،
 نه یاپه جغنی بیلیمدن بو بوش ده کیزه باقیور ... بر هیچ اولان
 شو منظره بنی متحس ایدیور ، بوش ، ایش سز کچن عمرلرک
 ذوقنی دویویورم ... نه کوزمل !

بوندن ده اهمیت سزلی ، حیاتی سهودیرن هیچلری موجوددر .
 مثلاً آقشام اوزری استانبول محلهلر نده کی یغور تجی سسلری ...
 مثلاً واپور دودوکلری ... مثلاً تراموای تللرنده چیتیر دیهرق
 طوتوشان ماوی الکتریک آلهولری ... بونلر بیله انسانه حیاتک
 بی نهایت ذوقلرندن بعضیسنی طاتدیرر ، یاشاهنی سودیرر ! محقق که
 کیف ، ذوق ساده سالونلرده ، قمارخانهلرده ، مجلس اودالرنده ،
 نظارت قولتوقلرنده ، بانکه مدیرلکرلرنده ، اوتوموبیللرده و آرابهلرده
 بولونماز . قهرمان و مشهور اولمغه ده لزوم یوقدر . انسان دویغولی

بر روحه وکنیش بر مخيله يه مالک اولدقدن صوکر ا کوی قولوبه سنک
اوکنده اودون یارارکن بیله صیجاق چور باسنی دوشونهرک حیاتی
سور و حیاتدن کافی لذت لر آلیر !

بن حیاتی اصل بویله جهتلری ، بو اوافق تفک ذوقلری
ایچون سهویورم !

حیات نه کوزهلشی ... حتی اُک هیچدن سبیلردن بیله !

هیچدن فلاکتر

کچن هفته بر حسب حالده (هیچدن سعادتر) دن ، یعنی بعضاً بر ایللیق اودانك ، بر صیجاق چوربانك ، بر سرین روز کارك ، بر ایشیقلی پنجره نك ، بر کونشلی هوانك ویردیکی سعادتلردن بحث ایتش ، حیاتك بویله اوافق تفك سبیلرله بیله بکاپك لطیف ، پك قیمتلی کوروندیکنی سویله مشدم . بودفعه ده مسئله نك ضدینی مروضه مقال ایده جکم ، یعنی بعضاً (هیچدن فلاکتر) له عمریمزك ناصل زهرله نه بیله جکنی آکلا تاجم .

أوت هیچدن سعادتر اولدیغی کبی هیچدن فلاکترده وارد . ناصل او برنده (سعادت) کله سنی بر آز مبالغه ایله قولانده سه بونده ده (فلاکت) کله سی بلکه بر درجه قوتلی دوشر . لکن تأثیری ، صیقینتیلی ، ضربه سی اعتباریله بونم هیچدن فلاکتریمه فلاکت دیمك ایشدن بیله دکلدرد . دواملی اولماسه لرده هر حالده بدایتده انسانی شاشغینه چویررلر . بر آنده دنیا آدامك باشنه چوکر ، حیات زهر اولور !

مثلاً غایت اهمیتلی ، عجله بر ایشیکز وار . سزی بری شو ساعتدن شوساعته قادر بر محله بکلییه جک وصوکر اکیده جک - کیدرسه بو بویوک بر زیان اوله جق ، بناءً علیه پر تلاش اسکله یه قوشار سکز ، امینسکز که ساعتکز دوغرودر ، هله بر دفعه دهاها باقیکز . . . قاج ؟ الفی الفنه دو قوز . . . دیمك که تام یکرمی

دقیقه کز وار ، فرح فرح یتشیرسکز . بوامنیتله یورورکن
 قولاغکز ه بر دودوک سسی عکس ایدر . اوند ؟ عجیبا واپور
 یکیمی کلیور ؟ یوقسه بش دقیقه دودوکنی می چالیور ؟ خایر ،
 هیچ بری دکل ... ایشته دومانلری صاوروله رق اسکله دن آیریلدی ،
 کیدیور ، کیتدی ... میخلانوب قالدیکز ؛ دنیا باشیکزه زندان
 کسیدلی ، آفال آفال باقیورسیکز واو درجه متأثرسیکزه
 عادتا کوزلریکز دولودولو اولدی ، دوقونسله ر اغلایه جقسیکز .
 اولاً ساعته ، صوکر اوپور قومپانیه سنه ، دهاصوکر اکندیکزه ،
 حیاته لغت او قویورسیکز . کریمی دونه جکسیکز ؟ یوقسه اسکله
 اوستنده می بکلیه جکسیکز ؟ هر هانکیسینی یاپسه کز آرتق سزک
 ایچون ، موقه ، حیاتک قیمتی ، ذوقی یوقدر . کلوب کچنلر ، دکانلر ،
 احبابلر ، عائله خلقی ، صنعتکز ، هر شی نظریکزه لطافتی ، اکلنجه سنی ،
 قیمتی غائب ایتشد . او ائنده ا ک سودیککزه نه وارسه ، شاید آنتیه
 مراقلیمی ایسه کز مثلاً بر چفت چشم بلبل ، یوق کتابه دوشکونسه کز
 بر حافظ خطی کلام قدیم ، شکمپورسه کز بر تبسی تل قدائی
 یاخود هوئی مشربسه کز بر چفت یشیل کوز ، هپسی اوصیراده
 دکر سز ، ذوقسز و قیمتسزدر .

فقط هیچدن فلا کتله ده ا اهمیتسزلی ، لکن داها
 مؤثرلی ده واردر : تراموايه آتلارسیکز ، هر طرف
 دولو ، بیکه قادار کیده جکسیکز . . . آیاقده بونه کوچ
 ایش ... او ائنده باقارسیکزه اوطور انلردن بری ایکیده برده
 قالفه جق کبی بر طور آلیور ، پالطوسنی ایلکلیور ، صاغنی ،
 صولنی کوزه تلیرز ، صیق صیق قیمیلدانیور ؛ هاه ، محقق ،

بشکطاشده اینه جک ، آچیق کوزلیک ایدر ، اونک یرینی خیالکزده پیلهرک آرقه سنه کچر سیکز ... لکن تام سزاوراده اخذ موقع ایدرکن اودقیقه یه قادار یاننده بکه دیککز ذات قالقویرر و یرینی بر باشقه سنه بیراقویرر ! درحال قان باشیکزه فیرلار ، دیشلریکز کلیدله نیر ، فقط بر مدت داها بشکطاشه اینه جک تسلیسیله صبر ایتمه چابالارسیکز ... چابالارسیکز اما تراموای آرابه سنک یاریسی بوشانیر ، اورته کوی ، قوری چشمه کچیلیر ، ینه او آدام قیملدانه قیملدانه یرنده اوطورور . ببه برابر اینرسیکز ! ایشته بو اوافق موفقیتسزک ، بوهیچدن ایش بوتون نشئه کزی آلت اوست ایدر ؛ اویکزه عبوس کیررسیکز ؛ عائله یووا کز ایشه سزه بر خان اوداسی قادار غریب ، ایص سز و ذوقسز کورونور .

بر قاچ ساعت ایچون حیاتیکنز زهرلنمش ، یاشامانک کیفی قاجمشدر !

خوش داها اوافق ، لکن داها ناخوش فلاکتدرده موجوددر : مثلاً بر پاکت سیغاره آلیرسکز ، هپسی ده قوچان کبیدر ؛ اوילה صیقی دولدورولمشدرکه جکرلریکزی باطلاده جق قادار چکر ، آمرسیکزه ینه بر نفس توتون چکه مزسیکز ؛ بریکسینی آناق ده ایشیکزه کلز . بوتون کون پاکتکزی چیقارتدجه بشر دقیقه عذاب کچیررسکز ؛ سینیرله نیر ، ئوزولورسیکز . ایشته اوکون نشئه کزدن محقق بر پارچه سی زیان اولمش ، یاشامقدن دویه جگکز کیفه بر آز اولسون آجیلق قاریشمشدر .

یا فرقنده اولمه دن آلدیغکز اسکی ، پارچه لاش ، یرتیق

بر بش ليرالق ، قورتولونجيه قادار سزه صيقينتي ويرمز، جانكزي
 صيقمازمي ؟ توتونجيه اوزاتيرسيمكز ، آلامز . . . بيلتجيه
 ويريرسيمكز ، اعاده ايدر ... بقال بكنمز ، قصاب قبول ايتز .
 بوهررد اعصابكزده برتحول حاصل ايدر، حياته قارشى اوفاجق
 اولسهده ينه برتفرت بسله نير ... نهايت صو ، غاز وياالكتريق
 تحصيلدارينه صوقارسيمكز آلير ، سزه (اووح!) ديرسيمكز .
 لكن بوني دهنجيه قادار ايكي كونيكز آز چوق ئوزونتولى ،
 سويسز چكمشدر !

ايسته حياتده بويله اوفاق تفك سبيلر واردركه عاداتا كوچوك
 برر فلاكت كې يوره كه زهر بيراقير ، چهر كزه غم ويرير ،
 كيفكزي قاچيرر . هم ساده مادي دكل ، هيچدن معنوى .
 فلاكتلرده واردر : مثلا بر ديلنجى سسى اويله غملى ، اويله
 پر قساوت بر آهنكله الهى اوقوره كه بوتون ذوقكز قاچار، كيدر،
 ايچكزه كدر دولار ، ذهنكزده بر سور و آجى خاطرلر اويا نير،
 الله قورقوسى ، سفالت قورقوسى ، آخرت قورقوسى كې مختلف
 قورقولر ايچنده حياتك مسعود قسملرينى اونودور ، اندیشه يه
 دوشرسيمكز ، مكتهده ليلي ايكن ، بوندن يكرمى سنه اول ،
 سوقاقدن بر نوع اينجه سسلى دودوك ئوتدوره رك چكن برروم
 ديلنجى بيليرم ؛ آغزنده كې قاميشه اويله آجيقلى ، مضطرب ،
 پر اذا بر نفخه ويرردى كه يوره كم نى كې دليك ، ده شيك اولور،
 كوزلرم ياشايردى . بو سسى ديكله رك اورايه ، چكمله مك
 اوزرينه قاباقتى، هونكور هونكور، ساعتلرجه آغلامق ايستردم .
 شيمدى پك آيى تخطر ايده ميورم اماغالباً آغلادىغم اولوردى...

منفا آقشاملرمده داوارلر دوزرکن ایشیتدیکم چنغراق
 سسلری ؛ داغ باشلرنده کی منزوی تلغراف دیرکلرینک طنان
 اوغولتوسی ؛ بویوک واپورلرک عزیمت دودوکلری ، بوتون بو
 حزلی سسلر برر اوافق هیچدن فلاکت کبی یوره کی دردله
 دولدورمازمیدی ؟ اوسسلر قولاقلمده ایکن حیات نظرمدہ
 ذوقندن ، نشئه سندن بویوک بر قسمی غائب ایتزمیدی ؟ بوقادار
 تجربهلر کوردکن ، یوره کم سرتلشدکن صوکرالآن هیچدن
 سبیلرله کوکلك غریبه شدیکنی حس ایتیورمی یم ؛ الا آن اوافق
 بر عارضه بنی حیاتدن ایکره ندیریور ، جانمندن بزدرمیورمی ؟
 اوت ، محقق هیچدن سعادت لرله دولو اولان حیاتم عینی
 زمانده هیچدن فلاکت لرله ده دوپ دولودر و معرفت بو ایکسی
 آراسنده بر موازنه حاصل ایدهرک کاه مسعود ، کاه غملی بو عجائب
 عمری صوکنه قادار سوروکلہ مکده در .

چای بلاسی

مقاله نك عنوانه باقوبده بنم چای علیهداری اولدیغمی ویا
چایك اعصاب و بنیه اوزرنده کی تأثیرات و تخریباتندن بحث ایدجکمی
ظن ایتمه ییکز . بالعکس چای مفتونلرندن بری ده بن ایم . فقط
آلافرانغه پیشمش رنکسز و جاشنیشز چایه دکل ، سماورده دملمه نمش
قویو و قیزیل چایه بایلیرم ؛ همده کندی المله یایمق و اوقوامنه
کلنجیه قادار قارشیدسنده قاینار صویک خو پوردیسنی دیکلیهرک
یوتغو نمق شرطیه ...

سماوری قاینایان صیجاق بر اودا روحک اک فضله محرمیت ،
صمیمیت و انکشافنی تأمین ایدن بر اودادر ؛ اوپله بر اوداده ،
بوغولره کومولدیکم و فنجانک لذتنه قاووشدیغم زمان ناطقه م
آچیلیر ، نشئم طاشار ، خوشکو ، ملتفت ، نیکین ، خلاصه
آبی بر آدام اولورم ، یاشامقندن ذوق دویارم ، الا دیشاید
شیدیردیلی ، پوصلی ویا فیرطینالی ، کسکین بر هوا وارسه ذوقم
بستون آرتار ، کیفمه پایان اولماز !

چای اهتملمه پیشمرسه ، آغیر آغیر ، راحت راحت
ایچیلمرسه هیج بر قیمتی قالماز . چای بول البسه لر ایچنده ، راحت
مندرلرده ، غایت لالابالی بر طرزده ایچیلیمک شرطیه دنیانک اک
لذتلی ایچکیسیدر ، فقط صوی براق ، رنکی آتشین ، فنجانی
بللور ، شکری آز ، رایحه سی خفیف اولمالیدر . مع الأسف ،

چای ایچن میلیونلرجه خلقدن پك آزی بواساسلره رعایت ایدر ،
 چای پیشیرمکی بسیط کوره نلر آلدانیرلر و آلدانقلری ایچوندرکه
 آبی چای ایچمکه موفق اولامازلر . صوینی ایللق برعادی پورسلن
 ابریکه خاشالانیورمش اولان چای ، یعنی علی العموم ایچدیکمز
 چای نه طعمسز ، نه فنا بر چایدر ؛ بونی چای نامنه یوتانلره
 آجیالی وچای کبی نفیس بر نسنه یی اوحاله صوقانلره ده قیزمالیدر .
 کورو یورسیکز آ ؛ چای بختده اولدجه اختصاصم ، معلوماتم
 و محبتم وار . اوحالده سرلوحه ده کی (چای بلاسی) ندن مقصدم نه در ؟
 بنم بلاعد ایتدیکم چای ، یوم معینده مدعوینه ویریلن چایدر ؛
 یعنی چای ضیافتی ، چای کونی ، چای دعوتی !

(بر محله بقالنك مشاهداتی) سلسله سنده بقال عطاالله
 افندیك قومشوده کی چای ضیافتندن بحث ایتمه سی اوزرینه ایکی
 احباب بکا قوشدیلر ، درد یاندیلر . بونلردن بریسی چای دعوتی
 یاپان بر ذاتدی ؛ دیکری ایسه دعوته کیدن بر ذات . . .
 برنجیسی دیدی که :

— حقیقهً بور بلا ! نره دن بردفعه باشلامش بولوندق ...
 اوتاریخدن بری حسابك ایکی اوجنی بر آرایه کتیرمك قابل دکل ؟
 — نه دن ؟ اوقادار بهالی یه می مال اولویور ؟

— خاییر ، چای دعوتنك چایه متعلق قسمنده بویوك بر
 مصرف یوق ! كهك ، پاسته ، شکرابه ، صاندویچ و تفرعاتی یکر می
 لیرانك ایچنده ... فقط هانی بر (بالق تماتیله یه نیر) حکایه سی
 واردر ، آدامك بری یکی آلدیغی ایشکدار بر اوشاغه ؛ « آقشام
 بالیق ایسترم ! » دیمش ده اوشاق کندی کندیسنه : « بالق

يالكز يه نمز ، شراب ايستر ، شراب اولنجه طاتلي ده لازم، طاتلي اولدقدن صوكرامسافرده چاغيرمالي ، مسافر كلنجه سازده بولوندورمالي ، فقط سازده چنكيسز اولماز !... « ديهه اوزون وقاريشيق بر حكم يوروتمش و بك آقشامه باقش كه اونده بر قينه كيجه سي قورولمش ... ايشته بو ايشده اويله : چاي و ير مكه قالقيشدكمي اويتك هر طرفي يرنده اولمالي ، كوشه بوجاق بيله ايسينمالي ؛ خدمتچيلر ايسيندن سه چيلمه لي . اوست باش ، قيق قيافت نقصانسز بولونمالي ... خانم افدينك بر هفته كيديكي اوبر هفته كيجه سي جائز دكلدر ؛ بناء عليه ترزيلرده حساب متصل قابارمالي ... بك افندي ايچون اويله در ، بر ژا كه تله ، ايكي وه ستونله اداره ايديله مز ، آرا صيرا يكي سني ايستر، ايشته بوتون بونلر بودجه يي تملندن صارصار ... يورغونلغی ده جابا ! هم ، اصل غريبي ، كلنلري ممنون ايتك ده قابل اولاميور ... هر كس ، هر هفته عادتاً كه جك دفعه يه كلييه جك كي كيديورلر ، فقط ينه كلييورلر . بز ، اوصاجلري ايسه هر دعوت آقشامي ، مسافرلري صاودقدن صوكرامسافره بر حالده قولتوقلره دوشويورز : « آرتق بو صوكتنجي اولسون ! » ديورز . او كيجه بزده يورغونلقدن نه يمه ، نه ايچمه ... لكن هفته سسه ينه حاضر لانييور ، ينه او بلايه قاتلانييورز . نه ، انسان حالي ، بعضي هفته لر آي صوكتنه اصابت ايدنيور ؛ برادر قرضاً پارا آلوب ينه چاي دعوت مزدن كرى قالمنيورز ، بوكا نه ديرسك ؟

— الله عقللر ورسين ديرم !

او صوصدى ، اوتەكى باشلادى :

— يا چاى دعوتە كىتمەك جاى وىر مەكەن دىھامى آز كەلتىلى
 ظن ايدىر سىكەز؟ . . . آكلا تەيىم دە باق : معلوم آ ، بن اويلا پەك
 ھودوك ، پەك كور كوسىز بر آدم دىگم ؛ خىلى سالونلر ، ضياقتلر ،
 عالملىر كوردىم ، فقط بو بزدەكى چاى دعوتلىرى قادار معناسىزىنى ،
 مشكلىنى ، طائىسىزىنى كورمەدىم . كچن كون بر عائلا نزاكەت بىخىدە
 كونلرنىدە دعوت ايتدىلر . كىتمە مەكەنم ايتىشدىم ؛ نەدىن سەقارامدە
 دورامادم ، كىتىدىم . آمان ياربى ، شىرطىر اودر جە اىصىنىمىش ،
 اويلا بر جەننەمە دۇنىمىشدى كە كومەككە اوطۇرسەق تىرلەجەك . . .
 برچوق طائىمادىغىم ذوات ، كىمى عىسكىر ، كىمى دوققۇر ، كىمى
 اجنبى ، كىمى ىرلى . . . اوصاحبەسى بوتون بوخلەقە ، بو اوتوز
 بش درجە حرارتدە ، متصل پروانە كى دولا شەرق چاى وىدە جەك
 يەتەشدىر يىوردى . بر آراق بىكادە بر فىنجان اوزاتدى ؛ آياقدە
 يىكى تەقدىم ايتەكلىرى بر اهمىتىلى ذات ايله كوروشويوردىم ؛ ھنوز
 بر يودوم آلامىشدىم د اوكە بر طباق اوزاتدىلر ، فىنجانى صول
 آلە كچىردىم ، صاغ آلە — ھىچ سومدىكمە حالدە — بردانە صاندويچ
 آلدىم ، آلەمە مجبور اولدىم ؛ درحال اوچىنچى بر طباق داھا
 اوزاتدى : قىزاردىم ، اوندندە آلدىم . . . فقط نەمشكالاتلە . . .
 آلارم دۇب دولو ايدى . عىكسى كى تام صىرتەمدە صوبالاصابت
 ايتەشدى ، قاينار فىنجانك بوغوسى ايسە يوزىمى خاشلا يوردى .
 مخاطىم نەدىيوردى ؟ آكلا يەجق حالدە دىكەمدە . . . تام اواشانە
 بوذات :

— كرىمەم !

دیه بنی قزینه تقدیم ایتہ سینمی ؟ هانکی آئی اوزاتہ جقدم ،
 نہ پاہہ جق ؛ ناصل نزا کت کوسترہ جکدم ؟ فنجانجی قاطری کبی
 یوکی ، تری ، یورغون ، شاشغین بر حالہ ایدم ؛ یرلرہ قادر
 اکیلدم ، اطرافدہ فنجانمی اولسون قویہ جق بریر آرادم .
 بوتون ماصہ لر سرسل یوسلی اشیا ایلہ دوپ دولو ایدی . اویلہ ،
 اوزاتیلان آلہ بون بون چارہ سز باقہ رق قالہ قالدیم . تردانہ لری آلینہ
 دیزیلوب دورویوردی ؛ مندیلی بیلہ چیقارامیوردیم . قاپیلردن
 ایسہ متمادیاً یکی دعوتیلر برتہ ویسہ دولویوردی . بوغولہ جق کبی
 اولمشدم ، تنفسم عارضہ یہ اوغرامشدی ؛ کنیدی دیشاریدہ
 کسکین آيازک اورتہ سندہ ، آلی بوش بولمق ایچون جیسمدہ کنی ،
 بوتون موجودیمی درحال فدایہ حاضرمد .

بو نہ عذابی بر اجتماعدی !

ذاتاً سادہ بن دکل ، همان هرکس آشخی یوقاری بو حالہ
 بولنیوردی . جعلی بر نزا کت ، بر آچ کوزلیک ، بر اشتہالی
 کورونمک آرزوسی ایچندہ اوبورکبی متصل ییورلر وصاچہ صاپان
 متمادیاً قونوشویورلردی . کیملرہ ، نہ قراطدہ طانیشمدام ، نہ
 آداملرہ نہ معناسز صحبتلر ایتہ دم ، نہ خانملرہ نہ مالایعنی مناقشہ لرہ
 کیریشمہ دم ... خلاصہ اویلہ بر صیقلمد ، بونالدم ، بزدم کہ کنیدی
 سو قاغہ دار آتدم . فقط بودرجه معذب اولمہ مہ رغماً دون
 تکرارینہ اورایہ ، اوبلالی چای عوتنہ کیتدم دیرسہ نہ دیرسک ؟
 — الله عقالر ویرسین دیرم !

اولماسه ایدی . . . نه اولوردی ؟

بيلم بوجهتی هیچ دوشونديکیز ، تفصلا تیه کوزیکیزک
اوکندن کچیردیکیزی ؟ فرضا مشروطیت اولماسه ، اعلان ایدلمسه
ایدی شیمدی نه اولور ، مملکت نه حالده بولونور ، رجال مشهوره
حریت نه یاپار ، نه ایش کوروردی ؟

بوزوق ، رطوبتلی هوالرک قازانديرديغی بر کوکس نزله سیله
اوچ کوندر پنجره مده اوطوروب خیالاته دالديغ ، خیالات ایله
آوندیغ ، اکلنديکم صیرالده بونی ، بوجهتی ده دوشوندم .
اویله یا ، اوتوز اوچ سنه ظرفنده اولمایان برشی ، پک ممکندی که
اون اوچ ییل داها اولمایا بیلسین . . ایشته اوزمان نیجه زمانه
مشهورلری ، مشروطیت چیچکلی دالرنده قورویوب قالمش
بولنه جق ، بوکون معدوم ، مجهول اولان کیمسه لر ایسه بویوک
مرتبه لر احراز ایدهرک عزت واقبال مسندلرنده سرافراز
اوله جقدی !

بر قسم خلق :

— مشروطیت اعلان ایدیلسه ایدی نه بلغار اعلان استقلال
ایدر ، نه اووستریا بوسنه — هر سکی آلیر ، نه طرابلس ، بالقان
محاربه لری چیقار ، نه ده حرب عمومی قویاردی ... قباحث هپ
مشروطیتده !

دیورلر . بر قسمی ایسه :

— حریت بوکا نه یاپسین... باشمزه نه فالق کلیورسه هپ
دور سابق بلاسیدر . دور سابق اوپله مضر تخملر اکمش ،
هرایشی اوپله تلمندن چور و تمش ، برباد ایتش که بوکون نه یاپلسه
اوکنه کچیه مز ، مملکت قور تولا ماز . قباحه هپ استبداده !
ادعاسنده ... برنجی ادعاده اولانلر اولاد استبدادر ؛ اسکی
دورک رجالی ، او آتیه ، آرابه سیله ، پر فاه یاشایوب دهرک
سنه لجه ذوقی سورهن معروف شخصیتلری البته بویله دیر ،
بویله دوشونورلر . ایکنجی قسم اخوان مشروطیتدر ؛ دور
سابق یرتیق پانطالون ویاغلی فسله کچیردکن صوکر احریتله
برابر ثروته ، سامانه قونان و کورم دیکنی کورن شبان وطندن
ایسه باشقه ندرلو فکر بکله نیر ؟ بکا کلنجه ، بن ایکی دورده ده
ایکیمی اورته سی کیتدیکم جهمله نه حریت (قهر اولسون !) نه ده
استبداده (بیکلر یاشاسین !) دیورم ؛ (اللهجه مزی ، هر دورلو
دورلرده اصلاح آیه سین) دیوب کچیورم .

کله م موضوعمه :

أوت ، یا اولماسه ، اعلان اید یاسه ایدی شیمدی مملکت ورجال
زمانه نه یاپار ، نه موقعه بولونوردی ؟ فرض ایدم که بوکون دور
حریتک بر کونی دکلده دور سابقدن بر کون والکزدده کی غزته
نسخه سی ده (صباح) ک حریت مطبوعات نائل اولدینی مسعود
نسخه لرندن بری دکلده بر مطلقیت نسخه سی ... باش مقاله یرینه
ایلك ستونده بر (توجیهات رسمیه) قسمی ... آلتنده (نشان) ...
داها صوکراده (تبلیغات رسمیه) ... ایشه بواوچ قسمه ،
آشاغیلی یوقاریلی کوز کز دیردرک — غایت کس دیرمه بر طریق ایله —

رجال مشروطيتك شايد حریت اعلان ايد يسه ايدى نروده نه موقعده
ونه حالده بولند قلربنى اوكرنمش اولاجغز :

« ايفای وظیفه خصوصنده مساعی حیتمندانه سی مشهود
اولان سالانيك فيضيه مكتي معلملرندن رفعتلو محمد جاويد افندی یه
ترفعاً رتبۀ ثالثه ... » اما ياديكرها ؟ می ديه جكسكز ...
ديمه ييكنز ، أمين اوليكز كه معلم محمد جاويد افندی شايد بريولنى
بولوبده سرايه چانامامش ايسه محقق بويله اوله جق ، ولايات
ثلثه مفتش عموميسى حسين حلمى پاشانك انهاسيله ايشته بورتبهيه
ايرمش بولنه جقدى . آرتق اوزمان پارسده كى (موريى) اوتلنك
دائرۀ مخصوصه سنى ، آداده كى آرابه سك كوشكك تراچه سنى ،
چك دفترينى ، حتى ، حتى آلتون ساعت قوردوننى رؤياسنده
كوروردى ... يا جاهدبك ؟ باقالم غزته اونك حقنده نه دييور :
« وفا سلطانيسى مديرينه معاونلكنده بولنان عزتلو حسين جاهد
بكك تعيينى خبر آلمشدر » ظن ايدهرم كه اون اوچ سنه ده بر معاونك
مديريت حقيدر ؛ بيك آلتى يوز اللى بش بحق غروشله واقع
اولان شو ترقيق ايسه جاهد بكي سه ويخندن زيپ زيپ صيچراشمش :
— رفاهه ايردك !

ديه قنپه سنده هوپ هوپ هوپ پلاتمشدر . صيرا سرويلرده كى
طونج قابىلى و آينه قابىلى قوناغى خاطرندن كچيرمزدى يا ... بزينه
غزته يه باقالم ؛ آ ... بوده كيم :

« پارسده زراعت تحصيل ايتمش اولان آيدين زراعت مفتشى عزتلو
خليل بكه ترتيب ايلديكى (رهبر زراعت) نام كتاب فوائد نصا بدن
دولايى تبديلاً دردنجى رتبه دن عثمانى نشان عالييسى ... » جانم ،

خليل بكي طايخادىكى-زىمى ؟ هانى شيشمانجه خليل بك ، خارجيه
ناظرى خليل بك ، محاس مبعوثان رئيسى خليل بك ... حرب
عموميده كرسى اوزرندن :
— غالب كله جكز !

ديه باربار باغيران خليل بك ... ايشته او ! برده قسم عسكرى يه
كوز كزديره لم :

« تعقيب اشقيا خصوصنده حسن خدمتى مسبوق اولان
مناسترده آرامساز سكرنجى فرقه نك دردنجى آلاينه منسوب
قول آغاسى رفعتلو نيازى افندي نك بر درجه ترفيع رتبه سى ... »
عجبا بونيازى افندى يى قاچ كيشى طانيردى ، بو ترفيعه كيم اهميت
ويرر ، كيم او قوردى ... ايشته او قبيدن بردانه دها :

« اركان حريميه بيكباشيسى انور بن احمد افندى يه خدمات
حسنه سنه بناء آلتون لياقت ... » انور بك زرده ، باش قوماندان وكيلى
انور پاشا زرده ؟ ... يا جمال پاشا نه عالمده اولوردى ديرسيكز ،
اونك ايچونده جزا فصلنه مراجعت ايده لم ، هپ مكافات اولماز آ :
« قطعه عسكرىه سندن فرار وارباب فسده يه التحاق جرملي يه

مظنون اوله رق ديوان حرب عسكرىجه محاكمه لرى اجرا ايديلن
بيكباشى جمال و كمال افندي لرك حائز بولند قلرى بالعموم رتبه و نشان لرك
رفعى ... الخ ... » جمال افندى يى آكلادق ، شويلىديكمز جمال
پاشا فقط او فسده يه التحاق ايدن كمال افندى ده كيم ؟ كيم اوله جق ،
هانى نامى دنيا لرى طوتان آنادولى قهرمانى مصطفى كمال پاشا
يوقى ، ايشته او ! مشروطيت اعلان ايديله مش اولسه يدى ،
دوشونيكز ، مملكت بويله برقه رماندن ده محروم اوله جقدى ...

خوش ، اولاجقدی اما یونان ده از میره چیقمش و آقره اوزرینه
یورومش اولمایه جقدی !

ینه (توجیهات ملکیه) ستوننه عودت ایدلم :
« العجوز قائمقاملغنه خصمنصور قائمقام سابق رفعتلو بکر
سامی افندی ، البصان لواسی تحریرات مدیریته العجوز قائمقامی
رفعتلو لطفی فکری بك تعیین بویورلمشدر . »
دیگر بر خبر :

« صبحی پاشازاده حمدالله بک بلا امتحان دارالفنون طلبه لکنه
قید وقبولی . . . » معلوم یا ، اودورده بر قسم کبار ورجال
مخادیمی دخول امتحانلرینه کیرمه دن باراده عالی مکتبلره قید
اولنه بیلرلردی . حمدالله صبحی ده اون اوچ سنه قادار تحصیلسز
کز دکن و بر قاچ دفعه لر کیردیکی حالدده دخول امتحانی بر درلو
ویرمه مکه موفق اولامادقدنصو کرا نهایت بو وسیله ایله عرفان یولنه
کیرمش اولاجقدی دیمکدر . الله ذهن آچیقلمی ویرسین ! باقلم
داها نه توجیهلر وار :

« لاهی سفارتخانه سی ایکسجی کاتبی عزتلولی کمال بک بوئوس
آیره س بانس شهبندر لکنه تعیین ایدلمشدر . » حق سلامترویرسین ،
بویله اولسه ایدی هر حالده حیاتی داها راحت ، داها آسوده
کچیرمش اولوردی ... عجبا بن نه اولوردم ؟ نه اولاجغم مالیه مرکز
قلمنده تدریجاً ترفیع ایدر و نهایت قوپون او طه سی میز لکنه ایرردم ،
برده نشان آلیردم :

« مالیه نظارتی قوپون ماصه سی میزی عزتلولو رفیق خالد بکه
مشهود اولان اقدام وغیرته بناءً اوچنجی رتبه دن بر قطعه مجیدی

نشان دیشانی احسان بویورماشدر . « آه ، کاشکه بویله اولسه ایدی ... بن اویله اولسه ایدمه مملکت بویله اولماسه ایدی ... پولیس مدیری بدری نه حالده بولونوردی دییه تخمین ایدرسیکیز؟ اوقویالم : « ضبطیه نظارتی هیئت تحقیقه رئیس سعادتلو بدری بك افندی حضر تلیینه ترفیعاً رتبه اولی صنف اولی ... » البته ، نه ظن ایتدیکز ، بعضیمی ده نبضه کوره شربت ویرر ، صاحبه کوره کیشنر ، یولنی بولور ، کندینی قورتاریر ... اویله لری ایچون دور مسئله سی موضوع بحث اولاماز : مثلاً ، ایشته ، نجم الدین منلا ... محقق اوزمانده ده نظارته ، ثروته نائل اولوردی . مع مافیه بنم بوتوجیهات ستونمک ایکی دوره یه ده اویان تعیینلری واردر ، مثلاً : « داخلیه ناظری رشید ممتاز پاشا حضر تلی « دیدکمی دورا ستبداده ده یاقیشیر ، دور حریت ده ده ... انسانلرک اویله طالعیلری ده اولویور ، انسان غزته ستوننه باقدیمی اون اوچیل اولیسنی می ، یوقسه بوکونیمی اوقویور ، فرق ایده مییور .

سزه بر حوادث داها :

« سنتجی باشی دوقتور میرلوا رضا پاشایه اهلیت و مهارته بناءً آلتون امتیاز ... »

بوده کیم ؟ دیورسیکیز ... طانیما دیکز می جانم ... بزم رضا نوربك ! (فن ختان) نامیله یازدینی کتاب اوزمان سرایه قادار تقدیم اولمش و حریت پرور دوقتور استقبالک قاپسنی آچشدی . عکسی کیمی دییه می ، بیلم ، مشروطیت یه تیشدی و بوراحت ، صاغلام پلانی آلت اوست ایتدی . فی الواقع مشارالیه آنقرده معارف و کالته قادار چیقدی اما هر حالده اسکی دورک سنتجی

باشيلغنی بوکابیک کره ترجیح ایدردی ! عجبیا اوبر دوقتورلریمز ،
هانی یکی دورک کوکلره چیقاردیغی ، مسندلره کچیردیکی ، باش
تاجی ایتدیکی اطباء سیاسییه من نه لر اولورلردی ؟ شویله برشیلر :
« کره ده بلدییه طبیی عدنان بکله طاش کوپرو بلدییه طبیی
رشید افندیکنک بجایشلری اجرا اولمشدر . »

طانیدیکز آ... عدنان بک بویوک ملت مجلسی رئیس ثانسی
اولان ذات ... رشید افندی ده آنقره والیسی زواللی متحر
رشید بک !

ایشته بومنوال اوزره عقلکزدن باقی قالانلری ده سز ، بر
بر کچیریکز ؛ برمدت ا کلنمش ، وقت کچیرمش اولورسیکز...
بن سزه یولنی اوکرتدم آ ، اوتیه سی ذکا کزه ، خولیا کزک
وسعتنه قالیر ! ..

حرمت کورده نلر

کیم نه دیرسه دیسین ، عکسفی ، سویله سین ، بن شونی ادعا اییدیورم : انسانلر آراسنده قاتلرک همان همان دائماً بر موقع مخصوصی ، ممتاز ومستثنای بر موقعی واردر ! کچن کون ، ایش ایچون ، بر چایخانه یه کیرمشدم ، محله مختاریله قونوشورکن ایچری ایری بر آدام کیردی ؛ مشتریلرک یاریسی برای استقبال و برای تعظیم آياغه قالدیلر و « بویوروک ، بزم ماصه یه ، الله عشقنه ! » دییه سسله ندیلر ، یالواردیلر ، اصرار ایتدیلر . اوکال عظمتله ، مرحبالر یاغدی ره رق ، یورودی ، باش کوشده کندیسنه کوستریلن یره کچدی ، قورولدی ؛ شیمدی هر طرفه :
— ناصلسک چلبی ؟ کیفلر یرنده می اولاد ؟ ایخیملر بیتدی می حاجی افندی ؟

کبی بعض التفاتلرده ، خوشه کیده جک استفسارلرده بولونویور و « الله عمرلر ویرسین ، ای یز ... ، « دعاچی یز ؟ » سزک ایچون بر آغاج آیردم ! » کبی مقابلهلر کورویوردی . نه قادار اهمیتی ، نه مهم ، محله لی نزدنده نه سوکیلی و نه محترم بر ذاتدی ... مراق ایتدم ، مختاره صوردم :
— کیمدر بوکلن ؟ دیدم ... او ، طانیمدیغمه حیرت ایدهرک ، اصلجه قولاغمه اکیلدی :

— بيلمیور میسکز ، دیدی قاتل کنعان بك . . . مشهور
قاتل کنعان بك بو ذاتدر !

قاتل کنعان بکمی ؟ قاتل ، هم بك ، هم مشهور ، همده
ذات . . . شو لقب ، شو عنوان ، شو حرمت و شو حال قارشیسنده
ذهنمه بر دور غونلق چوکدی ، دیلم طوتولدی ، جمعیت بشریه نك
تفسیخنه ، فکرتك دیدیکی کبی :

بردن بره برتابش برکانله ایناندم !

کل ده بودلیل ، بوشهود ، بو حقیقت و بوعلامات قارشیسنده
اینانما ! . . . قاتل کنعان بکی اسماً ، شهرتاً بنده طانیردم .
خلاصه حیاتی ، یعنی سرمایه شهرتی شونلر : یکر می یاشنده ایکن
برکنچ مکتبلی نی ، مذموم بر مقصد او غورنده ایکی به بولمش . . .
فقط قناعت حاصل اولامیهرق برائت ایتمش ! یکر می دردنده
ایکن بر آرقداشنی وورمش . . . فقط مسئله مدافعه نفس شیکلنه
دو کولهرك عدم مسئولیتنی انتاج ایلهمش ؛ اوتوزنده قاریسنی
ئولدورمش . . . اتحاد عد اوله رقینه قورتولمش ، توقیفخانه دن
چیقدیغنك اترتسی کونی ، علیهنده شهادت ایدن بر اختیار ک یوره کنه
برخنجر صاپلامش . . . مؤبد حبسه محکوم اولمش ، فقط ه شرطیده کی
عفو عمومیده قورتولمش . . . اوتوز بر مارتده ینه آدام وورمش ،
لکن ووردقلری مرتجع وعاعنی اولدقلری جهتنه مع التقدرینه
برائت ایلهمش . . . شیمدیلک بو قدار . . . یعنی آلتی جانه قییمش ،
طوپي طوپي آلتی باش یمیش ! چایخانه خلقی ایشته بو ذاتی ، همده
قاتل صفتی اضافه ایده ایده آلیشلا یورلر ، آغیر لامق ایچون
خاکیای اولویورلر ، کمال حرمت و فرط محبتدن پایلاشامیورلردی !

بونك اوزرينه نه ديهيم ، نه سويليهيم ، «ان الله مع الصابرين ...»
دن باشقه ...

(اتحاد و ترقی) يي مدح و ثنا ايدن بر اذعان سز مخلوق محمود
شوكت پاشا وقعه سندن اول بکا ديمشدى که :

— جانم ، بويله سزکي کي فرقه مي اولور ؟ هانی آلی
سلاحی ، قانلی قاتل ، جسور ، يکيت فداييلر ؟ باق اتحاد جيلره ...
ايچلر نده نه کوزي پک آداملر وار ، براو کسور وک ايچون اور تهيه
بش لش سهر يور لرلر ؛ عندلر نده انسانک سينک قادار دکری
يوق ! جمعيت بونلری قوش سوتيله بسله يور ، باش تاجی ايد يور ،
هانی حسمن پهلوان واردر ، شو بر زمان سر خوش لقله صاری
ياردہ آلتی کيشی يي وور مشدی . . . دايي محمدی تولدورن
حسمن ...

— نهی ؟

— ايشته اونى کنديلرينه بر بند ايتديلر که ... چکن کون
مسرت قرائتخانه سنده قولانمله ايشتدم ، « طلعت بکا برهايدي
ديسين ، بابامي وورورم ! » ديوردی ؛ کيجه کوندوز ياننده ...
بر سفرده ييمک ييورلر مش ! صوکر ا سرفيچه لي شکری ، قنדרه لي
عثمان ، پوماق علی ، اون ايکيلردن يوسف بک ... صفا پاشاي
ووران يوسف ...

— اوت ... بيلدم !

— بوتون بونلر مرکز عموميدن آيريلايورلر ... سزده
ايسه هپ چيت قيريلدم ، نه فنا په تا بر سور و تيريا کيلر !

بونی سویله یین عرفانئز آدام ، محمود شوکت پاشا حادثه سی
آقشامی بکا راست کلدی :

— براووبه ، دیدی ، اما سه چه فدا ئیلر یکنز وارمش ، ایشته
فرقه دیدیکک بویله اولور ، کوزیمه کیردیکز ! بونک اوزرینه
نده نیر ، نه سویله نیر « لاحول ... » چکمکدن باشقه ...

سینوبده قهوه جی یورکی ، بر خراب قاییق قابورغه سی
اوستنده جیغاره می یاقش ، ساحلدن غروبی سیر ایدرکن یانمه کلدی :
— آقشاملر خیر اولسون پاشام ، دیدی ، ینه بوکون
منفیلر کلش ...

— اوت ، اویله دیورلر عجبا کیملر مش ؟
— چوق بویوک آداملر وارمش اما زورلی ، قییاق آداملر !
بن ظن ایتدم که ینه اصحاب مسنددن ، صاحب رتبه ، اصیل
بر قاچ ذات داها کونده ریش ... حالبوکه اویله دکلش :
— بری دیدیلر اما آدی خاطر مده قالمادی ، مصطفی ایمش ،
یوق احمد ، بر پهلوان اما . . . وقتیه از میرده اشقیا ایمش ،
اوتوز ، قرق آدام ئولدورمش ، قییاق بر آدام !
— یا ! ...

ایشته بواسکی حیدود منافسانده هیمز دن فضله ، قیدینی جان
نسبتنده حرمت کوردی ، پولیسلر سلامنه دوردی ، ژاندارملر
خدمتنه قوشدی ، مسلمان محله سنده کی بربر ، اودکانک اوکندن
چکرکن آغزی قولاق لرنده ، اوسطوره یی یوزمندن چکدی ،
بکا دیدی که :

— شو کیدن پوص بيقلى بي دون کيجه قهوه ده اکلا ديورلردى،
 آت اوستنده قوشارکن يومورطه يي وورورمش ، بگونه قادار
 کيمى ئولدورديسه قورشونى هپ يوره کندن ايشله تمش ، اما
 زورلو آدام ها ! بربك ألنده اوسطورا فرط تقدير دن عادتا
 تترتيوردى ، بنده حريف هيچانه کلوب ده غير تلاغمى کسدير مه سين
 ديسه تترتيوردم ، برمدت ايکيمزده سکونت کلنجيه قادار ،
 دیکله ندک ! بونک اوزرينه نه ديه بيلير ، نه سويله بيليردم ،
 « آمان اللهم ... » ديمکدن غيرى ...

آنادولينک کوبکنده برقصه ده بازار يرينى دولاشيوردم ...
 مأمورين دولت ، پوليس قوميسرندن محکمه رئيسه قادار هپ
 بر صاتيچينک اوکنده بيریکمشلر ، هپسى اوندن آليش ويريش
 ايدیورلردى ؛ همده نزاکت ، نه حرمت ابراز ايدهرک ... فضلى
 چاووش آشاغى ، فضلى چاووش يوقارى ! فضلى چاووش ايسه
 — صيريم کي ديك ، اوزون ضعيف برکويلى — کمال عظمتله اوطورمش ،
 اوکنده ياغ قابلى ألنده ترازى ، آغير آغير ايشنه باقيور ،
 مشتريسنه عادتا ترس ، لغت معاملهلر ايدیوردى . مراقى
 جلب ايتدى . مملکتى اسکيدن طانيان بر استانبوللى يه صوردم :
 — بوفضلى چاووش ده کيم ؟ ديدم .

— ها ، ديدى ، بورانک على قيران باش کسى ... يامان ،
 مدهش برحيدود ... اشقيالغنده اوتوز جاندارمه ئولدورمش ،
 سنه لرجه آله کچمه مش ، شيمدى استيان ايتمش ، نه دنسه ،
 قورقودنمى ، حرمتدنمى ، هرکس ترجيحا اوندن آليش ويريش

ایدر ، حتی جاندارمه بلوکنک متعهدي اودر ، حکومت دائرسته
 اودونی ، گرموری ده اوویرر ؛ چوق پارا یاپدی ! بونک اوزرینه
 بکا آرتق نه سوزدوشردی ، نه سویلیه بیلیردم ، « ومن الغرائب ! »
 دیمکدن غیری ...

خالده ادیب خانم چرکس ادهم ایچون :
 — قهرمان ادهم ! دیوردی ... او ادهم که مال ، عرض ،
 ملیت دشمنی بایاغی بر حیدوددن باشقه برشی دکلدی . بر مخالفده
 طانیدم که آنزاووره قدسی بر قدرت اضافه ایده جک مرتبه ده
 طرفدارلق اییدیوردی ، حالبوکه اونک ده خونخوار بر آلت
 اولمقدن غیری مزیتی یوقدی .

برزمانلر چاقرجه لی برغازی عثمان پاشادن دها نامداردی ؛
 قاباقچی مصطفای ایسه خاق صوقوللیدن دها فاضله طانیروبکه نیر ؛
 اکثریت بر (نامق کمال) اولمغه بر (چرکس حسن) اولمغی
 ترجیح ایدر ؛ اتحادجی محافلنده بر (محمدچه) هر حالده بر (امرالله)
 افندیدن دها شایان حرمت کورولوردی وبوکون کرامت ابراز
 ایتک قابلیتنده بری چیتسه ده جمعیه سورسه :

— سزه کیمی تکرار جانلاندریم : مصطفی نجیبی می ،
 یوقسه مانیاسی زاده نی می ؟

دیهه محقق :

— مصطفی نجیبی !

جوانی آلردی ، زیرا ضیا کولک آلک ناظم پاشا قتلنی اشارت
 ایده رک دیدیکی کبی ، اوانقلابک :

اولدی ایلک غازیسی وایلك شهیدی !

ایش ، مهم جهت ، اصل مسئله ووروجی اولمقده ، یاییجی
اولمقده دکل ! مقاله نك باشنده سویله دیکم چایخانه یه شاید نیجه
بناء اللهی بلا سبب ییقان قاتل کنعان بك یرینه سلیمانیه جامعنی یاپان
معمار سنان کیرسه ایدی هر حالده او حرمتی بولماز والبتہ ایچمزدن
اوکا بر معارض چیقه رق هیچ اولمازسه :

— های مرتکب های ، جامع پارسندن نه لر آشیرمشکدر !

دیمه دن دورمازدی !

بونلر اوزرینه آرتق نه علاوه ایدیم ، « الله جمله مزی اصلاح

ایتسبن » دعا سندن غیری ...

جانلی و شقہ ل

نہ حالہ کلڈک فر قندہ دکاز !

فی الواقع حسب حال آراسندہ : - بیتدک ! محو اولدق ! دیہ
سویله نیورز ، چقماز بر سوقاغہ دوشدیکمزی آکلایورز ،
ٹوزولویورز ، ازیلیورز ، لکن حالا ظن ایدیورزکہ بر فلا کتہ
کیرمک اوزرہیز ، کیردیکمزک ویاریسندن فضلہ سنی کچدیکمزک
فر قندہ اولمایورز . دیورزکہ :

— ہی قوجہ روسیہ ہی ! دونکی غراندوقلر ، پرنس لر
وجنرالار بوکون بر دیلم اکمک ایچون بر برینک کوزینی اویویور
و آچلقدن ٹولویور . شاشیلہ جق ، آجینہ جق حال !
اوت ، شاشیلہ جق و آجینہ جق حال ! فقط کندی حالمزی
تسل یولنہ صاپمہ دن مرحمتسز جہ تدقیق ایتدیکمز و بر کچیداوزرندہ
دوروب طانیدقلر یمزک حرب عمومیدن بری ناصل بر تحولہ
اوغرادقلرینہ باقدیغمز وارمی ؟ روسیہ ایلہ فرقز بر سرعت وزمان
فرقی ... اوراسی بزدن داها چابوق ، چارچابوق ، آنی برضربہ
بر قاصیرغہ ایلہ دہ کیشیویردی ، کوزینی بر قاپادی ، بر آجدی ،
باقدی کہ طانینہ جق حالی قالمش . . . بز ایسہ ایچیمزہ ایشلہیہ
ایشلہیہ ، یورہ کمزی آہستہ آتشدہ قاوورا قاوورا ، آغیر ، فقط
منتظم برہ طرز دہ دکیشیور ، اختیارلار کبی سنہ بسنہ بر آزداها

دوشهر ك ڪيتڊجھ ضعهه ، فقره ، سفالته ڪيريورز . بوڪيديشله
آخر عمر یمز پك ڪجھڪه ڪجھ ڪجھه بور !

بو حقیقتی ڪڇن ڪون پك یاقیندن ، چوق جانلی ، چوق صاغلام
مثالر ووئقه لرله ، عادتا بر سینهما پرده سنده سیر ایدر کبی آپ
آچیق کوردم وشو حکمی ویردم :

— یتھ ڪجھ دیسه قورقویورز ، حالبوکه چوقدن یاری
یاری یه یتیمیشز !

قاضی کوی واپورینه یاناشیر یاناشاز ینمش واسکه دن ڪیره نلری
تا قارشیدن کوره ڪڇ بریره او طور مشدم . المده غزته و کتاب
یوقدی ، ذاتاً اولسه ده اوقویه جق حالده دکلدم ؛ کوزلر مده
یورغونلق ، باشمده آغیرلق دویویوردم .

— اُک ایسی یولجیلری سیر ایدرم !

دیدم وجیغاردمی یاقدم ، تماشایه قویولدم . برطانیق
سو کدی ، الی بشلک بر ذات ... اون سنه ایچنده قادارده ڪیشمش ،
نه طانماز بر حاله ڪیر مشدی ... اُنده ثورمه بر ارزاق ڪیسه سی ،
صیر تنده بوللق زماننده آرتھ قالمش بر رده لغوت ، بویوننده یوموشاق
یاقا وباشنده ڪیرلی برفس ، کوموش صاپلی یادکار باستوتنی قاقه رق ،
بزین و دوشونجهلی ، ڪلیوردی . اوکا عرفان پك دیرلردی ،
ظریف ، وقیر ، خوش صحبت بر آدمدی ، ا ڪثریا فنزده چیفت
آتلی قوپه سنده ڪبارانه ڪز رکن و واپورلرده اوکی ایپکلی پارده سوسی
صیر تنده ، اوشاغی آردنده آغیر آغیر ، متبسم وملتفت مأموریتنه
کیدرکن ویا دوزرکن راست ڪلیردم . نه ساکن ، نه قیغوسزونه
ڪبار بر حیات ڪچیرردی ... بلیدی که وارداتی مصر فنه اویدورمش ،

عائله سنك رفاڼی تأمین ایتمش ، كوچوچك ذوقلرینی ده داخل حساب ایدرك بورجسز ، دوشونجه سز ، دردلردن اوزاق ، پر حضور یاشایوردی . اونی ، اوترتیز کینن ، او وقارینی بر آن ترك ایتمهین ، عظمتله مترادف بر نزاكت ایچنده تپه دن طیرناغه قادر کبارانه عمر سورن بوذاتی برکون ، برقیصه مدت صوکر ، آرقه سنده کی اوشاغندن داهار باد ، داهاشرفسز برحالده ، صیرتنده لیمه لیمه البسلر ، ایکنجی موقعه دوغرو ایتیشه قاقیشه کیدرکن کوره جکمی عقلمدن کچیره مزدم . شیمدی سلاملاشیرکن بیچاره نك حالنده بر محجوبیت ، بی کورمه مزالکدن کلك آرزوسی حس ایدیوردم ویان یانه تصادف ایدرسهك :

— ناصیلسیکز افندم ، ایسیکز ان شاء الله !

دیمکدن ، حال وخاطر صورمقدن چه کینیور ، نزاكه استفسار خاطر دن واز کچیوردم . بو آدم ، شووضعیتله ، اودونج پارا بواق ، بورج ویره بيلمك ، اکمکنی تدارك ایده بيلمك مشکلاتی ایچنده یاری یاریه ، حتی یاریدن فضله سی بیتمش دکلیدی ؟ آرقه سنندن ایکنجی برطانیق سوکدی . بر مکتب آرقدا - شم ... کوزتپه ده بر محله مکتبته کیدردم ، آدی ده عوام لساننده طاش مکتب ایدی ، اورایه کلیردی ، فقط نه کلیش ؟ بر میدیللی یه بیز ، لالاسی یاننده ، ناز ونعیمه مستغرق ، خواجه لرك التفاتلریله قارشولنه رق كوچوك بر شهزاده کی ... جینندن هر زمان بزی حیرتله ، غبطه لره دوشورن اوفاق تفك شیلر ، مرکبلی قلملر ، لاوانطه صیقه جق قو طولر ، بویا طاقملری چیقارر ، هوا بر آرزو سرین ویا یاغمورلی اولسه اوندۀ قالیر ، خواجه آیاغنه کیدر وبر

آزباشی آغریسه آراهه بولدورولور وهان کری کونده ریلیردی .
 بر آزا داهای بویونجه یسیقهلمده کز رکن ، داهای صوکرای سواریلک
 ایدرکن کوروردیم . بر آراق کوزدن غائب ایتدیم . متارکهی متعاقبده
 قارشیلانلاق : قارا قیشده ، صرتنده جاکت ، لاستیک یاقاسی
 وایپ بویون باغیسیله ، زیب چیقده بر حالدده ... آغزی بورام
 بورام اسپرطو قوقویور وکوزلری جام کبی پارلایوردی . ایشته
 بوکنن اوایدی ، غالباً صیتمهلر ایچنده تتره یوردی که بو آچیق
 وکونشلی صوکه بهار هواسنه رغماً هاوی دوکوکه بر پالطویه صارنمش ،
 صاپ صاری اوپله کزییوردی . آرتق بوکنجک بیتمه مش
 نه سی قالمشده کی ...

اوچنجی طانیدق بر مشروطیت زنکینی اولدی . بر آراقده ،
 بو آدم آووج آووج لیرا صرف ایدردی ؛ دنیا یه متالک ویرمزدی ،
 کولدیکی زمان قهقهه سی طاوانلری ایکله تیر ، اطرافی تحقیر ایدر کبی
 بر معنا یله برونی ئوتدوره رک سیلیدیکی وقت قولاقلری میز چینلاتیردی ؛
 بوغاز ایچنده مکلف بر یالی صاتین آلمش ، عمرینی ضیاقتلر
 و سیاحتلرله کچیر یوردی ، اوکباقد قهقهه ضن ایدردک که آرتق دوشمه سی ،
 قالماسی اولیه جق ، حیاتنک صوکنه قادار بویله ، رفاه ، بوللق ،
 ثروت و سامان ایچنده یاشایه جقدی ... مکرسه بولدیغنی بیر ،
 قازاندیغنی توکه تیرمش ؛ ایشلر دورونجه ، دیونه مستغرق ،
 افلاس ایدیوردی . شیمدی بش ، اون لیرا ایل زور زورینه
 کچینور و اوقهقهه لرله بورون سیلمهلرینه کوتو کوتو اوکسورور .
 یور ! زوالینک آلر طوتار طرفی قالمشده ...

دردنجی طانیدق بکا حیاتنک اک کوزل دورلرندن برینی

خاطر لاتدی ، فتر باغچه سینه تنها کونلرده داداندیغم برکنجلاک ،
 عادتا چوجوقلق دوری ... ایشه بودردنجی طانیدینی اوراده
 کوروردم ، آت مراقلیسیدی ، اوچ ، درت چیفت آرابه بارگیری
 ومتعدد آرابه لری واردی ، توزی دومانه قاتهرق اوزاقدن بر
 سوکون ایدر ، بر دوزر ، بردورور ، بر آتلاز ، بر بیزردی که
 سیری خلقه اکلنجه اولوردی . عمری اوراده ، آت ، آرابه
 قوشدورمقله میراث یدبجه کچردی . صانکه فتر باغچه اونک
 مالکانه سی ، باسند خاقانی مالی ، ملکی ایدی . حدینه می کیمسه
 کذرکاهنده دورسون ، قوشوسنه انکل اولسون ... وورور ،
 قیرار ، کچردی ، بوسبدن بوتون کیرا آرابه لری صاغه صوله
 قاجیشیرلر ، بوتوره دی یه یوللری سربست بیراقیرلردی . کوزل ،
 دینج بر دلیقانی ایدی ده ... خانلرک کوزی بوزنسکین ویاقیشیقلی
 آت جانبازینک اوزرنده قالیر ، خلاصه فتر باغچه اونک حکمنه
 رام اولوردی . ایشه شیمدی قولتوغنک آلتنده بر اوتوموبیل
 بوروسی ، آیاغنده چیزمه لر ، صیرتنده شو فورجا کتی ، کان
 او ایدی ... سزائی بک افندی بر اجنبی صحیه بلوکنده قامیون
 قوللانیوردی وتصادفه باقیکز که اوبولوک فتر باغچه ده چادیر قورمشدی !
 بن بواسکی خاطراته دالمشکن کوزوم برخامه ایلشیدی ...
 عجبا اومی ایدی ، بنم دبده وشهعه سینه شاهد اولدیغم دردانه
 خانم افندی ؟ داهایدی ، سکز سنه اول ارن کوی استاسیوننه
 ترندن بر اینیشی خاطر لایورم ... یاننده کهیا قادینی ، باشی دیه
 دیک ، یورویشی وقور ، شریله کوروندیمی اوکندن ایستر
 ایسته مز چکیلیر ، یول آچاردق ... کوزللاکنی شایان حیرت بر

درجدهده محافظه ایدن بواولد قجه ياشلى خانمك شهرتى قولاقلىرى
 دولدوروردى ؛ اسراف وسفاهتنه رغماً پاراسنى بىتميه جك قادار
 چوق ظن ايدردك. مكرسه بىترمش ، بىتمش... اويله چوكمش ،
 اويله كچكىن برحاله دوشمش وقياقتى اويله فقيرله شمشدى كه برزمانلر
 اوكنده يول آچديغمز بچاره قاديلى شىمدى خلق ازهرك ،
 ايتهرك يورويور وكمسه آرتق لاقيرديسنى ايتيوروردى . بشنچى
 طانيدقده بو اولدى !

اونلرك آرقه سندن حال ووضعتلرينى محافظه ايتمهك چالیشان
 بيلدكلمر كلييوروردى. دوشكونلكلرى هنوز داها فرق ايديله جك
 درجه يه كله مكله برابر خيريمز واردى كه ايشته شو او كده كى كوشكنى
 رهن ايتمشدى ، كله جك سنه اونى صاتوب كيرا اولرينه دوشه .
 جكدى... ديكرى ايرادينك صوك پارچه سنى ييوروردى ، كيزلیدن
 كيزلى يه اونينك اوست قاتنى بوشالتمش ، فضله اشيا وخاليلرينى
 صاتمىدى... اوبرى ايسه بدلنه طمعاً جانم كوشكنى كيرايه ويرمش ،
 چوقور بر سمتده دار بر اوه چكيلمشدى . سنه لر واردى كه
 صيرتلى يكي برر البسه كورميور ، حساب لافندن باشلىرى
 قورتولميورردى ؛ ايچين ايچين يه نيورلر ، آرييورلردى . بو قافله
 آراسنده فى الواقع هنوز يوقلغه دوشمه مش ، مضايقه نك آجيسنى
 طتاماش ، بويوك بر تحوله اوغرامامش اولديغنى ظن ايتديكمز
 آداملر دخی كچيورردى ، كچيورردى اما بونلركده ايچ يوزينى
 بيلميورددى ، بركون ، بويله قياس ايتدكلر يزدن نه قدارلرى بردن بره
 كوچيور مشلر ، بقالدى يوز درهم صابون وياغ آماق موقعنه
 دوشيور مشلردى !

هايدى بز ، استانبولده كيلر بويه ايدك ، ياشو آنادولى
اشرافندن اولان ذات ... بالذات كورمشدم ، آخورنده يكرمى ،
اوتوز آت باغلى ايدى وقوناغى كلن كچنه آچيق بولونوردى ؛
زراعت ياپار ، تجارتده يه تيشير ، غيرتلاغنه قادار بوللق ايچنده
نه كيفلى ياشاردى ... صوك محاربه لر اونى ده ييقمىشدى ، اوى
يانش ، اراضيسى استيلايه اوغرامش ، تجارتقى دورمش ،
بيريكديرديكى پارالر ايسه اعانه يه ، اعاشه يه ، ويركويه كيتمىشدى .
جاني استانبوله دار آتمىشدى ؛ بوكون (آه !) چكديكى وقت
آتشى قارشيسينده كنه تاثير ايدىور و بر همشهرى اونده يارى
آچ ، يارى طوق ياشاديغندن چوكدكجه چوكويور ، دوشدكجه
دوشويورى .

ايشته واپور كوكرته سينده اوطوروب كچن كون بوجانلى
وشقه لرى تدقيق ايتمش و اوقناغته دركه صوكنده :
— چوقدن يارى يارى يه يتمشز ، حالا فرقنده دكلز !
ديه شاشمش ، آجيمش وماتم ايتمىدم .

مه تانیسیقوز !

وقتیاه برکتا بده می او قومشدم، بر سینه ماده می کور مشدم، یوقسه
عالم بر آدمی آ کلاتمشدی، شیمدی خاطر لیه میورم، (مه تانیسیقوز)
دهن نظریه، یعنی روحك بر وجوددن دیکرینه انتقالی کیفیتنی بو
کونلرده خیلی مشغول ایدیور... بالطبع بو آغیر بحث ایله، علمی بر
صورتده، فلاسفه جهانی تدقیق و تتبع ایدرک دکل، هوائی
وخیالی بر طرزده، کندیله، سویه و فطرتمه کورده مشغول
اولویوزم. هر کس درجه سنی، ادراک و فراستنک حدودینی
کاشکه بنم قادار بیلسه... مادامکه علم و فن آدمی دکل، عبرانی
ویونانی کتابلر بکا بو خصوصده هیچ برشی آ کلاتاماز، فیثاغور
فلسفه سی قولاغمه کیرد مزدی، اُک ایسی قوه خیالیله مه کووونمک
و روحك اسکی قابلیتینی برر برر، تخمیناً، کوزیمک اوکندن
کچیرمکدی. بو، هم بنی، هم قارئلریمی آوتور، اکلندیرردی یا...
بکا لازم اولانده بو ایدی... ایشته، اونک ایچون، دون
کیجه اوده وقت کچیره جک بر ایش آرامد و بولامانجه، قالدقم،
لامبایی قیصدم، مندره اوزاندم، آغزمدده جیغاره، لوشلق
ودومانلره کومولمش، اسکی بئلکلریمی، زوحمک کچمش زمانلرده کی
قابلیتینی ویاشاییشلرینی تخلیه قویولدم.

هیچ شبهه یوقکه بنم روحم بوتون مدت موجودیتنجه چتین،
معارض و مخالف بر روح اولمشدی... هر دورده مجادله

ومعارضه يي حضور ورفاهه ترجيح ايتش ، ياشا ديني دورك
متفذر ليله همفكر وهمدم اولاجغه مخالف قاهره بېك بر عذاب ،
بېك بر بلا كور مشدى . ماضى ايچون بويله اولمشدى ، استقبال
ايچون ده اويله اولاجق ، بن شو قالبى ، هر هانكي بروسيله ايله ،
خسته لق ، قضا ، اېپ ويا اختيارلق ، ديكلندير نجه چتين خويلي
وديك باشلى ، جدالجو روحم ده عيني پروغرام وعيني ثبات ايله
بر باشقه سنده ، بتمامها بنده اولديغي كې ، ديديشه اوغراشه
ياشايه جمدى ! اوت ، روحم بويله بر روحدى !

مثلاً ، قطعياً امينم كه دنيا نك ايلك قورولديغي زمانلرده ،
حضرت آدم له حوا دورنده بيله بن ، يعنى بنم روحم ، افاده
مرام ايده جك حاله كلير كلز طوتوب او جتندن اخراج كيفيتي
تنقيده باشلامش واوز باباسى اولان آدم عليه السلامك قارشيسنه
كچوب :

— نيچون ضعف كوستردك ؟ نه دن شيطانه قاپيلدك ؟ ميوه
منوعدن باشقه قوجه جتنده بيه جك بر نسنه بولامادكمي ؟
ديه ايلرى كرى لا قيردى سويلكه جرأت ايتمشدر . بو
زباندر از لغتك جزاسنى چكمه مشميدر ؟ كيم بيلير ناصل شامارلر
ييش ، نه مخوف طاش قو ووقلرينه حبس اولمش ، نه قادار زمان
آج ، صوسز بير اقيه لر ق تربيه و اصلاح ايدلك ، بو تنقيد و مناقشه
خويندن واز كچيرتيلمك ايسته نمشدر . بلكه بو اوغورده ، بر
كون ، قافاسنه بر چكه ميكي يهرك ترك جسم و جسد بيله ايتمشدر .
عجيبا هابل وقابل وقعه سنده بن هابل دكليم ؟ و آغا بكم
قابل بنى اويله ، ظن اولنديغي كې بر قيصقا نجلق يوزندن دكل ،

جبر وقوتنه قارشى عاجز وجودمله وقوع بولان اعتراض ومخالفتم
نتيجه سنده ، حدته كلهرك وورماشميدى ؟ محقق بويله اولمشدى
وروحم ايلك قالبى بويله ، بوحادثه اثناسنده غائب ايتمشدى !
صوكر ايكنجى جسمه انتقالنده ، بلکه ده حضرت نوحك
كمى انشاسيله استهزا ايدنلردن برى اولمشدى . ايكيدنه برده
بحر لوطك كنارينه ، دستكاهه كيدر و :
— الله عقل ويرسين ، نهدر بوياديغك چارپوق چورپوق
شيلر ، امككه يازيق دكلى !

ديردى . فقط طوفان باشلايوب اوھجو ودم ايتديكى تحتهلك
يوزديكنى كورونجه كيم بيلير ناصل پشيان اولمش ، ناضل صاحنى
صقالتى يولمش وتنفيد واعتراض خوينك جزاسنى طاشغين صولر
ايچنده بوغولاق صورتيله نه فجييع چكمشدر !
داھا صوكرالى ، هانكى ديارده بر روچه انتقال ايتديسه
اوراده ده صويه صابونه قاريشمقدن ، آزيلى مستبدلر صاتا شمقدن
ورجال زمانه يي ھجو وتنفيددن كرى قالمامشدر . مثلامصرده ايسه
يوسفك معارضى كسيلمش :

— فرعونلر تخته تونده بوچوللردن كلش اسيرك نه حقى وار ؟
دييه باربار باغير مش وبومخالفتي يوزندن ياسورملك ، ياخودده
زندانه آتيلمق صورتيله بلادن بلايه دوشممشدر . كلدانيلر
آراسنده ياشادى ايسه محقق نمرودكده معارضى ومخالفي ايدى :
— نهدر بو آوجيدن مملكتك چكديكى ، هواده قوش ،
چولده جيلان بيراقميور ! كېي متمادى شكاييتلرى يوزندن نهايت
بر كون اونكده خشمنه اوغرامش وتا يوره كندن بر زهرلى
اوق ييهرك عدم دياريني بويلا مشدى !

یوق ، بابله پاشامایوبده بنی اسرائیل آراسنده ، فلسطینه حیات سوردی ایسه ، هیچ شبهه سز ، اُك شوکتلی وَاك هیبتلی رجالك معارضی اوله رق قهردن قهره سوروكله نمشدی . حالوکه بویله یاپه جغه ، مثلا متنفذ ذواتك صوینه کیتسه و دیلانی ذم خصوصنده صیق طوتوب مدحه حصرایتسه ایدی مرمرستونلی ، حوضلر و فیسقیه لرله سوسلی ، آلتون و ایپکله مستغرق قوجه سرایلرده :

ایچ باده کوزل سهو ، وار ایسه عقل و شعورك
مصرافتی کندیسنه دستور اتخاذ ایدر ، عمرینی می
ونکار ایچنده مسعود کچیردی . دوشونیکز ، مثلا ،
(سالومه) زمانی سوزیه سرایلرینی . . . ساز ، ایچکی ،
رقص ، حیات بوندن عبارت ! والینك همدمیسیکز ، قصیده لر ،
سویله یور ، مدحیه لر یازیور و عریان رقاصه لرله صرمه قاپلی
سدیرلرده ، مست و بیتاب دویولماز ذوقلر ، لذت لر طویلا یورسیکز !
اسیره لر باشیکز اوستنده دهوه تویندن اوزون یلپازلر صالایور
ویورغون دیزلریکزی بم بیاض بدنلی و قیزیل صاحلی بنات یهود
اوغوب او یوشدور ویور . بویله یاشامق قابل ایکن سز وایلرده ،
قرالار معارض کسلیور ، هجویه لر یاپیور و طوتولوب لوش
زندانلرده یاش طوپراقلره سه ریئش ، قوزو ا کمک ییه رك مخالفتده
قرار قیلدورسیکز !

آه ، بزم اذعانسز و خشین روحم نهدن بویله یاپدك ، نهدن
حالا بویله یاپیورسك ، زمان سکا او یما نجه سن زمانه اویسه ك
وهر کیردیكك جسمی هر عصرده اذایه سوقاسه ك نه اولوردی ؟

محقق سن اسکی یونانده یاشامش ایسهك، اوراددهه قابلیریکدراحت
یوزی کوسترمه مشکدر. مثلاً اسکندر کیركدهه علیهداری ایدك :
— کنج بر اوغلانك آردینه دوشوب محافظه سنه امکان
اولمایان حدودلرده ایشمز نه ؟ بونك صوکی خسراندر ، پیوده
انسان تلف ایدیورز ، یاهو ، سزده هیچ عقل یوقی ؟
دییه هایقیرمش ، نهایت ، جهانکیرك قولاغنه قادار کین
وخصومتی اسماع ایتدیرهك زهرلی نبات مطبوخی ایچیریلک
صورتیله ینه تبدیل جسمه مجبور ایداشسکدر . . . حالبوکه
(دیورهن) کبی :

کولکه ایته باشقه احسان ایسته م !

دیر ، کچه بیلیرك . حتی ، الكاعلاسی ، ارسطوکی اسکندرک
پیشنه طاقیلمق ومظفر اردوسیهله تاهنده قادار کیدوب اوکا ،
مصاحبلك ونیدیمك ایتمکدی .

رومالیلرله یاشادی ایسهك بندن اولکی جسملریکی کیم بیلیر
نه مخوف ظلملره هدف ایتمشکدر ! (ماریوس) و (سیلا)
وقوعاتی ائناسنده ، بو اوزمانکی (اتحادوترقی) و (حریت وائتلاف)
مجادله لرنده ، آمینمکه الك عاجز طرفی طومش ودیکر طرفه طعن
وتشنیع یاغدیرمش وصوکنده اسمك مجرملر لیسته سنه کچهرك
تیر نهرینك دیننی بویلامشکدر . قاریشماسهك اولمازمیدی ؟ بر
کوشهده ، بزم بی طرفلر کبی ، اوطوروب سیر ایتك وایام ریئسی
اولمق ، بوقانلی ایشلره غیرتلاغنه قادار کیرمکدن البته دهافانده لی ایدی .
(ژول سزار) ی دهویرن ضربه حکومتده محقق سنكده

دخلك واردی :

— ظلم کافی ! استبداد یتړ ! دیکتاتورلک ایسته میوزر !
 دیبه سنا توده هایقیرمش ویازدیغک اثرلرله اونى بلا پروا
 هجوم وږم ایتشسکدر . بلکه ده ستوطنه یه تیشه مه دن ، امر و فرمانیله ،
 داها اول سیوری قایالردن آشاعی یو وار لاشمش ، عادت بلده
 وجهله اعدام اولنشسکدر ! فقط دوشونمه لی ایدک که سهزار او
 درجه فنا بر آدام ده دکلدی و — هر زمان اولدینی کبی — صوکر
 کله جکدر اونى پک چوق آراته جقدی !

(نهرن) ، (نخالیکولا) ، (قلود) دورلرنده آغز یکک
 طادینی آلدکی ؟ هایدی فلسطین سرایلرنده ، داودلر سلطنتنده
 معارضدک ، زندانلرده وجودلر چوروتدک ، (نهرن) زمانى
 یینه نهدن دبدبه ورفاهه یاناشمادک ؟ سن ، پک اعلی (قووادیس) ده کی
 پترون کبی (نهرن) ه مصاحب ورفیق اولابیلیر ، ایپک انتاریلر
 ایچنده ، وجودک ایللق صولرله ییقانمش ، مسک وغنبرلی یاغلرله
 اوغولش ، ترمیز وپر رفاه بر ذوق وسعادت هنکامی کچیرردک .
 خاییر ، محقق کزدیکک یرده :

— بو مجنونى ئولدورمه لیدر ، نهدر اویازدیغی شعرلر ، نه
 بر باد شی اونلر ، یا چالدىغی موسیقی پارچه لری ، اوماسقارالقلر ،
 بونلر نهدر ؟ بو نه حالدر ؟

دیشسکدر . بلکه ده ، نه رونه علمدارلق اولسون دیبه ،
 یکی توره یین خریستیانلره داخل اولمش ، یا قالاتمش و وجودیکی
 آج آرسالانلره پارچه لاتدیروب چارمیخلره کیردیرمشسکدر ...
 هم سن ساده ارکککاری دکل قادینلری هجو ایدرسک ، بیلیرم ...
 ناعل ، عجبا (مه سالین) لده علمهنده بولندک ، فحش واحتراسی

دیلکه دولایوب بویوزدنده ادا کوردکی؟ عجبا (قله او پاترا) ده
 دشمنک می ایدی؟ بوتاریخی حسنلره حلول ایده جکښه کین
 ونفرتلرینی قازانمقدن نه قازاندک؟ آتشی دلداده لرینک قاماسیله
 برکیجه ایزیه روما واسکندریه سوقاقلرنده وورولوب صوکنفسکی
 ویردک، بویله بر عاقبتیه اوغزادک دکی؟

عجبا هارون الرشید دورنده بغدادده کنیدینه ناصل بر جسم
 سهچدک... محقق بر مخالف بر سیما ایدی، برسوق حجوی...
 عربجه شجولر سویلیهرک شهری دولاشیر، رجال دولتی ذم،
 سیاست حکومتی تنقید ایدردک... اویله یاپه جغکه، کاشکه خلیفه یه
 ندیم اولسه ایدک وهرمدحیه که مقابل درت جاریه ویوز بیک
 کیسه آچه احسان آلسه ایدک!.. دوشوک، درت تر وتازه
 اسیره، بری حبشی، بری زنجی، بری رومی، بری ایرانی
 یوز بیک کیسه آچه، چیل چیل، شاقراق وخالص العیار!
 بواحسنه بدل، زندانی بویلا دک ویاخودده دار آغاجنه یوکسدک...
 ونیدک دوقلری زماننده، کوزمله کورمش کبی حکم
 ایده بیلیرم، ینه معارضدک و:

— شانلی جمهوریت محو ومضمحل اولویور!

دییه باغیرردک. بو فریادک سنی اومشهور (ایچ چکنلر
 کوپروسی) نه قادار کوتورمش و آياغکه باغلانان کولچه ده میر
 بدنکی ده کیزک دینه قادار سوروکله مشدر. سیاسته قاریشما کده
 نه معنی واردی؟ درت کمی صاحبی اولوب تجارتکه باقسهک
 وصفای خاطرله یاشاسهک اولمازمیدی؟

فرانسه اختلالنده بو معترض، فقط اجرا آتسز روح

ژیروندنلردن برنده یاشایوردی. دوقوز ترمیدوردن اول کییوتینه
چیقمش اولمالیدی ... یوق بزم تاریخمزده ، تاریخ عثمانیده عمر
سوردی ایسه ، امینم ، اولا پاترونا خلیلک ، صوکراده قاباجقی
مصطفانک معارض وعلیهداری اولمش :

— برده نه سویله تیرسکز شو مفسدی ، کند آتوب
صودورک !

کبی بر امر مخصوصله اوته کی دنیا به بردفعه داهابویلا مشدر...
ظن ایدیورم که روحم بنی سه چه دن ، بنده یرلشمه دن اول
علمدار باشا ایله برابر بر یکچیری دشمنیدی ؛ یاسلیم ثالث
شهادتی ، یاخودده ، علمدارک وفاقی هنگامنده اوزرینه قلیج
ئوشوشدورولوب جسمندن آیریلدی و بودفعه ده بنم باشمه بلا
اولدی ، بنی اتحاد و ترقیه و معقبرینه مخالف ایتدی ! بویوزدن
عزل ، حبس ، نفی ، چکمه دیکم قالمادی .

شاید (مه تانپیسقوز) نظریه سی دوغروایسه بندن صوکر
کله جک وجودلری همان الله بودیدیشکن روحدن سیانت ایتسین !

آقربای زیارت

اون سنه اول نه ایدك ، اون سنه صوكره نه اولدق ؟
بونى برايجه اكلامق ايچون بكا مدقق ومراقلى بر آرقداشم
اوزاق آقربامى زیارت تكليف ايتدى :

— چوقدن برى ناصل ، نرده نه ايله ياشادقلرندن خبردار
اولمادينك اوزاق ، ياقين البته برقچ آقرباك واردر ، ديدى ،
سن اونلرك اسكى حاللرينى ، اسكى معيشت ووضعيترلرينى بيليرسك ؛
بر دفعه ده شيمدى كيت كور وايكى حياتى مقايسه ايت ... ايسته
اوزمان نه ايدك ، نه اولدق ، بزه بو حرب و ضرب ، بو جنك و جدال ،
بوياقه ، ييغمه سياستى نه بهالى يه مال اولدى ، آكلارسك !
تكليف ذوقه كيتدى . زيرا بر دفعه ياشلى باشلى اقربامك
كوكلرلرينى آلمش ، خاطرلرينى خوش ايتمش اولاجقدم ، بو بروجدانى
وظيفه ايدى . ثانياً بر تتبع وتدقيق ساحه سى بولمش ، بر مقاله
ومطالعه زمينى حاضرلامش اولاجقدم ، بوده بر حياتى وظيفه
ايدى . ايسته بو ايكى وظيفه يي ده ايضا ايچون كچن كون بوله
دوشدم . فقط ، اولاً ، اقربامزك بوكونكى وضعيتندن خبردار
اولان بر اسكى دادى يه مراجعت ايدهرك محل اقامتلىر حقتده
معلومات آماق لازم كلدى . برى ، بر تنكيه شينى مستثنا اولمق
اوزره ، هپسى ده يرلرينى ، مسكنلرينى ده كشدير مشلر ، اوزاق ،
آيقيرى سمترلره ، بولونماسى كوچ ، كيديلمه سى زور محله لره

داغيلمشلردى . نوط دفتريمى برچوق سوقاق اسملرى ، بقال ، عطار ، بكجى ، حمام ، چشمه ، قهوه تعريفلريله دولدوردوم وشمري طانيمايان بر سياح كبي ، وهريمه باقهرق ، شاشقين شاشقين يالغين برلرينه دالدم .

ايسته بوكونده سزه بومراقلى وآجيقلى ، حقيقى وفاجعهلى زيارت وسياحتمدن بحث ايده جكم .

* *

ذهناً چيزديكم خريطه موجبنجه ايلك اوغرايه جنم اقرىامى شويله خاطرلايورم : قا كليجه ده ، كورفز اوستنده قيزيلجق وفيستيق آغا جارينه كومولى قوجامان باغچهلى بر اوده اوطورو-رلردى ؛ سازه ، سوزه دوشكون اسكى تربيه كورمش اصيل بر عائله ايدى . ظن ايده رم كه آيده بوآوه اون ، اون بش ليرادن فضله كيرمزدى ، فقط نه اكسيكدى كه .. برقهوه آلتى چيقاررلردى ، چيلك رچلنه قادار موجود ! ده كيزده بر صنداللى واردى ، بونكه كاه بالغه ، كاه مهتابه چيقارلر وهفته ده ايكي كيجه س-ساز ياپارلردى ؛ هم ده اويله چنك وچغانه نوغندن ، سرخوشا كلنجه-سى بايانى س-ساز دكل ... آدام عقللى موسيقى ! نى ، طانبور وكن ذوقنى واسكى بسته لرك قيمتى ايلك دفعه بن اوراده ، فيستيق وقيزيلجقلر آلتنده ، مهتابلى ده كيزه قارشى بر بم بياض كيجه ده طامش وآ كلامشدم . يارينك مصرفى وآي باشى بورجلارينك صورت تسويه سنى دوشونمكسزىن ، آز پارا ايله رفاه ايچنده صنعتكارانه ياشه بيلان بو عائليه حرمت وغبطه ايمه مك قابليدى ؟ دوداقلرى دائماً متبسم وكوزلرينك ايچى هر زمان انديشه سزىكى

بر بسته حاضر لامق ، اولطالری تمیزله مک ومو طباقده موسمه
 کوره اُک نفیس ونادیده یمکلری قوتارمقله مشغول اولان اُوک
 خانملری ، طاتلی دیللی وکولر یوزلی بوپر صحت قادینلر حیاتک
 فجاعت ومشکلاتندن هان هان بی خبر بوجنتدن بر پارچه اولان
 یم یشیل داغ صیرتنده نه اُمین ، نه آسوده یاشایورلردی ...
 کوزلری کیمسه نك مالنده دکلدی ؛ قلبلری ترتمیزو حیاتلری صاف
 وساده اویله بر عمر سور یورلردی که جهانک بیک بر درلوتهلککلی
 صانکه اورایه ، اولنره یه تیشمکه قیه میه حق ، مصون بیراقه جقدی .
 حالبوکه نروده ؟ آقسرای یانغین یرینی کچدم ، رالده ، جامعنک
 یانندن صاپدم وقوجه مان خراباتخانه نك قپوسنی ایتدم . بوراسی ،
 هراوداسی آیده اون ایرایه کیرایه ویریلن بر عجائب مسکن ، بر
 لوش ، مقسی بنا ایدی . دیشاریده کونش وصیجاق واردی ؛
 بوبنده ایسه دیزلره ، درحال ، بر ییلان کبی صاریلان نافذ ،
 مؤثر بر رطوبت وبر آلاجه قارانلق ... بر اودا قاپیسی آچیلدی ،
 آرالقدن باقدم ، قینالی صاحلی بر اختیار قادین اسپناق آیقلا یور
 واورته ده ، مالطیزاوزرنده بر تجرهدومانلر صالیورمرک قاینایوردی .
 کنارنده یاتاقلر ییغیلیدی . بن هانکی اودایه کیره جکدم ؟ او
 صیراده قارشیمه صفه دن اُنتاریلی بر قیز چیقدی ، اون اوچنی
 چکمش ، آرتق چوجوقلقدن قورتولش بر قیز ...

— آ! دیدی وایچری قاجدی . بنی طانیشدی ، آرادینغم
 اودا ، اونک کیردیکی اودا ایدی . ایکی ، اوچ یاشنده ایکن
 فیستیقلرک آلتنده طوب اوینایوب دیزلریمه طیرمانان وکورفزدن
 کچن شرکت واپورلرینک تقلیدینی یاپان صاری صاحلی بیک ،

ديك ، ايسته بوايدى ، بوراده ، بوتك اوداده ، صيمه رنكى
 وورم وجوديله ... عجبا قاكليجه نك بهار كلنجه پنبه پنبه ارغوانلر ،
 مور زانباقلر وصاب صارى قيزيلجققلرله دونانان راحيله داغلريني
 خاطر لايورميدى ؟ اوقاييق كز مه لرني وساز كيجه لرني . . .
 ايجرى كيردم ، اوپوشدك ، آغلاشديق . يانغين ، تنسيقات ،
 حرب ، تيفوس واسپانيول اوشن ، اومرفه واو آسوده عائله يي
 صاته صاوا ، قيرا وورا ، ثولدوره كومه بو حاله كتير مشدى .
 اوچ كيشى قالمشردى ، اوچ كدرلى باش ، اوچ خسته وجود ،
 اوچ آج ! هر آفت ايجلرندن بريني كوتورمش ، بابا اسپانيولدن ،
 اولاد قورشوندن ، همشيره تيفوسدن ثولمش ، داماد وه لاديو وستوقده
 اسير قالمشدى . قارشيلقلى بر نقرات كبي :

— آه ، نه ايدى اوقاكليجه ده كي زمانلر ، نره ده ؟

ديك ، ديدك ، كوز ياشى دوكدك .

ايكنجى زيارتم تكيه يه دوشدى . فقط تكيه نك طانيلىر يري
 قالمامشدى كه ... بن اوني ، دوقوز اون سنه اول ييشيله بويالى
 تحته پارماقلقلى ، شاقير شاقير آقان شادر واني ، بم بياض بادانالى
 ديوارلري وصاب صارى دوشه لي حصيرلريله نه تميز ، نه مشرف ،
 پر عمران بيراقشدم . شيمدى پارماقلقلى رنده يوقدى . صوكسيلمش ،
 حوض بوشدى . ديوارلر ير ير ييقيلمش ، حصيرلر پارچه لانش
 واك يازيني ، قاپيدن كيرنجه باغچه يه كولكه ، مهابت واخرويك
 ويرن اوقوجه مان قيرمىزى دوت آغاجى كسيلمش ، تكيه ديم
 ديزلاق ، چيرچيلاق قالمشدى . آيين كيجه لري كلديكم اولوردى .
 ترميز قياقتلى ، بم بياض عراقيله درويشلك ذكرى اطرافى

ايکه تير ، بنا آويزه لر ، شمع دانلر ، قنديلار ايچنده پيريل پيريل
يانار ، محليه شرف سالاردی . شيخ افندی نه تربيه لی ، نه ظریف
ونه خوشکو ذاتدی . ایشی کوچی هر لاقیردی یه برنکته يتشد .
يرمک ، بر تلمیح یا بمق و صو کرا چله خانه سنه قابانوب ذکر
و عبادت ایتمکدی . عائله سی یکر می بی آشغیندی واوراده چیقان
ييمک بوللنی ، نفاستی هان هان ده که وزیر ، وکلا قوناغنده
نادر دی . بی کورونجه کوکس نه باصديران شيخ شيمدی نکته ،
تلمیح نرده ، باص بایاغی سوزک ايکيسنی بر آرایه کتیرمکدن
عاجز ، بيک زور لقله دردینی یانیور :

— اولادم ، کون اولویور که مع عائله قاتيقسز اکمله کفاف
نفسه مجبور اولویورز !

دييوردی . بويوک اوغلی چاناق قلعه ده شهيد دوشمشدی ،
تام حقوق اکال ایده جکی سنه ... کوچوکی وفات ایتشدی ،
اسپانیولدن ... بويوک قیزی داماديله آیری چيقمشاردی . دوقور
دکليدی یا ، حربده خیلی وورمشدی ؛ شيمدی حالاری وقتلری
اییدی ، فقط بابالرينه بر خیرلری دوقونمیسوردی . آرتق نه ذکر
ایدن واردی ، نه آش کونی ، نه درویش ... بوراده بکجیلک
ایدييورلردی .

— یا کوچوک کریمه نه اولدی !

شيخ افندی قاشلرینی چاتدی :

— بزم ایچون تولدی ! دیدی اکلادم وئوته سنی صورمادم ،

قارشى قارشى ، ذکر ایدر کبی :

— آمانه ایدی او آیین کیجه لری ، او آش کونلری ، نرده ؟

دیور، دیور، ایکلیوردق .

اوچنجی قاپی خلیجان ایچندہ چالدم . چیتماز برسوقاق
 صوکنده اوچ اودالی برطام آلتی یدی قوله برجلرندن برینه
 کومولش، صیرصیقلام وایخیردالریلهلوش... وقتیلہ اوطوردقلى
 قوناق کوزیمک اوکنه کلدی . مرمر اولیلر، چیفته مردیوه نلر،
 حاملر و آخورلر، تام بردولتخانه ! اسکی اصول، ارکان مندرلری
 ایله دوشه نمشدی، یازین بومندرلره کرکین قارکبی بیاض پاتیسقه
 ئورتولر ئورتولردی، قیشین چوخه لر... اورته لرده قبه لی مانغاللر
 دورور و آقشام اولونجه اودالره غاز اسکمله لری قونوردی اوزون
 چارشیده چکدیریش، یشیل وقیرمیزی یالیز بویالی، کنیش،
 اوزون و اویمالی بر نوع اسکمله لر... یمک یرده، آینه کبی
 پارلایان باقیر سینیلرده یه نیردی . صوکر ایاغین اوقوناغی و مخدوم
 بکک سفاهتی ده عرصه وسائر ماللری ییدی؛ سکر سنه اولینه
 حاللری بر درجه ای ایدی، معاشریله کچینیورلر، کدک پاشاده
 ظریف برأوده اوطورویورلردی . حرب، غلای اسعار و معزولیت
 نہایت اونلری، بر آنا، بر بویوک آنا و براوغل، بورایه قادار
 آتمشدی . اوغل دیدیکم شیمدی قرق بشنده واردی، نه کللی
 غللی، نه وقارلی، عادتاً نه محتشم بر آدمدی . کورکلی پالطولر،
 پاردہ سولر ایچندہ کورمکه آلیشدیغمز کهربار تسبیحلی، فوطین
 قوندورالی بر رجل دولت سیاسی.. قاپی بکا اوافق تفک، آووردی
 آووردینه چوکش، انتاریلی بری آچدی؛ نه غریب معنالی کوزلری
 واردی !

— فهمی بکک اوی بوراسیمی ؟

— اوت ، بویوریکز ، صفا کلدیگز !

آمان یاربی او آدام بو آدامدی ، او محتشم سیا ، بوسفیل
چهره ! ... بر آراق آنه سی اونک یانمزدن چیمه سندن استفاده
ایده رک :

— اولادم بیتدی ، دیدی ، دوقورلر دارالشفایه صوقامزی

توصیه ای دیورلر ، پاره نرده ؟ طوطاشنه کیره جک !
فی الحقیقه فهمی بک ، او آغیر وقارلی آدم زیرزوب بردلی
اولمشدی ، کوزلرینی کوزیمه دیکرک آکلایوردی :

— بک افندی برادر ، کاغدن پارا اولورمی ؟ باری کاغد
حلوا سندن یاپسه یدیلر ، آغزیمز طاتیلانیردی ... بن قوللانمیورم ،
تا صاری صاری لیرالر ، چیل چیل پارالر چیقینجیه قادار ...
اونک ایچون اوی ، بارقی صاتدق ، بدلنی ، دسته دسته کاغد ،
بانقه یه یاتیردق ، هم او یله مقاوله یاپدق که معدن پارا چیقینجیه قادار
بزه اون پاره ویرمیه جک ، بزه اوزمانه قادار بوراده دیشیمزی
صیقه جغز ! بردن فرحلق ! کل ، یغورتجی ! اوقه سی قاچه ؟
یوز پارامی ؟ هله هله ، ایکی چیل غروشه اولمازمی ؟ پکی ویر ، الی
اوقه ... آل شوصاری لیرایی ، کری یه سکز غروش ایسترم ،
معلوم آ لیرا یوز سکزدن !

بو طرزده معدن پارا ایله آلیش ویریش تقلیدی یاپه رق متمادیاً
قونوشیوردی . بنی قاپی یه قادارده تشییع ایتدی . صوک سوزی
شو اولدی :

— آمان ، بک افندی برادر ، سز غزته محرریسیکز ، داها

چابوق خبر آلیرسیکز ، لیرایوز سکزه چیقنجه بکا برقارت یازیورک !

زواللی آدم پارا ایله بوز مشدی ... اکثریمزك، بوكیدیشه ،
 اوله جنی کبی ! یورورکن کندی کنده :
 — آه ، نه ایدی او قوناغك شعشعه سی ، او افطارلر ،
 نرده ده ؟

دیور ، یقیق قلعه لر آراسندن ملول ، محزون کیدیوردم .
 ایشته بومنه وال اوزره اوچ قاپی په داهاباش ووردم ، هپسند
 او حالی ، زمانك کسکین طیرناقلرینی ، قانلی ایزلرینی بولدم .
 استانبولك بر زمانلر اك شاد ، اك مرفه یاشایان وکچین بومسعود
 فانیلرینی اون سنه لك جدال یردن یره وورمش ، چامورلر بولامش ،
 دردله سوقش ، کندی مملکتلرنده بر مهاجر وبرغر بتزده کبی
 آج ، محروم ، یوقسول بیراقشدی . کیمك کیمه امداد ایتمکه
 مجالی واردی ؟ که لدن کوسه یه معاونتی اولوردی ؟ هپمز محتاج
 همت بر دده ایدك ، نرده قالدی که غیری یه همت ایده جكدك ؟
 باجاقلم یورغونلقدن درمانسز ویوردم هجران ایچنده شیشکین
 اویمه دوشکون ودردی دوندیکم زمان بو آلتی عائله نك هر فردینه
 آیری آیری آجیوردم . یالکز برینه غبطه ایتشدم : لیرانك یوز
 سکره کچه جکنی بکله ین ده لی یه !

ایچمزده استقبالدن امید ایدن بر او واردی !

يازيق اولدى !

شىمدى يە قادار قار ئلرمدن ھانكى فېكرىمى ، ھانكى ھىسمى
صاقلادىم كە بونى صاقلایىم ؟ فى الواقع اعترافىدىن اوتانمىيور دېگم ،
قېلىمدە بىر تترەمە ، چەرەمدە بىر قىزىللىق ، يورەمدە بىر ئوزوتى ،
خلاصە نەقىسمە مەدى و معنوى بىر تەغىر ، بىر ھىجاب ھالى وار ...
وار اما ، نەچىقار ، بىر جىسارتلى آدىملە بو بىر زىخدىن قورتولمىق ،
روھى آچىق و عذابىمى آزالىتىق داھا فائىدەلى ، داھا شىفا بىخىش
اولەجىق ! اوت ، دون ، فېكر آ بىر كىناھ ، بىر جىنايت ايشلەدىم :
اتحادجى اولما دىغمە ياندىم و اتحادجى اولمىقىدىكى لذت ، فائىدە و منفعتلىرى
كوزىمىك او كىندىن كچىرەك :

— ايواھ ، كىنجلەكمى ھىبا ايتىشم ، كىنجلەكمە يازىق اولدى !

دىيە ھاي قىردىم ، نالە و افغان ايتىدىم .

ھانى بەضى كىنج ، كوزل قادىنلار ھىياتلىرىنى مەعسۇمانە ،
غەقىفانە ، اولرىنە وز و جىلرىنە مەربۇط كچىرەرلر ، نەقىسلىرىنى لىذا ئىدىيادىن
مىخروم ايدىرلر مىش دە صو كرا صاچلىرىنە آق و يورەكلىرىنە قىزىق
دوشدىكى صو كرا بوھبا اولان كىنجلەكە يانەرق :

— آھ ، نىچون عمرىمى اىزا ، اشكىنچە و تىھمىللە دولدوردىم دە

خەفىف مىشربانە بىر طرز دە ، ساز ، سوز ، عشق و كىف اىچىندە
ياشا مادىم ! دىرلر ، آينە دەكى دىردىلى و ياشلى چەرە يە باقەرق آغلارلر ،
ھىچ قىرلر مىش ... نىمىكى دە اويلە اولدى ، بىن دە اتحادجى اولوب دە

موقع ، ثروت ، سياحت و دبدبه ايله ياشايه جغمه مخافتمده قاله رق اشکنجه واذيته ، پاراسز و يوقسول عمر سورديکمه آجيدم ، بوکا آغلادم . بعضی ناموسلی تحصیلادارلر واردرده آلارندن بيکارجه ليرالر کچر ، ايليشمزلر ، کوتوروب کونی کوننه يرينه ويررلر و بش ، اون غروش معاشله عفيفانه و قناعتکارانه ياشارلر ، صوکرار بر کون ، اوفاق برتسیدن دولايي ، ياشلی و يورغون وجودلريله قايي ديشاری آتيلنجه :

— نهدن اوزمان چالما دمدی ؟ چالوب قاچا دمدی ؟

ديه يانارلر ... ايشته عینی ندامتله فقط عینی حجابله بنده بوکون اويله ياندم ، اويله پشیمان اولدم .

هله بردوشونه لم ، بدایت مشروطیتدن بری اتحادجی اولسه م ، اتحادجی قالسه ایدم ناصل بر عمر سورمش ، حیاتک ناصل ذوقنی چیقارمش اولوردم ... بونک تصوری بيله کیف ، هیجان ولدت ویریور ! مثلاً حریت اعلان اولندیغی زمان بن نه ایدم ؟ کوچوک بر مأمور ... همان محله مک اتحاد و ترقی شعبه سنه قید اولنور ، اومدن قانه پلر ، پرده لر آشیره رق ، یازی طاقمی ، حقه می کتیره رک ، جیبمده کی خرجلغمی ویره رک و نعره لر آتوب دوووشلر چیه ره رق آزیلی بر اعضا اولوردم . نه دیرسه لر :

« های های ، مناسبدر افندم ، پک کوزل افندم ! » دیردم ؛ نه ویرسه لر : « الله عمریکسزه عمر برکاتی ویرسین افندم ! » ديه يرلره قاپانیردم . برطرفندن ده براحد رضا بکه ، برحسین جاهده ، برقارا کاله ملازمت ایدر ، جیغاردسنی چیقاردرکن کبریتی چاقار و یاقاپییه واریرکن پالطوسنی طوتار ، بده ده قوجه برطابانجه طاقوب :

— سزه کم کوزله باقانی یاقارم !

دير ، بو واسطه لرله اَك نفوذ ليرينه چاتاردم . آرتق بوندن
اوته سی کندیلکندن سوکون ایدردی . جاهد امرالله افندی یه
برکله یازار ، دارالفنونه معلم اولوردم ؛ احمد رضا طلعتی برسلام
کونده رر ، عمو جه می قونییه والی یاپاردم ؛ قارا کمال مرکزیه بر
پوصله ویرر ، سوت برادریمی ازمیره کاتب مسئول دییه کونده-
ریردم ... دیرکن مخالفت باش کوستردی ، همان بر مزاح غزته سی
چیقارر ، اوعرب ، آرناوود وتورك مخالف مبعوثلرینی ماسقاره
ایدر ، کیمنی آیییه ، کیمنی میمونه بکزه تهرک ، کیمنک برونه
قندیل آصوب کیمنک آرقه سنه قویروق طاقارق قابا ، غلیظ
هجو ملرله موقعی بستیون تحکیم ، ترصین ایدردم . او اشناده جانم
آوروپایی بر دولاشمقی ایستردی ، درحال معارف ناظرینک
یاننه چیقار ، ایکی کله سویلر وپارسه طلبه مفتشی اولوردم ...
اوراده یر ، ایچر ، کزرر ، یاتار ، یامادیغ فسق و فجور بیر اقا زدم ؛
صوکر ا قانجه مملکتمه دوزر ، بر مدت ینه مخالفله صایار ،
سوکر ، مکافاة بر سفارته باش کاتب و یامستشار اولور ، بر مدت ده
آوروپاده بویله قالیر ، بویله یاشاردم . پاراقساوتی هیچ ده چکمزدم ؛
ماصه مدده بوزلی شامپانیا ، دوداقلر مدده نشئه لی ایصلیق ، جز دانمده
بیکلک باتقنوط ، قولمده قوقولی قوقوت ا کس-یک اولمازدی .
بورایه مکتوبلر یازار ، خائن وطن فراری مخالفلرک اوروپاده کی
غیر تلیخی اخبار ایدر و قهر ، تنکیل ، اعدام و احراق توصیه لرندن
برکون کری قالمازدم . صوکر ا جاویده او یله تبصیه صالر ، او یله
صویتار یلقلر یاپاردم که محقق هر استقراضدن حصه مه بر مبلغ آیرتیر ،

استانبوله دونوشمدهده هر مجلس ادارهده بر اعضاقلق قاپاردم .
خلاصه یوقلق ، یوقسولاق ، ایچ صیقینتییسی ، کوکل عذاب
نهر بیلمز ، حس ایتمزد .

برکون مبعوثده اولیویرردم ، مثلاً بر ملاز کرد ، بر عینتاب
بر قاراحصار مبعوثی ... شیشلیده مکلف دوشهلی بر آپارتمانم ،
آلتمده آراهم ، اوستمده کورکلی پالطوم ، نه شانلی ، نه راحت ،
نه قیغوسز یاشاردم ... دیرکن حرب عمومی پاطلاردی : کل
کیفم کل ! بر (یکی کون) ، بر (وقت) ، بر (زمان) و یا
بر (اشرف ساعت) ده بن چیقارردم :

« اهالی ! اهالی ! دولتی حرب عمومییه صوقان آلری
تقدیس ایدیکز ! او آلردرکه بزی اومولساق شرفلره مظهر
قیله حق ، او آلردرکه تورکیانک جاننه جان قاتهحق ، بایراغمری
اوچ مثلی اراضی اوزرنده دالغه لاندیرهحق ! » دیسه یازار ،
آلمان ایمپراطورینک انوری قوجاقلارکن ، هیندهنبورغک جماله
صاریلیرکن وفون کولمانک طلعتی اوپرکن بویله صارماش دولاش
رسملرینی باصار ، مدح و ثنالننده شیمدییه قادیار کلوب کچمش
نه قادیار قسیدیه کولر ، دالقاووقلرومتبع بصلر وار ایسه هپسلی
فرسخ فرسخ آشاردم . اوزمان ایکیمده بر برلینه ، ویانهیه کیدر ،
سفارتخانه لره مسافر اولور ، (چارداش) لری ترنم ایده ایده ،
هرکس بر درهم اکمه کول ، کوله اولورکن بن خاویارکاسه سی
اوکمه فرانجه بیر وشامپانیا ایچردم !

مطبوعات جمعیتنه بن رئیس اولوردم ... منع احتکاردهده
بن ، بردهست لیتوفسقه سیاسی مرخص اوله رق بن کیدردم ...

قوپناغہ دہ سوسیالیست اولہرق ینہ بن ! دیرکن جمالدن بر
تلغراف کلیردی : « بویوریکز ، قوردیغم عربستان حکمدارلغنی
کوروکز ! دیردی ؛ برخصوصی ترنہ بینر ، شامہ کیدر ،
قاعہ لردہ رقصیر سیرایدر ، چوللردہ آہولر آولار واصل مہمی
دونرکن دہ برقاچ بالیہ حمولہ آلیردم . بونی انور ایشیدیر ،
قیصقانیر ، بکا : « کلیکزدہ حدودلردہ شہامتمی سیر ایدیکنز ! »
دیردی . اوتوموبیلارہ بینر ، یدی کوندہ ارضرومہ واصل
اولور ، شرفہ ویریلن بر تعرضی تماشا ایدرک زروسیمہ مستغرق
عودت ایدردم وشویلہ یازاردم :

« اہالی ! اہالی ! دولتی حرب عمومیہ صوقان آلری
تقدیس ایدیکنز ! » (میلوویچ) بنمدہ دوستم اولوردی ؛ بن دہ
قیصرک آلنی صیقار ، بن دہ (قروپ) شاتوسنہ مسافر اولور ،
باطوم سیاحتندہ باش کوشہ دہ بن دہ بولونوردم ؛ طوپال اسماعیلک
قارشیسندہ آفاق آفاق اوستنہ بن دہ اوطوروردم ؛ بلکہ اوراق
تقدیہ اوزرندہ بنمدہ امضالرم اولوردی ؛ بلکہ بن دہ نظارتلرہ
کچر ، سفارتلرہ قوناردم . صوکر ا متارکہ اولدیمی بر مدت ،
بن دہ بر کوشہیہ سینر ، بن دہ ٹولو تیلکی تقلیدی یاپاردم وشویلہ
بر محاسبہ دہ بولونوردم :

— حرب اثناسندہ اما ایچدم ، اما ییدم ، اما کزدم ، اما
اوینادم ، اما قازاندم ہا ! حق برکات ویرسین حربہ !

دیردم . از میر اشغالنی متعاقب قوا۱ ملیہیہ بالطبع ایلک
اوکجہ بن کچردم ؛ اما علی کمال بک حقمدمہ « کاسہ لیس ! حین
اوغلی حین ! زیر تابوز ! » دیرمش ، بن ایشمہ باقار ، ملت

مجلسنه اعضا اولور ، وکیللرک آراسنه قاتیلیر ، خلاصه ینه بورومی اوتدورر ، آرابه می یوروتور ، ینه مرخص اوله رق اوروپالره کیدر ، موسقو والره قوشار ، آنادولیده (اشرف ساعت) می نشر ایدهرک متارکینی کورمه مشه و حرب عمومی نی کچیرمه مشه دوزدم ! اون اوچ سنه لک دور مشروطیتک مملکت و مخالفت ایچون زبده سرگذشتی شو اولوردی : آچلق ، یانغین ، زندان اعدام ، انہزام ، استیلا و اضمحلال !.. فقط بنمکی و جمعیت مکی : مسند ، ثروت ، سیاحت ، اکنجہ ، قومار ، قادین ، آلایش و دبدبہ ...!

آہ ، محقق کہ کنج لکم ہبا اولدی ، بر دقیقه حضور و سکون کورمہ دن ، محبسلر دہ ، منفالردہ قورقہ قورقہ ، ایکلیہ ایکلیہ ، ایکی بوکلوم ، آج وپاراسز تام اون اوچ سنہ حیاتہ زہر قاتدم ، اتحاد جی اولامادم ، آرتق اولامادم ... بو صورتہ کنج لکمہ قییدم ... کنج لکمہ یازیق اولدی !

اسكى ياز عشقلىرى

انسان بويلىك صىجاقلارلە برابر ، ايستر ايستە مزاستانبولك
اسكى يازلىرىنى ، ياز اكلنجەلرىنى ، صيفيه و سيران عالملىرىنى ياد
ايدىيور ؛ هم بر عصر اولىكى ، سلطان مجيد دورلىرىنى دكل ،
اون ايكي سنە اولىكى ، يعنى دونىكى ، كچكى يازلىرى ... اوزمان
يازلرك آيرى بر قيمتى ، بر اهميتى و بر فوق العادهلىكى واردى .
آنحقوق ياز موسمى ايدى كه ار ككلر حياتنە بر آز قادين ، بر آزشعر
و بر آز سودا قار يشا بيليردى . قىشى شهر ايچنەدە ، دار سو قاقلى وصيق
قفسىلى اولردە ، آنحقوق قالين چچە و اوزون چار شاف ثورتونەرك دكانلرە
آلش و يريشە كىتمك صور تيە قاپالى كچىرن خانملر ، اوزمانكى حر مىلى
سلاملقلى ، مستور عائللر ، يازلە برابر انجە باش ثورتولر ، كنىش
مشاحلر و بول يلدير مەلركىيە بيلمكە حق قازانيرلر و قيرلردە ، تىزەلردە ،
اوزاقدن اولسون بو قياقتلە ار كك ايچنە چىقمغە مأذن اولورلردى .
بناءً عليه ار ككلر قادينلرى يازدن يازە ، بر چىچك و ميوە
موسمى كى ، آنحقوق سنەدە صايىلى بر مدت سىرە مەكان بولورلردى .
اونك ايچون ياز هر كس ، هر جنس ايچون پك قيمتى ، پك
فوق العاده هي جانلر و سرانجاملرلە دولو بر موسم اولوردى .

شىمدى يازلرك نە قيمتى اولابيلير كه صيفيه و شتائىه عادتلرى
قالقدى ، قادينلر يوزلرىنى هر موسم ايچون آچدى و استانبول
ايچنك اك غلبەلك جادەلرى ، ياغمور وقار آلتندە بيلە هر ايكي

جنسك يان يانه ، پرواسز جه دولاشديني برر مسيره حالي آلدی ...
 آرتق يازی بکله مکه لزوم قالمادی ، آرتق پيانولرده :
 قيش کلدی فراق آچه ده در سينه مه ياره

شرقيسنی ايچلی ايچلی ، درين بر هجران و بر حسرتله چالغه
 احتياج يوق ... شيمدی هيچ بر موسم سينه لری فراق نه در
 بيلمور و هيچ بر موسم سينه لری ياسله صيزلا تيمور ... اوزمانلر ،
 اون ايکی ييل اول ، يازله برابر مسيرد لر آچيلير ، کنج يورده کلری
 سرگذشت و ماجرا احتمالری دواملی و خوش بر صیزی کبی قابلاردی .
 عشقك ممنوع اولديني بودورده عشقه مناسب تدار هر کيفيتك
 شيمديکيله قابل قياس اولاميه جق بر شدتده تأثیری ، نفوذی ،
 هيچانی واردی . مسيرده لرده کی اوباقيشلر ، اوزاقلی ياقينلی نظرلر ،
 شيمديکی سهيل تلاقيلردن داها فضله مهيج داها فضله مؤثردی
 و بوتون بر يازی يالکز باقيشله کچيرن ، بونکله اکتفا ايدن ،
 بونکله مست و خمور اولان سودالر ، سودازده لر کورولوردی .
 ايکی کله قونوشمق ، ايکی آديم برابر يورومك ، حتی ايکی تبسم
 و ايکی ال اشارتی بويوک بر موفقيت صاييلير ، بوتون قيش ،
 وقعه ، حادثه ، ماجرا شکلنده بونلر خاطر لالانير ، بونلرله تسلی
 و قوت بولونوردی . عشقلر اولوردی که ، بو طرزده ، باقيش
 و تبسمله ، سنه لر جه سورده ردی ! اوزمانلر هر کس ، هر خصوصده
 آزه قانع ، آزه مسعود ، آزه ايچون چالشي ردی .

مثلا اوزمانك بر کنجی ، اون ايکی ييل اولکی يازده
 کندیزی دوشونه لم : بهاردن صوکر استانبولده کی اویزدن
 کويلردن برنده کی صفيه مزه کوچ ايدردك ... او عصرده قيشی

یازدن تماماً آیری بر حیات ایچنده کچیرمک مجبوریتی واردی .
 یاز آرقداشلری ، یاز احبابلری ، یاز مشغولیتلری قیشینکیلردن
 همان همان بسبتون فرقلیدی . صوگ بهارایله ایلک بهار سینه ماده کی
 قسملری آیران پرده آرالری کیمیدی ؛ کوچله برابر منظره ،
 محیط ، وقعه هپسی ده کیشیورردی ... باقاردیکزکه اولوش
 سوقاقدن ، اوکهنه قوناقدن بردن آیریلش وبوغاز ایچنک ، یاخود
 چاملیجه نك برکونشلی باغچه سنه ، برتازه بویالی بناسنه کیرمشسیکنز ...
 سیاحتلرک حرام اولدینی بودورده صیفیه وشتائیه تبدللری یاریم
 سفر یرینه کچردی ؛ یکی بر قوت ، بر یاشامه ارزوسی ، بر
 ذوق ایچکزی قاپلار ، بو نقل خانه کیشیتی بر سیاحت کبی
 روحکزی آوتمغه باشلاردی . اوزمان اطرافکنزده کی اساسلی
 قومشورله کیرالق کوشک ویالیلری تدقیق و تجسس مراقنه
 قایلیردیکز ... برده باقاردیکزکه ، طبیقی سینه مالرده کی کبی ،
 کچن یاز هنوز چوجوق اوله رق بیراقدیغکنز بر قیز ، چارشافلی
 ویلیرمه لی بر خانم اولمش ؛ آرتق سزکچرکن باغچه سنده جاملرله
 طافلانلری کندیسنه سپر ایدیور ویولده دانتلالی شمشیه سنی
 یوزینه دوغرو اکیور ... صوگرا بر کون ، براوکه اوزری ،
 اویقویه وارمق ایچون پانجورلریکزی قاپارکن کیرالق یان کوشک
 پنجره سننده بر قادین خیالنگ شمشک کبی پارلایوب چکیلیدیکنی
 وپاتیسقه اکره تی یاز پرده سنی درحال قاپاتدیغنی کوروردیکز ...
 داها صوگرا ده آرقه یولده دالغین یورورکن بر قاچ تازه ،
 شاقراق قهقهه دوبار ، باشیکزی قالدیرر وسدک اوزرنده اوسنه یه
 قادار کورمه دیککزی بر قاچ کنج قیزک آرالرنده کولوشوب

قونوشدقلربی فرق ایدردیکز ... بو تصادفلرک اوچی ده پایانسز
 بر خولیا زمینی اولوردی . محقق برنجی کوشکک اوکندن
 هرچیشیکزده کوزلریکز طافلانلرک آرقه سنی ودانتل شمسینهک
 کنارینی آرار ، هراوکه او یقوسی زمانی نظرلریکز پاتیسقه پرده لی
 اودایه طاقیلیر ویولکنز آرقه سوقاغه دوشدکجه قولاقلریکز سد
 اوزرنده او شاقراق قهقهه لری بکلردی ... عجبا بوتون بر یاز ،
 اوزون کونلی اوقوجه بر یاز ، بو اوچ تصادف قاچ کره داها
 تکرر ایدردی ؟ اوچ نهایت درت دفعه . . فقط آلتی آی
 هیجان ، لذت و امید ایچنده کچیرتیردی ، بوکا کافی کلیردی .
 هان هان یاری عاشق اولوردیکز ... کیمه ، هانکیسنه ؟ اونی
 سزده پک ای بیلمز دیکز ... ذاتاً هیچ برینی یاقیدن کورمکه ،
 صاحلرینک رنکنی بیله فرق اتمکه موفق اولاماشدیکز که ...
 لکن بوقادارجنی بر خیال ، بر قهقهه ، بر دانتل شمسیه بیله
 بعضا بر ازدواجه قادار وارمغه کفایت ایدردی ! سز خولیا کزده
 اوخیالته رنکلر ارزولر ، فکرلر و خصوصیتلر ویرر ، سوسلهر ،
 اونی کندیکزه کوره بر وجود شکله صوقاردیکز ! بر پانجور
 اوینایشی ، بر اوزونجه نظره ، بر معصوم تبسم آرا کزده
 موافقت اشارتی اولور ، بو هیچدن یاز ماجراسی بر دوکونه
 نهایت بولوردی .

اوزمانلر قادینلر چوق عقیف وارککلر چوق حرم تکاردی .
 بر باقیشک اوزونلنی بیله ، بر کناه کی ، اندیشه و عذابه سبب
 اولوردی !

صوکرما مسیرم کونلری واردی ؛ مثلاً فنار ویا کوکصو ،

قلندر كز مه سى . . . بېك اعتنا ايله كينير ، آرابه كزك ويا
 صنداليزك صول طرفته كبارانه يا صلا نير ، ايكنديدن صوكرا
 كز مكه كيدر ديكز . . . اونه آغير ، وقور وجدى بردو لاشيدى .
 قادينلر غايت تمكينلى او طور ورلر ، آرالرنده بيله قونوشمازلر ،
 ساده باقىش يرلردى . . . كوزلر بولوشور ، كوزلر قونوشور ،
 هر جهت كوزلرده او قونور و كوزلر له ده حل ايديلردى . كوزلر
 او وقتلر نه كبار ونه بليغ بر طرز افاده سى ، بر واضح معناسى
 واردى . . . شيمدى اكثر يسكنكى ييلشيق ، كستاخ و آج !
 مالايعنى افاده ايدىور ، چا قينلق صاچيور وعفيف بر معنا ايله
 محجوبانه قابا تمق ، چه وريلك ، دوشونجه سنى ايچنه سيند ير مك
 نه در ، بيلمىور !

ايشته بومس يرلرده رابطة پيدا اولونوردى . بر كون ،
 باقار ديكز كه ، ايكي ياغيز آتك اوچوروب كوتوردى كي سيم سياه
 بر فايطنونده ايكي خوش چهره . . اطرافى عادتا دارغين كې ،
 استحقار ايله ، پر جديت تدقيق ايدىورلر . بر لحظه دقتلى
 باققدن ئور كويورسكز ، ايسيتورسكز كه بو درجه حيثيتلى ايكي
 قادينى ئور كوتن وايخيتن سز اولمايه سيكز . . فقط فرقته واريو-
 سيكز كه صاغده كى ويا صولده كى سزى بر آرز دقتله ، هر كسه
 باقديغندن اوزون سىر ايدىور و اكيلوب ياننده كنه ايكي كله
 سويليور . اوده باقىيور ، فقط سه زللكرينى آكلايجه باشلرينى
 لاقيدى ايله چويرىيورلر . عجيبا ؟ اولورمى ؟ بلكه . . . كله جك
 جمعه سيره اوفاق بر هي جانله كليورسكز . بر هفته در ، صيق صيق
 اوني دوشونمشديكز !

بواقیشلر آرتوب اكسيلمهك شرطيله آیلرجه دوام
ایدیور . . اويله ، درحال ، ايلك اوککزه کلنسدن کیملر
اولدیغی صورمه ، ایشی سهزديرمهک جسارت ایده میورسیکز
وايچين ايچين طاشمقله برابر ظاهر آغايت تمکینلی بولنمقدن کری
قالمایورسکز ، نهایت بر کون ، بر مسعود کون او کوزلر
دهرینلشهرک ، اعتراف ايله ، مست باقیور ووداقلر طاتلی ،
پرازو بر تبسمله یاری آچیلیور . . . ایشته بوقادار . . . بوقادار
اما دنیالر سزک اولویور ، دویدیغکز سعادت اوقادار واسع ،
شموللی وجوشغون که بر چیلغین کبی یریکزدن آتلامق ، کیدوب
بولطفکار سوکیلینک آياقلرینه قاپانمق ، آغلامق ، کولمک وخلقه :

— مسعودم ! مسعودم ! مسعودم !

دییه هایقیرمق احتیاجنه پک زورلقه مقاومت ایدیورسیکز :

— آرابه جی ، سور ، چابوق ، اوه !

امریخی ویریور ، بر آن اول اودا کزه قاپانمق ، دوشونمک ،
بول بول ، کنیش کنیش ، تک و تنها سوکیلیکزه خولیا کزی
وقف ایتمک ایچون قانادلانمق ، اوچق ایستورسیکز !

او عشقلر بویله ، بر تبسمی بر خزینه قیمتنده ایدی .

شیمدی وصال وعدلری بیله یوره کده هیجان اویندیر میور :

— باشقه کونه ، باشقه وقته ، داها صوکرایه قالسین !

بیله دیورلر ، صانکه :

— بر قهوه مزی ایچیک !

تکلیفنده بولنشلر کبی . . . ذاتاً بوکونک معاشقه لرنده بر

قهوه اکرامی ابتدالی وار :

شوراده بر فنیجان قهوه ایچهلم !

کبی طرفین ایچون اهمیتسز ، قیمتسز ا کلنجه لردن ...
 حالبوکه اسکیدن او بر ییجک تبسم کنجلیری ، بزلی شاعر
 ایدردی . او یله بر حادثه نك کیجه سنی (لادام اوقاملیا) دن بر
 باب ، (غرازیه لالا) دن بر حئیفه اوقومه دن ، دوت مصرع
 یازمه دن کچیره مزدك . دیرکن صیرا مکتوبه کلیردی . مکتوب
 کوندرمه سی نه کوجدی یاربی ! نه پوست ره ستاتی واردی ،
 نه بوقادار مبذول متوسطی ... ایش اسکی خالایقارک ، باجیلرک ،
 خدمتچی و بوخچه جیلرک عهده درایتنه بیك استرحامله ، خاکپای
 اوله رق تودیع ایدیلیردی ... تام او اشناده یاغمور موسمی باشلار ،
 کوچ صیراسی ده کلیردی . برده باقاردیکز که او جمعه هوا بلوطلی ...
 یاغوب یاغمیه جنی خلجانی . ایکندی یه قادار سزی هلاک ایدردی .
 بعضاً کونش چیقیزیرردی ، سونجیکزدن خورشید درخشانه
 طایمه کزه رهمق قالیردی ؛ یاخود یاغمور دوکولمکه باشلادی ،
 حدتکز سزی دیندن چیقارردی !

آرتق باغچه لرده قاسم پاتلری آچیلیر و کوکدن صولر بوشانیر ،
 ده کیز فیرطینه الاله چالقایردی . سوکیلکز سزی ، سزاونی
 کورمه دن طاشینیردیکز ؛ سز آقسرایه ، او جهانگیره ...
 تصادف اوله جقده برکون ، بر لحظه بونمارشده ویاجادده کوز
 کوزه کله بیله جکسیکز !

قیش کلدی فراق آچمه ده در سینه مه یاره

شرقیسی ایشته اوتیشلرده ، بویله یازلردن صوکر ، بو

وضعیتده سویله نیر وچالینیردی !

اوزمانلر ، اون ایکی ییل اول ، یازین بویله معاشقه ایدیلر ،
 یازلر بویله بیك طاتلی هیجانله ، کناهنر و لکهنر ، نه معصومانه
 نه تمیز کچیریلردی !

شیمدی ایسه ... نه بن سویله یهیم ، نه سز دیکله ییک !

بال آي صحبتی

تکلمی حکایه

[مانس ده کیزینک اوکله کونشی آلتنده ایلیقلاشمش دورغون صولرینه یاصلانه رق آغیر آغیر بریتانیا ساحلرینه دوغروکیدن بر مکلف تیزه یاطی — باجا، پوصله، پارماقلر، باصامقلر، سپرلوقاره قفسلری، هپسی پرنجدن، پیریل پیریل یانیدیور وشعشمه سی کوزلر آلیبور . — کوکرتنک آرقه موقعندن ، قابودانک وطائفه لک نظرلرندن اوزاق مخفی برکوشه سنده بیاض یوک البسه لر کیمیش ایکی کیشی ، بری اذکک : موسیو ده نیزه لوس ؛ دیکری قادین : یکی مادام ده نیزه لوس ... یان یانه ، بربرلرینه صوقولمش ، اوکلرنده ویسکی قدحلری ، اوکله ییکی ایچون اشته اولسون دیه ایچیبورلر واطرافک لطافتندن مست ، طاطلی طاطلی قونوشیورلر]

مادام — آرتق بندن کیزلی حیاتکک هیچ برکوشه سی قالمیه حق ، بنی محرم اسرارک رفیقۀ حیاتکک عد ایده جک وبنجه سیاسی بر محبک ، بر یار وفادارک کبی کوروشه جکسک دکلی ؟ موسیو — اوکا نه شبهه ...

مادام — اوحالده سویله باقایم ، بکا آکلات : بوکون بوموفقیتلریکی ناصل قازاندک ، مملکتک بوموسعتی ناصل ویره بیلدک ، ناصل بودرجه مشهور ومعروف اولابیلدک ؟

موسیو — ذکام سایه سنده جیجیم !

مادام — معلوم... ذکا کی انکار ایتیورم ، بونک اک بویوک نمونه سی ، اک ییکی وپارلاق بر دلیلی ایشه یانکده ، آووجلریکک ایچنده دورویور [کندیسنی اشارتله] بن !

موسیو [مغرور و متبسم] شهبه سز !

مادام — فقط البته سکا شوق قدرت موفقیتی تأمین ایچون بعضی کیمسه لړک ، بعضی وطنداش لړیکک ، رفقای سیاسیه ککده یار دیمي اولمشر ... اک چوق سکا کیم معاونت ایتدی ، اک فضله هانکی آدامه مديون وهانکی فرقه یه متشکر سک؟

موسیو — [تردد ايله] ... شی ، البته بعضی آرقداش لړک ، بعضی کیمسه لړک یار دیمي کوردم ... کورمه دم دیسه م یالان سویله مش اولورم ...

مادام — پکی اما بکا یوره ککک ایچنی آچنی وعدايتشدک ، باق دها برنجی سؤاله قارشى کککلهک باشلادک [عشوهار] سویله بکا آسلا نم ! حیاتکی سکا بوتون وارلغیه ، آغیرلغیه ، باغلامش اولان زوجه کدن اسراریکي ناصل کیزله بیلیرسک ؟

موسیو — [برمدت دوشونور ، صوکر ا قطعی برقرارله] پکی ، سویله یهیم ... بنی آئی دیکه ، بواسراری یالکز سکا تودیع ایدیورم ... اوت ، یالکز سکا !

مادام — [متدار] مه رسی ، مه رسی !

موسیو — [بر بحران سیاسیه طوتوله رق حرارتلی ، و متهیج] بکا اک چوق کیم می معاونت ایتدی ، اک فضله هانکی آدامه وهانکی فرقه یه می مديونم ؟ پکی سویله یهیم ... ظن ایتکه بکا اک چوق معاونت ایدن بردوستمدر ، اک فضله مديون اولدیغ آدام وفرقه بر یونانی ویا یونان فرقه سیدر ... اونلره ، بزم آداملره و بزم فرقه لره قالسه ایدی امین اولکه بوکون دنیا ده نام ونشامه راست کله مزدک ، بن بر هیچ اولوردم و مملکت مه اولدینی

برده صایار ، تسالیادن بر قاریش اوتیه کیده مزدی ... آه ، بکا هر جهتی سویله تمه: بزساده قورو کورولتو ایچون یاشارز ، قورو کورولتودن باشقه بر ایشه یاراماییز ، هر یاپدیغمز خطا ، هر ایشله دیکمز قباحدر . بز قوف ، بوش ، صاچه مخلوقلرز !

مادام — [تلاش واندیشه ایچنده] فقط ... بوتون بو موفقیات ... اونلره نه دیورسک ؟

موسیو — [کولر] موفقیات ... موفقیات ... لکن عزیزم ، او موفقیات یزپامادق ، بزه یاپدیر دیلر ، جبراً ، کرهأ یاپدیر دیلر !

مادام — [مراقله] کیملر ؟

موسیو — کیملری ؟ کیملری ظن ایدرسک باقیم ؟

مادام — نه بیلهیم ؟ آوروپا دولتری می ؟ یوقسه اونلردن بریسیمی ؟ آمریقاده کی زنکین یونانلیلری می ؟

موسیو — خاییر ! خاییر ! هیچ بری دکل ...

مادام — پکی کیم ؟

موسیو — هر حاله نه آوروپالیلر ، نه آمریقاده کی ، اسکند - ریده کی یونانلیلر ، نه آهرووف ، نه ده ، حتی ، بن ... بزم اکم کمزه دشمنلریز یاغ سوردی ، بکا اتحاد وترقی قومیته سی یول آچدی ، بنی اونلر بویولتدی ، مملکتی اونلر یوکسله تدی ...

اونلر اولماسه ، اونلر کلمسه ، اونلر الکالینی اودرجه عجمیجه ، شاشغینجه اداره ایتسه ایدی بنم بومرته بی بولمق نه حدیمه ایدی ...

معدوم اولور قالیر ، شیمدی کریده دعوی وکیلکننده پنه ککر دوروردم !

مادام — اما ياپڊك ها !

موسيو — [خطابه دوکولهرك] اوت ، بن شو موقعی اونلره ، اونلرك قورو عظمت ، قويو جهالت وقائی قافلقرينه مديونم . بنی یوقدن اونلر وار ايتديلر ، هر خطاری بنی بر مردیوهن دها یوکسهکه چیقاردی و ملکتمه بر ولایتک دها یر آچدی ... وقتاکه مشروطیتلرینی اعلان ایتدیلر ، بنی بر دوشونجه آلدی ؛ کندی کنديمه :

— کيريه وه نيزه لوس ، يا باتدق ، يا حيقدق ؟

دیدم . اذعان ایله ، عرفان ایله ، سلاحه صاریلهدن اداره امورده قالقارلر سه بزم ایچون ، بنم ایچون چاره توسع یوقدی . کوچوجک یونانستانک کوچومنجک بر باش وکیلی اوله رق قاله جقدم . یوره کم تلاش ، قورقو ایله طاق طاق آتیوردی . دیرکن ایلك علامت لر بلیردی : روم ایلی ایچون بر کلیسالر قانونی پاپیلیوردی ... بو کلیسالر قانونی دیمک اوکونه قادار بر برینی ییین صرب ، بلغار و یونان خلقتی بر امل برغایه اطرافنده طوپلامق دیمکدی . بونی خبر آلدیغم کون دهرین بر (اوح !) چکدم . بو اوچ ملتی بیرلشدیرمک ایچون میلیونلر صرف ایدیلسه پارا ایتزدی ، بن ، بندن اول یدی باش وکیل ، هرکس ، هپسی بوکا چالیشمشلر ، لکن موفق اولامامشلر . اتحاد و ترقی بوکا موفق اولدی . بناءً علیه ایلك بویوک یاردیمی بن اونلردن ، بوفرقه دن کوردم . موفقیتیمک اساسنی اونلره مديونم ! بنی اونلر رجل دولت ایتدی !

موسيو — عجائب دریا .. اوزمان استانبولده کی روم مبعوثلر ، باقاردمکه ، کلیسالر قانوننک علیهنده حکومتله مجادله ایدیورلر ...

نه احمق! حالوکه لهنده بولنق اقتضای دردی، تسهیلنه چالشمه لری
لازم کلیدی ... دیدم آ، عزیزم، بزله، بزمله، بزمکیلره قالسه
ایدی ایشیمز دودوکدی!

بن بلغارلره، صربله:

— آغالر، اردولری هنوز ناتمامدر!

دیردمده ایناندرمه مازدم، ناصل اثبات ایده بیلیردم، المده
قوت یوقدی ... دیرکن اتحاد و ترقی بر عسکری مانورالر حاضر لغنه
باشلاماسینمی؟ اوسته لک بزلی ده سیرینه چاغرماسینمی؟ برایکنجی
(اوح!) ده اوزمان چکدم. ایسته دیکم اثباتی الاریله آووجه
قویمشلردی. بر میلیون لیرا جیمدن صرف ایتسم بو فرصتی
تأمین ایده مزدم! ایتالیا ایله محاربه یه طوتوشمق ایسه اوچنجی
خطالری، یعنی، بکا اوچنجی همتری اولدی! بیر ایشمش، بالقان
محاربه سنک قرارینی ویرمشدک. او ائشاده بوتون تمنی شوایدی:
— آمان بر عارضه چیقوبده اتحاد قومیتسه سی موقع اقتداردن
چکیلمه سین!

عکسی کبی آرناوودلق عصیانیه دوریلوریرمه سینلرمی؟
بونی خبر آلدیغ دقیقه یوره کدن وورولشه دوندم. کاتم یانمه:
(مژده! تورکیا قابینه سی دوشدی!) دییه کیرنجه عقم باشمدن
کیتدی؛ حدمدن کاتبک اوزرینه:

— صوص بايقوش!

دییه صالیرمشم وشدت اندیشه دن بایلمشم!

مادام — [متزاید بر مراقله] صوگرا!

موسیو — برکت که بوسقوط ظاهری برسقوط اولدی ..

قوت ینه آلارنده قالدی . بز حربی اعلان ایدنجه قورقو یوردق که مخالف حکومت آروپا ایله مصلحانه بر تسویه یانا شماسین .. قومیته حرب ایسته دی ، نمایش یاپدی و موفق اولدی ... ایشته بکادر دنجی یاردیم لری ده بودر . دردنجی (اوح !) ... بشنجی سینه کلنجه اوئی اثنای حربده اردولر نده یاپدق لری پروپاغاندا لر له تأمین ایتدیلر ، افرادی مغلوبیته ، بناءً علیه بز ی غلبه یه سور و که دیلر ! آل ، بشنجی (اوح !) ...

مادام — چوق تحف .. نه غریب آدام لر مش اونلر !
 موسیو — شه می وار ... توکلی مهارت بنده دکل دیمسورم .
 بویله دشمنی قارشیسنده کیم بولسه عمرینه دعا ایدر . بناءً علیه دو قور ناظمه سائر قومیته ارکاتی مناسترده ، سالنیکده اسیر ایدنجه ایلک ایشم ، هر کسدن اول ، عزت و اکرام ایله مملکتلرینه اعاده اولدی . اونلر سفیر لر مدن زیاده ، بیك قات زیاده لهما چالیشیور لردی . بعضی قیصه دوشونجه لی هم شهر یلرم : « جانم ! هیچ بویله آزیلی دشمن اله کچرده سر بست قویور یلیر می ؟ » دیور لردی .
 « اوسته پاراده ویر یلیر ده او یله قویور یلیر ! » دیور دم . سویله دم یا ، بز مکیلره ، بزه قالسه ایدی ...

مادام — حقیقهً او یله ... حالکز دود و کش !
 موسیو — دیر کن افندم حرب عمومی باطلا دی . شو یله دوشوندم :

— آه ، تورکیا آلمانلر له برلک اولسه !
 اولمایه جق دییه چار پنتیدن ئولویور دم ... باشاسین قومیته !
 بوا یسته دیکمی ده بلغا مابلغ یاپدی ، بنی ، بز ی احیا ایتدی .

آلتنجی (اوح!) ی اوکون چکدم. ایشته سوکیم، کورویورسک آ
موفقیتمی نه ذکامه، نه ملتبه، نه آوروپایه، نه ده آمریقایه مدیونم:
اوته کیلره مدیونم. بناءً علیه طلعت پاشانک وفاتنه اُک زیاده أسف
ایدنلردن بری بن اولدم. آه، یاشاسه ایدی بکا داهانه یاردیملر
ایده بیلیدی!

مادام — اوحالده بز بوکونکی سعادتتری، شو ازدواجتری ده
اونلره مدیونز؛ اونلر سنی بومرته بهیه چیقارماسه ایدیلر نره دن
طانیشه جق، نره دن بولوشه جقدق!

موسیو — البته... بویدنجی همتلری اولدی. یدنجی
(اوح!) ... باری کل، عافیتلرینه ایچلم!
[ایچرلر. یاط یولنه دوام ایدر.]

زوالی بوغاز ایچی

چکن کون ، اوزون بر فاصله دن صو کرا ، بوغاز ایچنک
قارشیلقلی ایکی ساحلی اوزون اوزون دولاشدم و کورور بر
کوزله هر طرفی دهرین دهرین سیرایتدم . بوزیارت و بوتماشانک
اوزرمده یاپدینی تأثیر شو اولدی :

— بوغاز ایچی بیتمش !

اودت ، بوغاز ایچی بیتمش ... بوغاز ایچی ویران یالیری ،
یامش سرایلری ، کیلمش اورمانلری ، صوسز چشمه لری ،
چوکوک ریختیملری ، یاراسز اهالیسی و داغلرنده یریر دولاشان
چته لری ایله تماماً بیتمش ، حزین و خالی بر خراب آباد اولوب
قالمش . دونوشده کندی می ، بر مزارستان زیارتندن عودت ایدر
کبی ، یوردم اخروی ملالرله دولو ، دیلم طوتوق ، کوزلرم
دالغین بولویوردم و :

— نهک وار ؟ نه اولدک ؟

دیه سوران طانیدقلره :

— هیچ ، دییوردم ، بوغاز ایچندن کلییوردم ...

اوللری بوغاز ایچندن بویله می دونولور ، بویله می کلینردی ؟
بوقادار آز زمانده بودرجه کوزل بر یره نه اولمش ، نه بویوک
بر درد ، نه دهرین بر سقامت چوکمشدی ؟ هانی کنجلیکنی ،
شوخلغنی ، کوزده لکنی بیلدی کمز و سنه لرجه پیشنده قوشدی غمز

وېر آزده طانېشديغمز قادينلر اولور ، زمان ييلارجه سزي
اوندن آري دوشورور ، نهايت برکون ، قارشيلاشيوررسيکزو:
— آ !

دييه هايقيرمقدن نفسکزي منع ايده مرسکزي ؛ باقارسکزي که
خيالي سزي پنجه اوکنده صباحلره قادار بکه تن او اينجه انداملي
شوځ قادين بر ياشلي ودردلي والده اولمش ، يوزنده چکديکي
چهلرک ، سفالتک ، اولاد آجيلرينک ايزلري ، ياناقلرنده ملال
آور بر چيزکي ، دوداقلرده کدرلي بر تخلص ... سز « بونمي
سوردم ؟ سوديکم بومیدی ؟ » ديه کندی کنديکزه صورار ،
حيرتن حيرته دوشرسيکزي ، فقط بردن کوزلريکزي کوزلرينه
اييليشير :

— او ، تاکنديسي ، عيني شوځ وکنچ کوزلر !
دييه سويله نيرسيکزي واسکي محبتک او دهرين تحوللره رغماً
يوره ککزيک ايچنده اويانمغه باشلاديغني دويارسکزي . ايشته
بوغازايچي ده انسانده بو تاثيري ياپيور ، اوله :
— آ !

دييه هايقيرييورسيکزي ، کندی کنديکزه قيزيورسيکزي ،
« بوراسيمیدی ؟ بویرلرمیدی ؟ » ديه رک صورويور ، اطرافکزه ،
او ويران طاملره ، او چوکش قايقخانه لره ، او کوتوک اولمش
آغا جلره ، او تعمير کورمه مش سرايلره حيرته ، يا سله باقييورسيکزي ...
فقط بردن کوزلريکزي دکيزه وکوکه اييليشيور ؟

— او ! دييورسيکزي ، عيني اويناق ده کيز وعيني شوځ کوک !
واسکي محبتکزيک او دهرين تحوللره رغماً تکرار اويانديغني

آکلاپورسیکنز ... آکلاپورسیکنز اما بو یکی محبتک اساسنی
مرحت ورت تشکیل ایدیور. اولجہ اونی اوزریکزدہ برحاکمہ
اولہرق، عجریکزی دویہدویہ سوردیکز، شمدی خاطرہسنہ
حرمتاً، آجیہ آجیہ ... بناءً علیہ ہر تلاقیدن عودتکزدہ،
دائماً بر حزن، برندامت دویمقدن کندیکزی آلامیورسیکنز!
شعردن، ادبیاتدن صرف نظر، بوغازیچنی برآزده مادیجہ
کورہلم: رومایی ساحلندہ اجنبی مبانى خارجدہ تاقاواقرہقادر،
ہر جہتی تمام، یعنی بویاسی پارلاق باغچہسی مطرا، ریختیمی یکی،
اورمانی صاغلان وکوروونوشی رفاہلی انحق اون یدی بیوک یالی
قالمشدی ... بواونیدی یالینک ایسہ انحق یدیسی برنجی درجہدہ
بر رفاہ، بر ثروت تأثیری یاپیوردی؛ دیگرلری علی العادہ
کوستریشرینی محافظہ ایتشلردی ... بونلرک خارجدہ کیلر ایسہ
خراہہ ایلہ ویرانہ آراسی سفلی، فجیع بنالردی. ریختیملری
چو کمشدی؛ قایقخانہلری ییقلمش، دہ میربارماقلقلری دہ وریلمش،
قابلامالری دوکولمش، چرچوہلری پارچہ لاشمش، باجا کلاہلری
قوپمش وصوبا بورولری تلارہ طاقیلوب بوشلقلردہ قالمشدی.
یا پردہلرک دہلیک دہشیکلکی، یا قفسلرک اکری بوکرلیکی،
یاجومبہلرک یانپورلیکی. بونلر، بوتون بو آیری آیری قصورلر
براشہرک اورتہ بر سفالتکاک قوروپوردی وانسان اورایہ باقارکن:
— یازیق ایچندہ کیلرہ ... کیم بیلیر نہ قادر کدرلی، خستہ،
غدا سز وپاراسزدرلر! دیمکہ، بویلہ بر رقتہ قاپیلغمہ مجبور
اولوپوردی. حالبوکہ وقتیلہ بو بنالر باقیمسزلقدن بو درجہ
چو کمہدن، ہیمزہ ایچندہ یاشامق ایچون غبطہلر ویریر، کوزہمز

اوزرلرنده قاليردى . اورالردن موسيقى سسلرى ، چوجوق
 وقادين قهقهه لرى طاشار ، حرم آغلرينك ، قايتجىلرك ، آشجى
 يماقلىرىنك فعاليتى كوزه چارپار ، صندالرك ، قايقلىرك ، كيكلىرك
 ياناشوب بگله ييشلرى اوثروت و دبدبه منظره سنه آرى بررچاشنى
 قاتاردى . بو كون نه حرم آغلرى قالمش ، نه موطباقلا و كنده
 حركت وار ، نه ريختيملره قايقلىر ياناشمش ... جاملر آردنده ،
 صولوق سيمالى كنج قادينلرك آل چكه ده دوشوندىلرى و دردى
 دردى ده كيزى سيرايتدىلرى كورونويور ، متقاعد وزرا و رجاك
 او يو قلايوب تسبيح چكدىلرى فرق اولونيور و مينى مينى چوجوقلىرك
 حزن و ألم سينمش روحلرنده كوك ، نشئه لىك فرصتى بولما .
 دقلىر اكلاشيلور . اسكيدن واپور ياناشدىغى زمان اسكه لره ،
 بول ييىوب ، بول كزوب ، بول پارا آله ايتدىلرى رنكلى
 ياناقلىرندن ، يكي البسه لرندن ، پنجه و ورولماش آياق قابلىرندن
 اكلاشيلان بر خلق كولوشه سويله شه ، مسعود و قاغوسز نه كىفلى
 اينردى ... بن اوللرى سيرايدركن شويله دوشونوردم :

— بو آداملر شيمدى اولرينه كيدنجه جيبلرندن عائله لرينى
 سه و پنجه دوشوره جك اوفاق تفك برخيلى هديه لر چيقاراجقلىر ...
 صوكرا يا برلكده صندال ايله كز مكه ، يا خودده بالغه كيده جكلر .
 هر حالده تحبلىرينك سرمايه سنى قهقهه تشكيل ايدى جك .. يكملىرىنى
 دوشونجه سز ، اشتمالرى نسبتنده ييه جكلر و صوكرا تكرر داغه ،
 ده كيزه و مهتابه چيغه جقلىر . بو اكلنجه لى ، كىفلى حياتدن صوكرا
 راحت براويقو و ايرتسى كون ينه شن بر صباح ... نه مسعود آدملىر !
 شمدى ايسه اسكه لره واپور اكثرتى اعتباريله بريغين

قدید ، بر ییغین پالاسپاره ، بر ییغین دیلسز چیقاریور ، آیاق
قابلی نچه لی ، البسه لری چه وریک ، دوداقلری بوکوک ، قدری
ایک وکوزلری فرسز بو اهالی یه ، بو حربزدکانه باقارکن بویله
دوشونویورم :

— اونلرایچون اجداد بر کزاری اولان بویالیرک هر خراب
جهتی آیری بر آجی اولسه کرک ... « آه ، پارامز اولسه ده
شور یختیمی شویله تعمیر ایده بیلسه ک ، شو طامی شویله
آقطار سهق ، شو قاپلامه لری تعمیر ایدوب شور نکرده بویاتسه ق ...
بورایه ، اسکیزی کبی طرحلر یاپسه ق ، شو حوضی دولدور سهق ،
شو قورویان مانولیا ایله ارغوانک یرینه تازه لری دیکسه ک ،
بر صندال آله ق و بالی طاقلری دوزسه ک ... » دیه دماغلری
دائی بر اذا وبر تخیله مشغولدر . قاپیلری قاپانوب جاملری
ئوروجه کلنمش اوبویوک موطاقلره اوشاق اودالری نیک منظره سی
نه قدر جان صیقار ویمک ماصه سنده کی یوقسوللق نه جانخراشدر ...
پو شرائط آلتنده او خراب یوردلرده نشئه ، کیف بکله نیرمی ؟
قلندر بوم بوش ... یکی کوی ایله بویوکدره آراسی تک و تنها ...
غازینولر اویقوده ... روم ایلی قی یی سی اسکی آنادولی یاقاسنه
دوئمش ! آرتق آنادولی ساحلی قیاس ایدیکنز ... او طرفده
دست عمران حرب عمومیدن بری وبلکده داها اولندن بر چیوی
قاقامش ، بر طاش قویمامش ، بر فیرچه سورمه مش ! کندینی
آیاقد طوتابیلن یالیر نادراتدن ... واپور دودوکلری ، آقشامک
حزنی وقسوتی ایچنده داغلری ، هانی ساحلی ، کلاهی چته لر
اوغراغی اولان قورولری وداغلری نه خجیع ایکله تیور وروحه

بو وحشت زاردن نه نفوذلی بریاس، نه کمیریجی برپاص صاریلیوور...
 بوغاز ایچی، او ساحلله مغروق جسدلر کبی وورمش
 داغنیق یالیلری، داغلرنده یاراهلر کبی آصیلمش کوشکلری
 وبایقوشلر کبی کاه بو طرفده، کاه قارشیده ئوتن واپورلری ایله
 بر حزن آباد اولمش... بوغاز ایچی بیتمش، حرب بوغاز ایچی
 بیتیرمش!

زواللی بوغاز ایچی!

محمد چه بکله مخبره

— ۱ —

استانبوله پیام صاح اداره خانه سنده مشاهیر [۱] محرریندن

رفیق خالد بك افندی به تقدیم

۲۷ تشرین اول ۱۲۳۷ آنقره دن [۲]

رفیق خالد بك

دهامی بندن بحث ایده جکسکیز ؟ [۳] متارکه اثناسنده
غیا بدمه یازدیغکز یازیلری اونو تدم می فرض ایدیورسیکیزده
بوکونلرده ینه جانیلره بکزه تیورسیکیز رفیق خالد بك : سزی
اونو تمق بنم ایچون محالدر ! شخصکزی سومدیکمدن دکل ،
وطنی هرشیدن مقدس بیادیکمدن سزی اونوته مام ! سزی
اونو تمق وطنمه بیله رک خیانت ایتک دیمکدر . وطنم اوغورینه
سزی دکل سنک بشیکده کی لریکی بیله کوله کوله طاتلی طاتلی
طوغرامق کنناهمیدر . افکار عمومیه به قارشى عیب میدر ؟ مثلاً

[۱] کرک آدره سی و کرک مکتوبده کی املا و عباره یا کاشلری
عینا بقا اولمشدر .

[۲] اشبو مکتوبده کی امضا ایله خط دست (محمد چه) بکک
امنیت عمومیه ده مأمور ایکن موجود دوسیه لرده کی امضا و یازسنک
عیندر ؛ بناءً علیه مکتوب بالذات کندیسنکدر .

[۳] پکنلرده یازدیغم (حرمت کوره نلر) عنوانلی مقاله مده ذکر
جیللری سبقت ایتشدی .

سز كونك برنده خانه كزده اتلاف ايدلسه كز سزك ايچون
فرقه كز دن فرقه نامنه آغلایان اولورمی ؟ خير ، بلكي اك يقين
آرقداشلك سوينير وكولرلر . ديمك كه بنی تحقير ايدن رفيق خالد
بك افكار عموميه جه ثولومه محكومدر . بو ايشده ايستر محمدچه
واسطه اولسون ايستر حسن حسين هپسى بردر . بن سنك
تخمين ايتديكك كبي قاتل دكم . بر قتل ايقاع ايتمش اولسه م بيله
ملتك روحندن وسلامتندن قوت آلمه دن برشى ياپام . سزك
ملوث وجوديكزى اورته دن قالديرمق بكا نصيب اولدينى كون
ملتمه ، وطنمه بر خدمت مقدسه ايفا ايتمش اولديغى كوردر
كنيش نفس وراحت اويقو آلمش اولورم !

رفيق خالد بك : (.....) ه استناداً ياماديغكز رزالت
قالمدى . بردن بره آرسلان كسيديكز . نهدن ؟ فلاكت متاركه دن
فرصت بولديكز . ديمك كه بونی بكليورديكز . عشق اولسون
سزك كبي بر عالمه ، بر اديبه ! الله عشقنه بشقه سنك النـدن
ثوليه سكر . اومضر حياتكزى ، جانكزى بكا صاقلاييكز .
بنم حقمدر . اولادليكز ، عائله حلقكز [۱] سزدن قورتولمش
اوله جقلدرد . بارى بشقه سنه منتدار قالمه سينلر ! اوزاق دكلدر ،
مراقايمه ييكز ، بنم كبي سزه قاحق نصيب اوله جق ظن ايدرسه كز
خطا ايدرسيكز بن نه ياپدمسه نفسه اعتماداً ياپدم (.....) دن
حمايه كورمدم . تخصيصات [۲] آلامدم . وجداناً سزك كبي

[۱] اصلنده (خلق) كلهـنى اوله (خ) ايله يازلدينى خالده ،
تصحيح فكريله اولسه كرك ، صوكرا نقطهـنى قالديرلشدر .
[۲] (اصلنده تخصيصات) ك (خ) سندهـكى نقطهـ - احتياطاً -
بللى بايرسز آيلامشدر .

تتره میورم مستیحم انشالله یقینده کوروشورز بن استانبوله
کلیرسه م دولتخانه کزه مسافر اوله جغم شفاهی چوق حکایه لرم
واردر یازی ایله اوغراشمیه لم بن صبری بر آدم سزده برازدها
صبر ایدیکز افندم !!

— ۲ —

آقرده حاجی بایرام ولی محله سنده حیتمدان وطندن
اسکوبلی محمدچه بك افندی به تقدیم
۱۱ تشرین اول ۱۳۳۷ استانبولدن

محمد چه بك ،

بوندن اول [°] ارسالنه همت بویوریلان تبریکنامه کزه
کثرت مشغولیتدن جواب ویره مه مشدم . بودفعه واصل دست

[°] ۲۰ مایس ۱۳۳۶ تاریخلی بو مکتوبنده مومی الیه شوصورتله

التفات بویورمشلردی :

« امضام سزی حیرتمه براتشازانشاه ! مأموریت جدیده کزی تبریک
ایدهرم . بر زمان بر مقاله کزده بنی استانبوله دعوت ایتشدیکز .
اووقت اجابت ایده مه مشدم . شیمدی دها بردفعه جاغیرسه کز کله جکه
امین اولمکزی تأمین وتنی ایدرم ! بن قاچه جق دلیک بولدم ، زمان
کله جک سز سورونورکن ینه بزم کیبلر یا بر اوقه ا کمک پاره می ویاخود
اسویچرده بورجاندیغکز اوتل پاره کزی ویره جکدر . زمان کله جک که
حائله کزک قارشوسنده آغلایه آغلایه دلی اوله جقسیکز . زمان کله جک که
صاچلریکزی یولاجقسیکز . سزک یازلریکزی ولوکه عامیهد اولسه دخی
اوورددم ، سوردم . سز ینه علی کالدن ، رفیع جواددن ملایمسکز
وآبدالسکز . قاچازسه کز یقینده استانبولده دها کنیش حسب حال ایده رز
اولمازی ، الخ ... »

تکریم اولان التفاتنامہ کزی مقابلہ سز بر اقق ایسہ آرتق
 حدنا شناسلق وزا کتسزک اولہ جغندن ایشته در حال جوانی
 تقدیم ایدیورم . فقط اولاشو جہتی عرض ایدیم کہ بر مکتوب
 مقدمہ سی اولہرق (دہامی بندن بحث ایدہ جکسکز ؟) جملہ سنی
 دوغروسی پک دامدن دوشر کبی ، پک یاقیشق سز بولدم . . .
 چنکی التفاتنامہ کز دہا ظریفانہ ، دہا چلیجہ باشلا یوردی .
 انسان سوکندہ نہ دیہ جک اولسہ باشلانغیجده اعتدالی محافظہ
 ایتلی ، خشونت کو سترمکدن ، رنک ویرمکدن چکینمہ لیدر .
 ہر نہ ایسہ سز دہہ کاتب ، محرر ، چلبی بر ذات دیمیورلر آ ،
 بو کبی قصور لریکز معذور کورولمہ لیدر . فدائیلکہ کسب شہرت
 و ثروت ایدن بر محمد چہ بک البتہ بر خالد ضیا بک ویا آمدجی
 بک کبی یازی یازمق خصوصندہ ید طولا صاحب اولاماز ، بو
 اینجہ نقطہ لری بیلاہمز . فقط سزک بیلدی کز اینجہ ، نازک
 نقطہ لردہ واردر : مکتوب کاغدی اوزرنده دکل ، وجود بشر
 اوزرنده . . . ید مہارت کزہ تودیع ایدیلن بعضی توقیفخانہ
 ارقداشلرم طیر ناقلہ قولتوق آلتندہ کی نازک ، اینجہ ، حساس
 نقطہ لہ پک ای واقف اولدیغکزی حکایہ ایدر لردی . لہ الحمد کہ
 ذات عالی لریلہ تشر فم هنوز مکتوب بلاشہ مقدن ایلری کچمہ دی .
 کچمہ سی دہ الطاف سبحانیہ دن مأمولدر . شہیمدی یہ قدر
 اسیر کہین اللہم ینہ اسیر کر ! بنی اونو تمانک سزک ایچون محال
 اولماسی جہتی بر طرفدن عزت نفسمی اوقشادی : ای ویا فنا ،
 ہانکی مقصدلہ اولورسہ اولسون اونو تومامق اونو تولمش اولمق
 شرف لیدر . . . فقط ، دیگر طرفدن برازدہ جانی صیقدی : ترجیح

ايدردم که سزک يريکزه بن دها باشقه برينک ، مثلاً ايله آنقردهن
اولاجقه ، مثلاً خالده اونباشينک خياخانه سنده موقع طوتمش
اولايم . . . هيچ اولمازسه حقمده کی فنا تصورليني او دها
مناسبجه بر لسانله تفهيم ايدر وساحه فعلياته چمک دخي ايسترسه
- حربده کی سلاح اندازلغنه رغماً - طابانجه سنی دها عجميجه
قوللانير ، بکا بلکه بر آغیرجه يارا ايله قورتولمق امکاني بخش
ايدردی . حالبوکه سزکه بويله بر اميده قايلمق عبث اولور !
سز ناصل بنم قوه قلميه می تقدير لطفنده بولونويورسه کز بنده
سزک نشانچيلق قدرتکزی من غيرحد تصديق ايدنلردنم . بنم
هجو ايتديکم وسزک قربان ايتديکمز انسانلرک عددی همان همان مساوی
اولسه کرکدر . قلمده سلاح کبی ادمان ايستر . شخصی
سودیککزی تنزلاً درميان ايتمه کزه جداً ممنون اولدم .
عاجزلری کبی چهره دوشکونلرينک اک زياده خوشلانه جني جهت
بودر ؛ متدار ايتديکمز . وطنی بندن فضله سومه کزی طبیعی
بولورم ؛ بنم يوزمدن قازانما دیکمز آ . . . رفاهکزی اوکامديونسکمز
لکن ، مير محترم ، شو وطنی بر آزده باشقه طرزده سوسهک
ديورم . . . مثلاً بويله بر بریمزی بوغازلايهرق اثبات سودا
ايدة جکمز دها ضررسز بر یولنی بولسه ق . آنقره قصبه سنده
اوطوروب حقمده مناسبه سزجه تصميملر ياپهرق وقتکزی
خوليا ايله بوشنه کپره جکمز بر چيفتک آلسه کز ، اکسه کز ،
يچسه کز ، برازده قاما وقارغی يرينه صابان واوراق قوللانسه کز
عجيا وطنی دها خشنود ايتمش اولمازميسکز ؟
بنی وبنم بشيکده کی ياورولريمی کوله کوله ، سوه سوه

دوغرامق کناهدن وقباچتدن دها فضله برشیدر ، بو جنایت اولسه کرکدر . صنعتکزه تعلق ایدن ایشلرد نه خفیف ، نه ضررسز تعبیرلر بولویورسیکیز ! [احتیاطاً شوجهتی عرض ایدیم : بنم یاوروم باشقه ذهنیتده .. ایکی یاشنده اما شیمیدین « اتحادجیمیسک ، ائتلافجیمیسک ؟ » دییه صوردیغمز زمان : « اتحادجیم ! » دییه حایقیریور . بلکه استقبالده جمعیه مفید بر عنصر اولور ، تحقیقسنز ، تدقیقسنز قیاسا کز دیرم ...] بنم اتلافم حالنده فرقه مک آغلا یوب آغلامامسی بحشه ککنجه : فرقه مک درد وطن و درد مضایقه ایله ییللردن بری آغلامقدن کوزنده یاش قالمادی . امام أونده آش ، ثولو کوزنده یاش آرانماز دیرلر . هم بن ثولیهیم ... آرقه مدن فرقه م سیلارکی آغلاسه ، مزاریمی صویه بوغسه نبات دکلم که تکرار طور اقدن فیشقروب چیقهیم .. نه یارار ؟ ملوث اولدیغنی تخمین بویوردیغکز وجودیمی [خوش ، بواشاده بن ده تمیز لکنی فضله ادعا ایدیم ، قاضی کوی جوارنده اوچ آیدر صولر کسایدی ، نظافت کسب مشکلات ایتدی] قالدیرارق بو صورتله وطنکزه بر خدمت مقدسه ایفا ایدنجهیه قدر کاشکه حدود بوینده دشمن وجودی قالدیرمقله اشتغال ایتسه کز ... بن ناصل اولسه الکزدهیم ، چانطه ده که کلیک بیلکیز . فقط نه یازیق که آنادولی غزته لری حرب قهرمانلری میاننده اسمکزی ذکر ایتمک وسیله سنی بولامادی . سز روم ایلی تعبیری وجهله قیزان قدر بیله اولامادیکز : قادینلر اونباشلیغه چیقدی ، سز حالا اردوده صاری چیزمه لی محمد اغا قالدیکز ! یازیق ! چرکس ادهمک ، هیچ اولمازسه برزمانلر ،

قهرمان ديه خالده نينه من الی صیقیدی ، سز بونعمته ده مظهر
اولامادیکز !

غریب برشی عرض ایده می می ؟ هانی « شوندن فرصت
بولدیکز ، بوکا استناد ایتدیکز ! » فلان دیورسیکز آ...
یا کلس ! فرصت دیدیکز دورایله استنادگاه فرض ایتدیکز
یردن متالکسز حیققدم ، هایدی ، هر فضیلتی سزه ویرلم لکن
براقیکز ، چوق چوق بلاسنی چکدیکم ناموسمه اولسون
ایلیشلمه سین ! مال اوله رق صاتوب رهنه قویمادیغمز انجق
صیرتمزده بر بچمسز پالطو ایله درونمزده براسکی ناموس قالدی .
بریسيله قیش صوئوقلرینه دیکر لر یله ده افترا فرطینا لر یله زور زورینه
مقاومت ایدیورز . جامی صاقلامق خصوصنده متیقظ اوله جغمه
اعتماد بویوریکز .

لکن سزه لازم اولوردیه دکل ها ... بکا لزومی وار ! نهدن
بن سزک حقکز اولویور ، نهدن سزک حصه کزه دوشویورم ،
آکلایامادم . یوقسه اوراده بدنلریمک شیوعی ازاله ایدیلوب
طاپو سندنلرینی می آلدیکز ؟ او یله ایسه باش محرریمز کیمک
تصرفه کچدی ، عجبا بیلدیررمیسکز ؟ بو انسان آلم صاتی ده
اصلاحات جمله سندن اولسه کرک . . . وفاء فراغ خصوصی ده
مقبول ایسه ، احتیاج بو ، سزه بدن عاجزی بی بیک کاغد لیرایه
در حال فراغه حاضرم . لکن اوجوز دوشوردم ديه بر معتاد
تخریبه قالدیشماییکز ، بالعکس کوکلی تعمیر ایدرسه کز انسانیت
کوسترمش اولورسیکز . عائله خلقم واولادلرم سلام ایدرلر :
شیمدیلک بدن قورتولمغه آرزولری یوقش ، ایجاب ایدرسه
وساطت مکرمانه لرینی رجا ایده جکلمش !

تیترو ملک جھتندن قطعی بر شی سویلہ میہ جکم ، ضعیفک
 بو ... بندہ رعشہ کثرتلیحہ حاصل اولور اما وجداندنی کلیر،
 یوقسہ صوٹوقدنی ، سبینی دوشونمہ دم ! وجدان... وجدان...
 بو کلمہ یی قوللانمق دہ زردن خاطر یکزہ کلدی ؟! فقیر خانہ یہ مسافر
 اولاجغکزہ ممنون قالدم . فقط بن سزی اولیلہ ایزمیت جوارندہ کی
 کشت و کذار یکزہ اولدینی کی ہندی دولہ سی ، قوزو چور مہ سی
 ایلہ آغیرلیہ مام . ہانی بر تور کی واردر :

توردہک مانجہ سنہ

طارخانہ چورباسنہ

مسافر اولاجغم ویش !!!

ایشتہ اولیلہ ، مانجہ ایلہ چوربادن اوتہ سی یوق ... آہ ،
 کاشکہ اورادن بکا بویلہ آجی سوزلر یازاجغکزہ بر مقدار آنقرہ
 بالی کوندرسہ ایدیکزہ ملیت واستقلالک بزده طادینہ باقسہ ایدک ...
 سز بویلہ زہی زنبہلک یازیلر یازدقچہ بر درلو لذتہ اینانہ میورز!
 صبر ایلہ قوروق حلوا، دوت یپراغی اطلس اولور دیرلر ...
 باقلم سز لرده نہ قماش اولاجقسیمکز ! بنده صبر ایتکدہ ایم ،
 برکت پارا توکد نیور اما صبر توکنمییور . بکلمہ لم ! فقط بویلہ
 قارشیلقلی عداوت بسلیہ جکمزہ بر احبالبق زمینی بولسہ ق
 اولمازمی ، دیرسکز ؟ انشالہ بر کون کلیر ، شومکتوبلریمزی
 او قویان اخوان بزی قول قولہ کوپرودن کچرکن کورورلر ،
 کورورلرده :

— ایشتہ ایکی قیمتلی وطن داش یان یانہ !

ديرلر ، اللھك حكمتنه حيران اولورلر . يوق ، ايلله
 خصوصتده دوام ايده جكسه كر بنده شو جهتي علاوه ايده يم :
 اوافق تفكم ، لكن قورقاق دكم ... آلدە قاميش باستون ، كيجه ،
 كوندوز قيرده ، تحراده تك باشمه كزر ، توزارم . حتى ،
 سزه بيلديرمك دوغرو دكل اما نه چيقار ، سويليه يم : خدمتجي
 قادين ايكي آي اول سوقاق قاپيسنك كليديني قيرمشدي ، حالا
 ياپديرامادم ، كيجه لري آرقه سنه دستك ديهه باستونمي دايابور
 ومستريح اويويورم .
 فقط اوكا دكل ، اللهه كووه نيورم .

کندیمه دائر ...

— ۱ —

شیمدی یه قادر ، غزتهلرده اسمم چوق کچدی ، رسمم ،
چوق باصیلدی ، له وعلیمده چوق سوز سویلهندی ، فقط ،
باقیورم که حقیقت بر درلو میدانه چیقامادی ، کنه وماهیم بر درلو
اورتیه قونامادی ، بر درلو آ کلاتیلامام ، آ کلاشیلامام ،
بر درلو ایچ یوزیم کوروله مه دی ، خاصه لر کوستریله مه دی ،
قصورلر بیلینه مه دی ، خلاصه عنبرکی دیلرده دستان اولدم ،
لکن ماهیتمی کیمسه بیله مه دی ، کیمسه تحلیل ایده مه دی ، بنم
کندیمی بیلیدیکم کبی کیمسه بنی طانیامادی ، طانیامادی ...
بن که هر نسنه یه ، هر کیفیته دائر اولو اورتیه یازدم ، اشیایه بیله
دیل ویردم ، حیواناتی بیله سویله تدم ، اتحادجیلری ئوزدم ،
ائاخیلری سه ویندردم ، قارئلریمی آووتدم ، کوکلی اکلندیردم ،
یاشمه نسبتاً چوق ماجر الر کچیردم ، یاشمه نظراً چوق ایشلر کوردیم ،
مدح وثنایه ده ، ذم وعتابه ده ، تقدیرده ، تهدیده ده لاقید ،
دنیا یه اوموز سیلکدم ، آلاینه باقدم ، کیفمه کیتدم ، نیچون ،
بر دفعه ده کندیمه دائر یازما ییم ، کندمدن بالذات بحث ایتمه ییم ، کندی
کندیمی تصویر ایتمه ییم ، ایجاب ایدیور سه نه دن بر آزده کندیمه
کوله ییم ، کندیمه ا کلنمه ییم ، بوجسارتی ، بو استثنای کوسترمه ییم ؟
أوت ، نیچون بونی یا پما ییم ؟ نه دن کندیمی یازما ییم ؟

ايسته بوفكرله قلمی آله وكنديمی قارشيمه آلوب بروجه آتی
خطابه باشلادم :

— رجا ایدهرم ، دیدم ، بکا صاقین علمکدن بحث ایتمه ،
أک هیچدن ایکی سؤال صورسهم جوابی ویره میه جککی بیلیم ،
مثلا : روزکار نه دن حاصل اولور ؟ چنقوناصل یاپیلیر ؟ یاووز
سلطان سلیم هانکی شهرده وفات ایتدی ؟ دیسهم شاشیر قلیرسک ...
برکت عقلالغی سومزسک ، علامه لك طاسلامازسک ، او یله کودوک
وچوروك برتحصیله کووه نوبده اسکی ، یکی برچوق محرر آرقدا -
شلیکک یاپدینی کبی اجتماعیات ، فلسفیات بحثلرینه دالماز ، فالصو
یاپوب ایکیده برقان تراچنده قالمازسک ... علمسزلکنه اویار
موافق بریول طوتمشسک ، ولوکه یاكلش دنخی یازسهك «مزاحدر ،
عن قصد یاپیلدی ، نه آکلاماز آداملر سیکز !» دیر وعتاب ایدنلری
محجوب آیدر ، کچرسک ... حالبوکه دیکر لرینه باق ، آمین اولکه
سکا صوردیغ سؤالره اونلرک ایچنده ده جف القلم جواب ویره جئ
او قوم شلر نادر در ، یاووزك وفات ایتدیکی شهر ی بیلیمین [شو
سطرلری یازدیغ آنده قارشیلقلی ایکی مزده بیلیمسورز آ ، برحاملی
شهرده ، شیرنجه دندی اما استانبول دیسهم ، ادرنه می ،
بروسه می ، هر نه ایسه ، بر مقاله یازما دیغمز بر بوش کونده قاموس
الاعلامه باقار ، رفع شبهه ایلرز] اوت بونی بیله مین نجه مشاهیر
محررین وارد درکه (هه رودوت) کبی ابوال تاریخ عدایندیلرلر . [بر
فالصو یامادق آ ، هه رودوت تاریخ نویسدی ، هومه رشاعر ،
اما اوته سنی پک بیله مه ییز . کندیمزی شو حال مزده علمی مقاله یازان

محرر لره بکنه تیورم [قافاسنی سر سام ایدن روز کارک نه کي اسبابدن
تحصل ایتدیکنی فهم وادراک ایدمه مش یچاره لر [سنکله بن ،
روز کارلرک هوا طبقه لرینک ایصنوب صوغو ماسندن حاصل اولدینی
حقنده دهرمه چاتمہ برشی بیلور سه قدده ، دوغروسی ، پکده
آکلایه رق دکل ها !] اوت ، بویه اُک ابتدائی تحصیلدن محروم
نه کزیده کنجلر طانیرز که قلملرندن علم و فن اولوقدن یا غمور بوشانیر
کي طاشه طاشه ، کوپوره کوپوره کاغدلره دوکولور ، یکی یکی فن
و علم نظریه لری بیه وضع ایدرلر ، کرسیلره کچر ، استاد بیه
اولورلر . چنقونک نه دن یاپیلدینی بحثنه کلنجه بونی کچلم ، نه سن ،
نه بن ، بو خصوصده اُک اوافق معلوماته واقف دکلز ، بوتون
طانیدقلرکده اویله یا ! .. حتی فن و علم چرچیجیسی او معروف
صاحب امتیاز بیه بیه مز ، شاید صولک کونلرده براسویچر غز ته سنده
چینقو جیلغه متعلق بر مقاله او قومادیسہ ... بناءً علیه ، عزیزم ،
ذکا کی تبریک ایدرم ، آیاغکی یورغانکه کوره اوزاتیور ، کولونچ
اولاجغکه کولونچ ایدیورسک ، ایشته مزیتلرندن اُک مهمی بو !
مکسیقا اصولی حقنده سیاسی بر باش مقاله یازان محرره بردن :
— مکسیقانک پایتختی ندر ؟

دیورسهک شاشالار و امین اول که شالی آمریقاده می ، یوقسه
جنوبیده می پکده امنیتله جوانی ویره مز ... ویره مز اما اشبو
مقاله سنده : « بزم نقطه نظریمز جه مکسیقا در حال شو خطرناک
سیاستی ترک ایدرهک مناسبات همجواریه رعایتی کنديسنه دستور
اتخاذ ایتلهی و عرق ، جنسیت مسائلنی پیش اعتباره آلهرق
صلح و صلاح یولندن ذره قادار انحنأ کوسترمه مه لیدر ! » دیر ،

ديويرر ، اما او مناسبات همجواريدين مقصدي نهدر وهانكي
دولتردر ، اوعرق ، جنسيت مسائلي نه نسنه در ، نه ي افاده ايدر ،
بونلري كنديسي ده بيلمز ... بوقيل محررلردن اولماديغكه بر
ياز ، بيك شكر ايت !

له الحمد شاعره دكلسك ، زيرا شاعر اولسه يدك كچينمك
ايچون متماديا پاره ، برده اوسته لك شعرك ايچون ده متماديا
قافيه آرامق مجبوريتنده ايدك . دوشوك نه پوسكوللي
بلا ! كوندوزلري قاني قاني پارا ، كيجهلري سطر سطر قافيه
آرامقدن بچاره لرده باق بت بگز كول كي ... صوكرا ، باري
بوسعيه ، بوديديشمكه بدل يازديغكي اوقوته بيلسهك ويادوشونديكي
آكلاته بيلسهك ... مثلا بريازغروني تصوير ايتك نيتنده سك ،
فقط اوچنچي قافيه حاضرمي ؟ (افول) وزننده داها نه وار ؟
(دخول) وار اما بوراده اويماز . (حلول) فنا دكل ، فقط
(فصول) ده موافق ، هاه الك اينسي (ايلول) ... او حالده
يازغروني تصويردن واز كچلم ، صوك بهار ككني ترنم ايدلم !
بومنوال اوزره هايدى باقهلم بش دقيقه ده يازدن كوزه وصول ...
بوسنك يابه جغك عقليجه برايش دكل ، قافيه يه اسير اول ، همده
برديلم اكمكه ... درت قطعه ايچون بوازا ، بو عذاب چكيليرمي ؟
اوزون صاچده جاباسي ... بزم مملكتده شاعرلر ، نه دنسه
بين الناس ، مجنون ايله ابله آراسنده بر عجائب موقعده دورورلر ،
عيني زمانده نه پك اركك نه پك قادين ، ايكي سي اورته سي كي ده تلقى
اولونورلر ، خلاصه خوش كوزله كورولمزلر ! بناء عليه شاعر
اولماديغكه ده اصابت ايتدك !

کلہم شیمدی چہرہ مسئلہ سنہ :

بیلیم، ہرکس، ناچار، کندی شکل و شمائلنک برتسلیسنی بولور،
 کیمی « چیرکیم اما سویلمی یم ! » ، کیمی « آغزم بویوک اما بقلرم
 ئورتویور ! » ، کیمی « بویم پک کوچک اما یورویوشم شانلی ! »
 کبی بر آلدادیشلہ ئوزونتوسنی آزالتمانک چارہ سنہ باقار ! سن دہ
 کندیک ایچون « بروئم بیوک اما سیمامہ یاقیشیور ! » ، آتدہ قارن ،
 ییکتدہ برون آرانیر ، برون اصالته معیاردر ، ایشته آل عثمان ،
 ایشته بوربونلر ! « دیورسک ... ئوزلمہ مکدہ حق وار ، فقط
 بو بولدیغک صاحپہ سبیلردن دولای دکل ، وجوددہ کی بعضی چیقینتی ،
 قباریق ، جسامت ویا اوافلغک تسہیل شہرت خصوصندہ کی
 فائدہ لرندن دولای ! برآزدہ سعید پاشانی بویندہ کی کوچوکک ،
 کامل پاشایی چکہ سندہ کی دوشوکک ، احمد رضا بکی قامتدہ کی
 اوزونلق بین الناس معروف ایتشدہ . اما خصوصیت باشقہ ،
 قصورینہ باشقہ در ، کور مصطفی پاشا ، طوپال احمد بک کوسہ
 اسماعیل افندی ویا قانبور محمد ، کحل حسن ، پہ پہ علی اومق ایستہ نمز ؛
 صاحب لرینہ بویلمہ معین برصفت ولقب ویرمیہ جک درجہ دہ اہون
 اولان خصوصیتلر خوشدر ... زمانہ دہ قاریقا توردہ اویغون کلہ جک
 چہرہ یہ مالک اولامیان مشہورلر بدبختدرلر ؛ چہرہ سی چیقینتیلی
 بردیکر مشہوردن شہرتلری محقق ایکی ، اوچ درجہ آشانی
 قالیر . اہالی آراسندہ کی معروفیتلرینی خلیل بک قوجہ قارنہ ،
 امراہ افندی طوربہ صقالنہ ، محمود شوکت پاشا دیک بقلرینہ
 مدیوندر ؛ سن دہ برونکہ ... انور (پاشا) ایلمہ حسین جاہد
 بک سیالرینی بری سیفاً ، بری قلماً اوعظیم غزالرہ ، مجاہدہ لرہ

رغمًا بودرجه سونوك بيراكان نه در؟ چهره لرینك دوزنلېكې دكلی؟ مشهور اولمش بعضی متناسب چهره لمی شخصیتلره باقیك : یا صاچ اوزا تمېشلردر ، جلال ساهربك كې ، یامانطویه بورونوب قالپاق كییرلر ، رضا توفیق بك كې . قوای ملیه ارکانی دینجه الك اول خاطریمزه جلال الدین عارف بك کلیور ، شیشمان قارنندن اوتوری... شهبندر مسفور کلیور ، قیصه بویندن وعدنان بك کلیور اوزون قامه تنندن اوتوری ! بناءً علیه معروفیتكی تزئید وتسهیل ایدن عضوكدن دولایي ایكی كره شكرایت ، زیر خلق اوزون بویلورلر ایچون احق ، قیصه بویلورلر ایچون مفسد ، شیشمانلر ایچون اوبور دیر ، ظاهر دن باطنه حکم ایدر ، فقط سنك خصوصیتك ایچون بو واقع دكلدر ، نه احق دییه بیلیرلر ، نه مفسد ! آینه یه بر باقوب اللهه بیك حمد ایتسه ك یری وار ! اولابیلیركه اونی بو یولته جكسه قولاق لریكی اوپ اوزون ایدردی ، آرتق اوزمان ذهنارده مرکب شكلمده کی قاریقا تورلرك فوطوغرافلرندن ده فضله ایز براقیر ، رسملر كدن ده فضله قاریقا تورلركه طانیلیرك !

خویلریكه كلنجه :

بو بورلنكه حاجت یوق بربریمزی بیلیرز . نه اولیالوق طاسلا ، نه ده نفسکی لوم ایت ... حتی زمان ایجابی ، اطرافكده کیلری كوردكجه اكثرا « بن داهایی ایتمش ! » دی ... سنك دستورك : « نه شاشقین اول باصیل ، نه طاشقین اول آصیل ! » دكلی ؟ اك اعلاسی ده بودر . دور پك فضله صافیت كوتورمیور ، اخلاق سوتنه صوفا تمق ضرورتنده سك ، فقط سن انصافی داورانیورسك : نه طادینی قاچیره حق قادار فضله قاتیوریورسك ، نه ده بوصونی بولاشیق

قابندن بوشالتيورسك ... چشمه صويندن بر بارداق دو كوب ،
صافيتنه ، خالصيتنه يمين ايمه دن خلقه صاتيورسك ! بوقادارينه
دنيا راضي ... حالبوكه شوو وجداندن ، حيتدن ، اخلاصدن
ووطندن بحث ايدن ، سوزينه ، توزيره آندلر ، قسملر ايدن
آدام يوقى ؟ صاقين كوكل كويومنه باقايم ديمه : ايچنه منفعت فاره سي
دوشمش ، او كيرلى سوتى صونويور ! بيليورم كه بعضى دفعه لر ،
بعضى احوال كېن دولاي :

— كاشكه شو ايشى ياماسه م !

دييورسك ، توزيرلويورسك ... نه دن ؟ حيثكه دوقونور
بر جهتي اولورسه ديه ، دكلى ؟ هاه ، ايشته بوخويكه سن نه پك
ايلرى كيدر سك ، نه پك كرى قاليرسك ... حيثيت قورقوسى
يوقى ؟ باشيكه ديكيلمش الى صوپالى ، كوزى آچيق ، بازوسى
متين بر اخلاق بكجيسيدر : همان ياقا كدن صاريلير ، اتكندن
طوتار ، سكا حدودى آشيرتماز ... بعضاً بو بكجينك پك متعصبنه
دوشرسك ، انسانه نفس آلديرماز ، اوخ ديديرتماز ، يرنده
سايديرر . بر كته سنككي بويله دكل ... آراصيرا كوزيومويور ،
دالغينلغه وورويور ، اوزمان قومشوك باغچه سنه كير مزسه كده
هيچ اولمازسه ديواريكه چيقيورسك ! حال بوكه سنده كي بو
سربستلى تنقيد ايدن شو آدام ، بكجيمنى يا اتحاد او جاغنه آتوب
ياقش ، يامنع احتكار ويا اعاشه دهليز لرنده بو غوب بيراقش ، يا خودده
بر آيش و يرش ائناسنده درت پوله صا تمشدر ، شيمدى باشى بوش ،
قوروجيسز ، قورقوسز ، ذوق و صفا ايچنده فريخ فخور كزوب
توزيور . سن ، اونك ياننده ، لالاسى الندن طوتمش بر مكتب

چو جو غی کیسک . نہ زیب زیب اور تہدہ اوینا یوب قوشو یورسک ،
 فقط نہدہ گوشہ باشلر نہدہ دایاق ینیوب آرا بہلر آلتندہدہ چیکنہ۔
 نیورسک ... اوزا قدن اطرافی سیر و تماشا ایدوب کیدیورسک !
 اولسہ اولسہ بوصیرادن اوزریکہ نہایت چامور صیچرار ...
 « یوکسک یردہ یاتامام یل آلیر ، آلچاق یردہ یاتامام سیل آلیر ! »
 دیہ فضلہ دوشونور ، فضلہ ٹوزولور ، برپارچہ چاموردن چکینیرسک
 نہیادہ نہدورورسک ، بویولہ نہ کیردک ؟ فقط بردفعہ کیرمش
 بولندم دیہدہ یاتاغہ ماندا کچی کومولمکہ ، چامور لاندقہ کیفہ نوب
 کہویش کتیر مکہ لزوم یوق ! سن ، ایکسی اور تہسی دورو یورسک :
 بواخلاقلہ نہ فضلہ راحت ایدرسک ، نہ فضلہ اذیت چکرسک !
 نہ ثروت و سامان بکله ، نہدہ سفالت و پریشانلق !
 چوق ذکیمیسک ، قورقاق و یاجسور میسک ، نہ ایش یا بابیلیر ،
 نہ سودر ، نہدن حظ ایدر ، نہدن نفرت دویارسک ، نہ اولاق
 ایستر ، حیاتدہ نہ بکلسک ؛ اونلری دہ صراسیلہ سویلیہ حکم ...
 تا کہ باشقہ سنہ سوز قالماسین !

کننده دائر ...

— ۲ —

شیمدی سکا سورسم ،

— کنیدیکی ذکی می عدا یدرسک ؟

بکا در حال ، بویوک بر امنیتله :

— شبهه سز ، اوت ؟

دیرسک دگلی ؟ اوپله یا ، باق ، بعضاً خیلی یازیور ، تلطیف لر ،

تقدیر لر کورویور ، کچرکن اطرافنده اسمکک سویله ندیکنی

دویویور ، شونک ، بونک سندن بحثله :

— ذکی چوجوق ، ذکی کنج !

دیدکلرینی ده ایشیدییورسک ... او حالده ، آرتق ذکا کدن

شبهه یه محل وارمی ؟ او جناسلر ، اوتلمیح لر ، اوفقره لر البته بر

ذکا محمولیدر ، ذکینک کاریدر ؛ بونی طو توبده آنقره استخبارات

مدیر عمومییسی محی الدین بک و یا خود قسطنونی استقلال محکمه سی

رئیس سهپا پردازی توفیق رشدی بک یاباما ز آ ! دوغرو ...

فقط بنی دیکله : ادعای ذکا ایتکده حقیلسک ، لکن بو ذکا کدن

دولایی بوبور لشمکده معنی یوق ... شیمدی یه قادار سکا قاچ پارا

قازانیدردی ونه قادار راحت ایتدیردی ؟ بوندن یدی سنه اول

(بحر جدید) واپورنده کی منفیلر قافله سی آراسنده سن ده وارمیدک ؟

سینوبه سن ده سورولدمیدی ؟ آنادولوی ژاندارمه اوکنده دیار

ديار كزن او عنادجی و خيرچين چوجق سن دكليك ! بوتون
 بواذرله ، جزالره رغماً ، نه پارا كه ، نه وجوديكه كووهمه دن
 حالاجمعيته ديل اوز اتوبال آتان او اوصلا نماز آدامينه سن دكليك؟
 كچ عزيزم ، سن بو ذكاي رافه قوي ! بوكاذ كاذكل عادتابلديرلر ، دادحق
 اوله رق باشيكه مسلط اولمش ، عمر كده تام بر راحت ، ئوزونتوسز
 بر دور كورميه سين ديه ... هاني هر كسك شيطاني ايچنده در
 ديرلر ، سنككي ده قافا كده ! بو ذكايه بن نه ديه هم كه ياپديني
 خير ئور كوتديكي قور بغه يه ده كمپور ، موم دينه ايشيق ويرمز
 ديمشله ، سنك ذككده سكا فائده سي يوق ... حالبوكه احق
 كورونن نيجه كيزلي ذكيلر واردركه ذكاليني اويله ده كيز فزري
 كبي صاغه ، صوله اوز اتوب كوسترمزلر ، خيرسز فزري كبي ،
 اوصولجه حق ، منفعت كوردكلى يرده قوللانيرلر ، اونلر
 بيليرلر كه ذكي ديه شهرت قازانق حياتده فائده لي دكل ، بالعكس
 ضررلي اولور . انسانلر ذكي ديه شهرت بولمش هم جنسلرندن
 بحق اوزاق قاچارلر : بزى حاليله ، قاليله ، نره ده بولونويورسه ق،
 بر جمعيت ويا بر مأموريتده ، اوچنچي درجه ده بير اقيزلر ،
 تقيض وترقيمزه مانع اولورلر ديه ... بر ناظر ك ويا بر آمر ك
 اطرافنه طوپلاديني رجاله ، مستشارلرينه ، مديرلرينه باق :
 محقق ذك جهتمندن آشاغي ، كندندن چوق آشاغي آداملر در ...
 هر نه وسيله ايله آدى بر دفعه ذكيه چيقان آدامه هيچ بر محفل
 كولر يوز واعتبار كوسترمز . مثلاً اتحاد وترقي مركز عموميسنه
 باق : ايچنده ذكاسيله معروف آدام وارمى ؟ خاير ! ذكي او كا
 ده نيركه ذكاسنى ئورتمك لزومنى آكلامش اولسون ! هم سن ،

ذکا کی ساده کوسترمله قامیورسک ، آلايه، لطيفه دوشه ،
 بوشنه يره توکه توب کیدیورسک ... هانی بعضی زنکینلر
 پارالیني دالقاووقلره ییدیرلر ، بر آز تبسم اوغورنده ...
 سنده خزینۀ ذکا کی لطیفه ونکته اوغورنده هیچدن اسراف
 ایدیورسک ! باری ، سندن اول بونک بر فائده سنی کورن
 اولسهیدی : ایشه احمد راسم بک ، ایشه فاضل احمد بک ...
 اوچکز بر آرایه کلسه کر چکلیکزی ییچاق آچییه جق !

بر نکته ، بر فقره بولمق ایچون صرف ایتدیك ذکا کی
 البته داها فائده لی ایشلره حصر ایده بیلیردک : بر ادامه تصادف
 ایتسه که قوربغه لی دره نك باشنه کچمش بالقلره دسته دسته کاغد
 حلواسی آتیور وپاراسنی بویه توکه تیور ، بوکا دیوانه دیمز میسک؟
 سنده ایشه بونی یاییورسک میرم ! غزته کاغدلرینه ذکانک
 شکرندن وبلندن قاریش دیروب باب عالی جاده سندن آتیورسک ...
 ذکی ، ذکاسنک قیمتنی ، اهمیتنی بیلمه لی ، اوننی سنک کبی
 لهو ولعبده دکل کار و منفعت یولنده قوللانمالی . . . بناء علیه
 سن نه دیرسه کدی ، مادامکه بر مقاله یازمقله وظیفه م بیتدی
 دیورسک وبدانی آلوب کافی کورویورسک و خلقک توجهنه
 اهمیت ویروب بونکه ممنون اولویورسک و بو اوغورنده ده ،
 بودرجه آز کاره مقابل ، باشیکی اورتهیه قویورسک ، عزیزم
 بن سکا ناصل ذکی دییه بیلیرم ! بوتون بو اسباب ، بو شهود
 ودلائل سنک عادتا حجرینی ایجاب ایدر . سن ذکانک حسابنی
 بیلمیور ، نهیه بدل نه آلدیگی آکلامیورسک !

باق سکا ذکا نمونه لرینی کوستریم : بانقلرده مجلس اداره

اعضالری ، دانشلر وکیللری ، اسویچرده مقیم صاحب امتیازلر ،
هلال احمر منسوبینی . . . اسملرینک اویله پک شعشعه سی
یوقدر ، کیمسه :

ذکی آدام !

دیمز اما حقیقی ذکیلر بونلردر ، قارنلری طوق صیرتلری
پک ، جانلری آمین اولدینی حالده سنک کبی ذکا مسرفلرینی
حیرتله اوزاقدن سیر ایدرلر . مثلاً سن جداً ذکی اولسه یدک
نه یاپاردک بیلیرمیسک ؟ اولا شوپله بر دوشونوردک :

— یا هو ، آکلاشیدی که بومملکتده اوجاقدن قوتلی ، اوجاقدن
دواملی ، اوجاق قادار متین ، ئولمز و ازیلمز هیچ بر تشکیلات
یوق ، بوکون ، یارین ، هر زمان ایچون منسوبلرینک درت یانی
معمور ایدیور ، رفاه ، اقبال هپ اونلرایچون . . . دوستلرینی
اوچوروپور ، دشمنلرینی یرک دینه صوقویور ، او حالده نهن
دولایی حالا مخالفتده دورورسک ؟ نه بکلیور ، نه یاپه جغنی امید
ایدیورسک ؟

ایشته شونی جدی اوله رق بر دفعه بویله دوشونسه ک و بوچیقماز ،
تهلکه لی یولدن دونسه ک ، باشلاسه ک اتحادجیلرله دوشوب قالمغه ،
اتحادجی غزتله یازمغه ، اشکمه جی قازاندن آطلس حقیقه
جغنه اینانمغه ، اوزمان او آزعین وخاشاری ذکا کی حیاتکک
آرابه سنه قوشوله جق ، ایشیکه یارایه جق بر حاله صوقدیغکه اینانیر ،
نصرالدین خواجه نک قاطیری کبی آرتق سن اونک ایسته دیکیری
دکل ، اوسنک ایسته دیکک یره کیتدیکنی کوره رک اوزمان ذکا که
اعتماد ایدردم . یارین ، یاقا کدن طوتیق ایستسلر ومخالفتکک

جزاسنی ویرمکه قالقیشه لر نه یاپه جقسک ؟

— آدام بوسفر اویله شی اولماز ! یغمای وار ؟

یاخود :

— اونی کلد کلری زمان دوشونور ، البته بر چاره سنی بولورم !

دیورسه ک ذکا که شاشیم ... سن بو عقل ایله داها چوق

چله چکرسک ! خلاصه ، عزیزم ، دیدیکم کبی ذکا کدن دولایی

بو بولرلنه ، سکا ضررندن باشقه نه سی دوقوندی ؟

بو آغیر بحی بوقدرله قاپاتیورم بیلیرم که هیچ برایشده ، ولوکه

لهکه بیله اولسه ، فضله دهرینلشمک ایسته مزسک ... شیمدی

بر آزده ذوقلریکی تدقیق ایده لم : ذوق خصوصنده نه پک کبار

صایلیرسک ، نه ده پک بایاغی ... هیچ شبهه یوق که نه زویپه سک ،

نه توره دی ، نه ده ساخته وقار ... حیاتی کندیکه « آمان دیک

یورویه یم ، ئوتولو کزه یم ، بویون باغمک قیوریمنی دوزه لته یم ! »

کبی دوشونجه لرله زهرا تمزسک ، باش کوشه یه قورولمق ، آرابه یه

یاصلا نمق ، خلقه زنکین کورونمک کبی صاچه صاپان اعتیاد

ومراقلرک یوقدر . قوجه مان پاکتلی الیه آلیر طاشیرسک ؛

طوزلی بادم بیهرک واپوره کیررسک ؛ بعضاً کبابجیده قارتی

دویورورسک ، بعضاً لوقانطه ده ؛ عوام ایله عواملا شیر ، خواص

ایله خواصلا شیرسک وکولونج اولماق ایچون نه لازمه ، ناصل

یاشامق لازمه ایله یاشارسک ... ایشته سکا بر سورومزیت ...

قاربازمیسک ؟ خایر ... فقط الکه کاغده سورمز دکلسک ،

آیده ، ییلده برشویله برقاق پارتی پوکر یاپیورر ، یا بش ، اون

لیرا ، آلیر ، یابش اون لیرا ویررسک . عمر بالله بویوک قازانج

ويا بويوك ضرر نهدر ، بيله ميه جكسك ! عياشميسك ؟ خاير ...
 فقط اليكه قدح ده آلامز دكلسك ، آراسيرا اچر ، يانشه له نير ،
 ياخو دده بر كه وشه كلك دويار ، ياتارسك ... عمر بالله بويوك
 سر خوشلق نهدر آكلايه ميه جقسك ! كوزك ، بعضي كيمسه لرك
 ظني خلافتده ، هيچ ده بويوك لكده دكلدر . مليونلرم اولسون ،
 كاشانه لر قور دورايم ، اوتوموبيللرده كزه يم ، آوروپايه ميك
 دوقويايم ، دبده ، دارات ايچنده ياشا ياييم ديمورسك ، سياسي
 احتراصلرك ده يوقدر ، از قضا بر آراق نصلسه بر موقعه كچك ،
 بيك پيشمانسك ، حتي داها يوكسكي آنده ايكن يانشادك ...
 باق سنك ايسته ديكل نهدر : اوافق براؤ ، فقط صاغلام ومنتظم ...
 ايچنده كوچوك بر عائله نك راحت ايمه سي ايچون ده اكسيلمز ،
 آرتماز ، غايت معين بر ايراد ، يعني شو بولنديغك حاك بر
 كوماك آيبي ! نه مجلس ملي رياسته نامزدسك ، نه ملي قهرمانلق
 دعواسنده سك ، نه ده حياتده باشقه بر طاقم بويوك روللراوينامق
 فكرنده سك ! نافله قورقماسينلر ، هيچ بر سياسي شخصك
 رقيي دكلسك وهيچ بر شخصدن انتقام آلمق نيتنده بولميورسك .
 بعضاً باقارمده نه آزشي سني ممنون ايدر ونه هيچدن شيرله
 سه وينيرسك ؛ كوزل پيشمش بر قوزوقا پاماسي ويا ناركي قيزارمش
 بر صارمه ، سكا عادتاكسيركي تأثير ايدر ، قارشيسنده ناطقهك
 آچيلير ، نشئهك طاشار هم حياتي سن بويله اوافق تفك سبيلر
 ايچون ، كوزل بر يمك ، بر كوشلي بهار كوني ، بر مهتابلي
 كيجه ايچون سورسك ، صدارته كچمك ، سرايلرده اوطور مق
 وفرمانكي طانيتمق ايچون دكل .. الله سكا كلنجه لي بر مخيله

ویرمښ ، ایکی اَلک قیزیل قانده اولسه بیله یوقدن یره کوکلکی
 آووتابیلیرسک ؛ خوش شیر دوشونمکدن فنالق و احتراض
 دوشونمکه وقتک اولمازکه ... صباحیلن قالقوب پنجره دیه اوطورسه که
 وشویله سبزهوات طرفلرینه بر باقسه که ، اَلک مهم ، اَلک حیاتی
 مسئله لری ، درد لریکی اونودور ، باشلارسک سبزه لریک بیله
 شکل لریله ، اسماریله اکلنمکه ... کیمنی ذکی یوزلی بولورسک ،
 کیمنی آبدال ؛ کیمی کبار کورونور ، کیمی عادی ؛ کیمی سویملیدر ،
 کیمی ثقیل ... مثلاً پراضه اوزون بویلو ، احمق بر سبزه در ،
 ساخته بر عظمتی ده وار ؛ حالبوکه لحنه نشئه لی شیشمان
 قارنلی ، محویتکار آدم لره بکزره ؛ مرجک ذکی یوزلیدر ،
 یورولجه احمق ؛ - فاصولیه تربیه سز تأثیرینی یاپار ، نخود ایسه
 غایت جدی ووقارلی کورونور ؛ ایشته بومنوال اوزره بر دفعه
 تخیلاته دالدمی نه کاریکی ، نه زیانی دوشونور ، وقتی بویله
 هوأیاتده ممنون کچیرسک ! سکا فضله اهمیت ویرمکه ده کمز اما
 یونی کیمه آکلاتیرسک ...

مع مافیه دوشون که الله سکا شو یازی یازمه خاصه سنی ، شو
 مخیه وشو قدرتی ده ویرمه مش اولسه یدی نه یاپاردک ؟ نه دکر سز ،
 نه هیچدن ، نه باس بایاغی بر آدم اولوردک ، سکا اوزمان کیم
 اهمیت ویرردی که ... سواقلرده کوس کوس ، شانسنز ، شرفسنز
 دوزر ، دولاشیردک ، بعضاً برینک مراقفی جلب ایدردک :

شو عجائب آدامده کیمدر ؟

دیه یاننده کنه صوراردی ؛ اوده :

— والاهی بنده بیلیمورم ، آرا صیرا کوردم اما ...

دیه جواب ویردی . دیرکن بر باشقه سی :
 — ها ، طانیرم اما آدی خاطریمه کلیور!
 دیردی ، خلاصه آدی ، صانی غیر معلوم ، اردوده صاری
 چیزمه لی محمد آغا کی مجهول ، فقط آزاده سر یاشاردک .
 یاشاردک اما ، یوره ککک ایچی اوپله دیمیور ، سن بونی ترجیح
 ایدیورسک : بر آز شهرت وبر خیلی تهلکه !

آیر یلق ، غیر یلق

هر زرده ونه ایچون اولور ایسه اولسون بن قادینی ارککندن
آیرمانک علیهندهیم ؛ علی الخصوص کز مه واکلنجه یرلرنده ...
بو یاز کونلرنده ایشندن دون بر ارکک اوستنی باشنی
ده کیشدیردکن ویا یوزینی ییقایوب بر ایجه فیرچه لاندقدن
صوکر ا عائله سنه :

— هایدی بر آز دولاشالم !

دیملی واونلر یان یانه چوجوقلری اوکلرنده شویله قیرلره ،
چاییرلره ، ده کیز کنارلرینه دوغرو یورومه لیدرلر ، یورولدیلمی
ایلك تصادف ایدن بر قهوه ، بر عمومی باغچه ویا بر موزیقه لی
سپر یرینه ده کیره بیلمله لی ، برابرجه بر کناره او طوره رق خلقه
ومنظره یه باقه باقه ، ساز ، سوز دیکلیره رک برابرجه اکلمه لیدرلر .
یاخود ، کیجه ، یمکدن صوکر ا ، بو عائله افرادی بر سینه ما ،
بر واریه ته ، بر تیاترو یرینه ده بویله برابرجه کیده بیلمله لی ،
کوردکلی وایشیتدکلی احتیاسلرینی تعاطی ایده بیلمله لیدرلر .
خلاصه قاری قوجه ، بابا قیز برابر اولدجه اونلرک ذوقلرینی
واکلنجه لرینی تحدید ایده جک هیچ بر سبب وبر مانعه بولنما لیدر .
بر سنه دن بری بویله یاشایان استانبولده تنقید واعتراضه
محل ویره جک هیچ بر بویوک حادثه وقوع بولمادی . ضابطه
بر عائله نک حیثیتی البته بر بابا ویا بر زوج قادر صلاحیت ودقتله

محافظه وحمایه ایده مز ، زوجی ویا باباسیله برابر بولنان قادین محقق که یالکز باشنه بیراقیلان قادیندن داها فضله حمایه ونظارت آلتنده در . اوکا باقان یابانجی کوزلر یاننده کی کوزجیسنی داخل حساب ایتکه مجبوردر . بو وضعیتده کی بر قادینه نه خام خلاط باقق ، نه صاحبه صاپان سوز آتمق قابلدرد . ایستر ایسته مز نظرلر اولچولور ووضعیتر دوزه لتیلیر . قادینه ارککک برابرجه کزیمه سی واکلنمه سی بر ضابطه مأمورینک نظارتی آلتنده کزیمه سندن واکلنمه سندن داها امنیتلیدر . ذاتاً بویله یرلرده قادین قوجه سنک ، زوج زوجه سنک غایت حساس ، غایت مدقق برر مفتشیدر . ارکک یان ماصده کی مورژدرسه لی بر مادامه بر آز فضله باقسه قادین درحال آلینیر :

— جانم ، دیر ، نه وار او طرفده ؟ شویله ده کیزه دوغرو باقسه که ... نه کوزل !

قادین برطرفه کوزلرینی عطف ایتسه ارکک بودفعه متیقظدر . — شو قارشیکی داغلر نه خوش مورلاشدی ، اوته به برییه دالاجفکه او طرفلری سیر ایتسه که ...

دیر ... خارجدن بر یابانجی کوز بولندقلری یره لزومندن زیاده چه وریلسه ارککک بر نظری او متجاوز کوزلره حدینی طانیمغه کفایت ایدر . آرابه جی ، قایقجی ، غارصون وسائر ارککیله کزن قادینلره قارشی عمومیتله داها حرمتکار ، داها تربیه لی معامله ایدرلر ؛ بونلر سوزینی ، کوزینی حسابلامق مجبوریتنده درلر . والحاصل قادینلی ارککلی کزیشلرده کنیدیلکسندن حاصل اولان بر نظارت ، بر وقایه ، بر تحفظ واردرد .

صوڪرا معناده بونده بن برچوق فائدهلر كوروپورم : چولوق
چوجوق برابر كزینن واكلن عائلهلر قیمتلی بر منظره تشكيل
ایدلرلر . كوزلر بو سیردن ذوق آلیر وبكارلرده بو طابلو بر
ازدواج آرزوسی اویاندیرر : باقارسیكزكه قاری قوجه یان یانه
قونوشهرق نه طاتلی كزینیورلر ؛ اوکلرنده قوشان چوجوق
نه خوشدر ، بواوچ وجودك تشكيل ایتدیکی لوحه دن اطرافه
نه جاذبهلر داغیلیور . ولوکه بر مدت اول بو چیفت اولرنده
دیدیشملرلر وكوسوشملرلر اولسونلر ، سوقاقده وعمومی یرلرده
جهه یی رصانتلی کوسترمك ایستلر ، برطوزاق کبی کولوشورلر ،
سویله شیرلر وبوساخته التفاتلر بر آرزوڪرا حقیقی محبت والتفات
یول آچار .

كزیمكه یاری قیرغین وخیلی قیزغین اولهرق چیقان اولیلر
وعائلهلر اکثریتله اولرینه جاندن دوست وكوکلدن محبتلی اولهرق
دونزلر . آچیق هوا ، موسیقی ، آقشامك وکیجه نك سكوتی
نهایت سینیرلری ساکنه شیرر ، یوره کبری یموشاتیر وزهنلری
دورغونلاشدیرر ، صوڪرا قادینه ارککک عمومی یرلرده بر
آراده بولنه لرنده شوفائده واردر : اوزاقدن ، کیزلی وقورقاق
کوردیكمز چهره ووجودلرده اکثریا اولدیغندن فضله ، مزیتلر
ولطافتلر توهم ایدهرز . ظن ایدهرزكه شو اوک خانمی ویا شو
بکک کریمه ویا زوجه سی ویاخودده شو بک وشو افندی پک
کوزل ، پک کبار ، پک شیق ویا پک ممتازدر . حالبوکه برکون
یانمزده کی ماصیه تصادف ایدیوریرلر . آکلارزكه غلط رؤیته
آلدانمیشز . او خانم واو بک نه اوپله کبار ، نه ده اوپله ممتاز

ایمښ... اوزمان کندی زوجه وکندی زوجې نظریم زده کسب
قیمت وکسب اهمیت ایدر؛ بو یاقیندن تماشای بزی مضر تخیلر
ومضر تمیلردن قورتایر.

حیفت کزینهلرک بر فائده سی ده نفسنه اهتمام ایتک لزومی
میدانه چیقارمه سنده در. ارکک ایستکه رفیقه سنک یاننده بر
قاریش تیراشیله دولاشماسین، یاقالغی صارارمښ وپانطالونی
بوروشمښ اولماسین... قادین آرزو ایدرکه چورابلی صارقیق
وباش اورتوسی داغنیق دورماسین... صوکره قارشیلقلی بربرلینی
تبع واصلح ایدرلر. ارکک دیرکه:

— فضله پودرا سورمه!

قادین دیرکه:

— اطرافکه اوپله چی چی باقه!

بیلمه دکلیخی ده بو یرلرده اوکرئمښ اولورلر. مثلاً ارکک
دورغون، سکوتی بر آدمدر فرض ایدم؛ کورورکه قارشی
ماده ده کی زوج، زوجه سنه نه خوش سوزلر بولوب سویله یور
واونی ناصل کندیسنه علاقه دار ایدیور، درحال اونده ده بر
انتباه حاصل اولور؛ عائله رابطه لرینی قوتلشدیرن او هیچدن،
فقط طاتلی، ذوقلی حسب حاللره اوده رواج ویرر. یاخود قادین
بر آز داغنیقدر ویا کیمنه خصوصنده اهتمام سز... زوجیه
کزرکن - دیگر قادینلره باقه رق - قصورلینی کورمکه باشلار
وهر یکی چی قیشده بر آز دها اهتماملی داورانیر!

اصل مهم، بویوک فائده کنجه: قادینله ارکک بو برابر
کزیشلر و برابر اکله نیشرل سایه سنده آیری ذوقلره و آیری

محیطلره دوشمه مش اولورلر . بر آرادہ کز مکہ و اکنمکہ بر دفعہ آیشیلدی و بواعتیاد حالنه کلدی می آرتق ارکک قهوه خانه دن ، قلوبدن و قارادن کنديسني قورتارمش اولور ؛ قادین ايسه صرف قادینلردن عبارت بریدی قودی و معناسزلق محیطندن صیریلدی دیمکدر .

فرض محال اوله رق دیورز ، ضابطه قادین ارکک کزینتیلرینی واکلنجه لرینی منع ایتسه اوزمان ارککار قول قولہ آری مسیره لرده ، غازینو و قهوه لرده طاقم طاقم دولاشمغه باشلايه جقلمر ، بوکزینتیلر ام الحباثت اوله جق . بری دییه جک که :
— شوراده ایکی قدح ایچم !

کیره جکلر واون ایکی قدح ایچم جکلر . حالبوکه قادیننه کز رکن بو احتمال خاطر دن کچمز . قدح کزی صایمغه و انصاف کزی آله آلمغه مجبور سیکزدرد . صوکر اسز اویکزه دونمک ایچون آیآغه قالقنجه اصرار لر باشلايه جق :

— داها ایرکن ، دییه جکلر ، یاریم ساعت داها ...

بر ساعت داها قالمش اولاجق سیکز . حالبوکه یانکزه قادین اولسه ایدی نه بویله ایچم بیلیر ، نه بویله کچیکه بیلیر ، نه ده بویله آرقداشلرله دوشوب قالقه بیلیر دیکز . هم بو قادار ایچکیدن و کچیکمه دن صوکر داها مضر ، داها چیرکین اکلنجه لره قاپلیمیه جگکزه نه معلوم . . . مادامکه باشیکز دومانلیدر ، ینه او آرقداشلره اویهرق ، شوویه ، یاری قارانلق بر سوقاغه دوغرو دالمیه جگکزی و بعض قاپیلری چالمیه جگکزی کیم تأمین ایده بیلیر ؟ معاذ الله ...

قادين قسمنه کلنجه : کیم بیلیر او زوجه کیملرله ، هانکی
لیاقتسز قومشولر وهانکی مناسبتسز احبابلرله تیاترووسینه مالرله ،
پارقلرله وچاییرلره کیده جکدر ... ضابطه ، فی الواقع ، ارککری
او طرفلره صوقیه جقدر ، فقط ذهنلری ده تحت مراقبه ده
طوته میه جقدر آ ... سزه :

— یاساق ! دییه جکدر ، زوجه کک یاننه کیده مرسک !
بو ممنوعیت قادینک اکلنجه لرنده سز کیلردن بسبتون
آیری بر عالمک حصوله سبب اوله جق ، سزک محیطکز دخی
اونککندن بسبتون باشقه لاشه جق ...
ایشته ذوقلرده بر آریلق ، بر غیر یلق که بویله هر سینه ماده
لایعد معاشقه منظرلری وهر تیاتروده لایحی سودا صحنلری
کوسترلدیکی بر صیراده قطعی بر آریلغه ، أبدی بر غیر یلغه
قادر واریلیر !

هر زده ونه ایچون اولور ایسه اولسون بن قادینی ارککندن
آیر مانک ایشته بوسبیلردن دولای شتله علیهنده یم ، علی الخصوص
کرمه واکلنجه یرلرنده ... دیدیکم کبی قادین ارککک وارکک
قادینک اک متیقف واک مدقق بر مراقبی ، بر محافظیدر .
ضابطه عمومی یرلرده لایعین انسانلرک قادینی ارککندن
آیر مقله دکل انسانلر آراسنده مناسبتسز لری مناسبتیلیرندن ،
اویغونسز لری اویغونلرندن آیر مقله مکفدر .

فهرست

صفیقه	
۵	آی پاشنده
۱۰	آنادولیده بهار
۱۷	نه ظن ایدردم ...
۲۳	اوج نهر
۲۹	کروانده معاشقه - ۱
۳۶	کروانده معاشقه - ۲
۴۳	اوزوم واییک بلده سی
۴۹	هیچدن سعادتلر
۵۵	هیچدن فلاکتلر
۶۰	چای بلاسی
۶۵	اولماسه ایدی ... نه اولوردی ؟
۷۲	حرمت کوره نلر
۷۹	جانلی وثیقه لر
۸۶	مه قاپیسیقوز !
۹۴	آقربایی زیارت
۱۰۲	یازیق اولدی !
۱۰۸	اسکی یاز عشقلری
۱۱۶	بال آیی صبحتی (تکلمی حکایه)
۱۲۳	زواللی بوغازایچی
۱۲۹	محمدچه بکله مخاره ۱ - ۲
۱۳۸	کندیجه دائر ... ۱
۱۴۶	کندیجه دائر ... ۲
۱۵۴	آیریلق ، غیریلق

PL

248

K37A8